

YESİLİŞ

Platformu

Temmuz 2026 Fiyat 450 TL

www.yesilisplatformu.com

SIFIR ATIK TEMALARI
DOĞRULTUSUNDA
TEMMUZ AYI
"PLASTİK ATIK AYI"
s » 46

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
AKADEMİSİ YÖNETİM
KURULU BAŞKANI
MURAT SUNGUR
BURSA RÖPORTAJI
s » 50

Mustafa Kemal Güngör

**TÜRKİYE YEŞİL ENERJİ
ÜSSÜ HALİNE GELEBİLİR s » 22**

Ömer Karadeniz s » 32

**PLASTİK ATIK KONUSUNDA
YENİ DÖNEM VE ORTAK BİLİNÇ**

PLASFED olarak biz, plastik sektörünün çevreyle uyumlu, yenilikçi ve sürdürülebilir bir yapıya dönüşmesi için çalışıyoruz.

Beril Alakoç s » 36

**GENÇLER GÜÇLÜ BİR
DONANIM KAZANACAK**

Akbank olarak, "Dönüşümde Gelecek Var" projesinde MEB ile imzaladığımız protokol ile gençleri geleceğe güçlü bir donanım ile hazırlıyoruz.

Türkiye'nin Dijital Geri Dönüşüm Platformu

Atık üreticileri, geri dönüşüm tesisleri
ve alıcıları aynı platformda
buluşturuyoruz.

HURDAM.NET'İN BENZERSİZ ÖZELLİKLERİ

HURDAM PRO

- ✓ Toplu Satış İmkânı
- ✓ Kurumsal Teklifler
- ✓ Şeffaf Ve Güvenilir Süreç
- ✓ Anlık Bildirimler

HURDAM FİYAT

- ✓ Güncel Hurdâ Fiyatları
- ✓ Trend Analizleri
- ✓ Geçmiş Veri Raporları
- ✓ Fiyat Karşılaştırmaları

HURDAM SAHA

- ✓ Saha Ekibi Yönetimi
- ✓ İş Eminliği Ve Parçaları
- ✓ Lokasyon Takibi
- ✓ Anlık Durum Güncelleme

HURDAM AI

- ✓ AKILLI ÖNERİLER
- ✓ Veri Analizi
- ✓ Risk Tahmini
- ✓ Hızlı Karar Desteği

 5.000+

 81 İL

 7/24

 %100

HURDAM.NET'İ

HEMEN KEŞFEDİN YENİ DÖNEME GİRİN

HURDAM.NET

in

/Hurdamnet

BWVG

Business World Global

Business World Global dergisi

4 farklı sektörden
4 başarılı iş kadınının
vizyonunu, deneyimlerini
ve başarı hikâyelerini
okuyucularıyla
buluşturuyor.

4 Sektör Kadın

Business World Global

Türkiye'nin iş
dünyasına ve küresel
ekonomiye dair güncel
gelişmeleri stratejik
bakış açısıyla sunan
öncü bir iş ve ekonomi
dergisidir.

İÇİNDEKİLER

TEMMUZ 2026

» s.16

6 BIST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ENDEKSİ

Borsa İstanbul'da harika bir dönüşümün öncüsü olan BIST Sürdürülebilirlik Endeksi, doğaya saygı duyan, toplumsal faydayı gözeten ve geleceği bugünden inşa eden şirketlerin ortağı olma fırsatı sunuyor. Endeksin başını çeken şirketleri sizler için derledik.

9 BURAK IŞIK

Yeniköy Kemerköy enerji olarak, sürdürülebilirliği çok boyutlu bir yaklaşım olarak ele alıyoruz. Muğla, Aydın ve Denizli'yi içine alan Güney Ege'nin elektrik ihtiyacının yüzde 65'ini karşılıyoruz, bölgesel kalkınmaya destek sağlıyoruz.

16 DR. KUBİLAY KAVAK

Ekonomik ve politik açıdan "belirsizlik dönemi"ne girdik ve en olmadık sürprizler ihtimal dâhilindedir. Sürpriz gelişmelerin incitici sonuçlar doğurmaması için bazı tedbirlerin alınması gerekiyor.

21 GEA OPTIPARTNER INTELLICANT

Proses teknolojileri alanındaki küresel uzmanlığıyla öne çıkan GEA, GEA OptiPartner Intelligant çözümüyle dekantör santrifüjlerinin performansını yeni bir seviyeye taşıyor. Arıtma tesislerinde, yüksek verimlilik sağlıyor.

28 PROF. DR. RANA ATABAY KUŞÇU

"İkiz dönüşüm"ü gerçekleştirebilmek adına işletmelerin üretim kültürünü, veri yönetimini ve pazara erişim kapasitesini yeniden tasarlamasını gerektiriyor. Bu dönüşümün merkezinde KOBİ'ler var.

40 PROF. DR. GÜRAY ÇELİK

Ambalaj gereğinden büyük, kısa ömürlü, geri dönüştürülemeyen, toksik madde içeren ya da yalnızca pazarlama amacıyla tasarlanırsa, çevresel yüke dönüşür.

» s.28

» s.40

» s.42

SÜRDÜRÜLEBİLİR
YAYIN GRUBU

TEMMUZ 2026

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
EFE GÖKÇE
efe@yesilisplatformu.com

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
EDA ÜNSÜN
eda@yesilisplatformu.com

DİJİTAL HABER MÜDÜRÜ
DİLHAN HIZ
dilhan@yesilisplatformu.com

EDİTÖR
NÜŞHET ÇAMUŞOĞLU
nushet@yesilisplatformu.com

SANAT YÖNETMENİ
ŞAHİN BİNGÖL
grafik@yesilisplatformu.com

REKLAM SATIŞ DİREKTÖRÜ
HÜSEYİN BİÇER
huseyin@yesilisplatformu.com

YAYIN KURULU
PROF. DR. GÜRAY ÇELİK
PROF. DR. RANA ATABAY KUŞÇU
PROF. DR. VOLKAN Ş. EDİGER
DR. KUBİLAY KAVAK
FAKİR HÜSEYİN ERDOĞAN (ELDER)
ÖMER KARADENİZ (PLASFED)
ARDA ÖZTAŞKIN (YAPIKREDİ)
PROF. DR. NAZMIYE ERDOĞAN

ANKARA SORUMLUSU
YASEMİN MİSTİKOĞLU
ankara@yesilisplatformu.com

YÖNETİM MERKEZİ ADRESİ
Archerson Köşkü Şefikbey Sok. No:3
Kadıköy / İSTANBUL
Tel: 0216 336 14 00
Abonelik: bilgi@yesilisplatformu.com

BASKI
Vizyon Basımevi
Beylikdüzü O.S.B. Mah. Orkide Cad. No:1/Z
Beylikdüzü – İSTANBUL
0212 671 61 51

DAĞITIM
Etkin Dağıtım

İstanbul-Ankara-İzmir illerinde
Remzi Kitabevi mağazalarında,
online olarak Hepsiburada
mağazasında satılmaktadır.
www.yesilisplatformu.com

Dijital platformlar; Türk Telekom E-Dergi ile
Magzter platformlarından okuyabilirsiniz.

İŞ BİRLİĞİ

escarus
YATIRIM VE MENKUL DEĞERLER

Yeşil İş Platformu Dergisi'nin bütün yayın hakları
"Sürdürülebilir Yayın Grubu Medya
Basın İletişim Org. Ltd. Şirketi'ne aittir.
Yayınlanan ilanların ve köşe yazılarının sorumluluğu
ilan sahipleri ve yazarlara aittir.
Dergimizde yayınlanan yazı ve makaleler kaynak
gösterilerek yayınlanabilir.
Yeşil İş Platformu Dergisi basın yayın ilkelerine
uymayı taahhüt eder.

56 FAKİR HÜSEYİN ERDOĞAN

Artan elektrik talebi nasıl güvenli, kaliteli ve sürdürülebilir biçimde karşılanacak? Elder olarak temsil ettiğimiz elektrik dağıtım şirketleri, bu tabloyu Türkiye'nin yeşil büyümesinde stratejik bir dönüşüm alanı olarak görüyor.

58 ALTINAY GÖKŞİN & FUNDA EBRU ÖZENLİ

Klüh Türkiye olarak sürdürülebilirliği iş yapış şeklimizin ayrılmaz bir parçası olarak görüyoruz. İnsan, çevre ve etik değerler odağında çalışmaya devam edeceğiz.

64 SÜRDÜRÜLEBİLİR MARKALAR

Dünya kaynaklarının giderek azaldığı dönemde markaların geleceğe daha sorumlu bir şekilde adım atmaları gerekiyor. Haziran ayında markalar sürdürülebilirlik çalışmalarıyla dikkat çekti.

68 ONUR ÜNLÜ

Şirketler için sürdürülebilirlik yolculuğunun ilk adımı, doğru ölçüm ve analizdir. Ölçülmeyen enerji tüketimi, karbon salımı, su kullanımı iyileştirilemez. Sürdürülebilirlik stratejisinin merkezinde veri disiplini yer almalıdır.

72 DİLHAN HIZ

Plastik vazgeçilmez olduğu için mi kullanılıyor, yoksa alışkanlık olduğu için mi? Oyunun kurallarını belirleyen taraf çoğu zaman üreticiler... Çözüm de yalnızca tüketicide değil.

76 HOLDİNGLERİN ÇEVRECİ YATIRIMLARI

Holdingleler, doğaya saygılı yatırımlarla ilerliyor; yenilenebilir enerji projeleri, atığı azaltan çözümler ve su ile enerjiyi verimli kullanan uygulamalarıyla dikkat çekiyor. Değişime ayak uydurup sürdürülebilirliği merkeze koyuyorlar.

» s.56

» s.68

» s.72

Çiçeklerden meyvelere...

Vakti zamanında bir bahçıvan yıllar boyunca büyük bir sabırla bir meyve bahçesi kurmuş. İlk yıllarında bir gün tohum ekmiş, başka bir gün filizleri korumuş, bazen kuruyan dalları budamış, bazen de toprağı beslemek için uzun saatler çalışmış. Yıllarca bahçede çiçekler açmış ama ortada henüz bir meyve yokmuş. Kimse durumdan bir şey anlamazken bir gün bir çocuk, "Bu kadar emek veriyorsun ama karşılığını ne zaman alacaksın?" diye sormuş. Bahçıvan ağacın çiçeklenmiş dallarını göstererek, "Çiçek açmak ümit etmektir. Meyve ise sabrın ve emeğin ödülüdür." Aradan zaman geçmiştir. Yaz gelmiş. Bir zamanlar rengârenk çiçeklerle dolu olan dallarda bu kez meyveler belirmeye başlamış...

Temmuz ayı, T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından "Plastik Atık Ayı" olarak belirlenirken, 28 Temmuz Dünya Doğa Koruma Günü de bizlere önemli bir sorumluluğu hatırlatıyor. Meyve veren bir ağacın geleceğini korumak istiyorsak, toprağına, suyuna ve onu çevreleyen ekosisteme de sahip çıkmalıyız; yalnızca dallarına değil.

Bugün plastik atıklar, doğanın karşı karşıya olduğu en büyük çevresel sorunlardan biri... Toprağına, suya ve yaşam alanlarına karışan her kontrolsüz atık; geleceğin hasadından eksilen bir parçaya dönüşüyor. Oysa döngüsel ekonomi, geri dönüşüm teknolojileri, sürdürülebilir üretim modelleri ve bilinçli tüketim alışkanlıkları sayesinde bu tabloyu değiştirmek mümkün.

Doğanın bize sunduğu her meyve, yıllar süren görünmez bir emeğin sonucudur. Bugün attığımız her sürdürülebilir adım da yarının bereketli bahçelerini oluşturacaktır.

Gelin, çiçeklerden meyvelere uzanan bu yolculukta doğayı koruyalım, kaynakları bilinçle kullanalım ve geleceğin hasadını birlikte büyütelim.

Keyifli okumalar dilerim.

NRW'DE HİDROJEN: EN KÜÇÜK AMA GELECEĞİ EN PARLAK ELEMENT.

EUROPE'S HEARTBEAT

► Bize katılın! Almanya'nın en büyük hidrojen ağını keşfedin: Kuzey Ren-Vestfalya (NRW). Çok sayıda araştırma kurumu ve dünyanın en büyük yeşil hidrojen depolama tesisi projesi ile NRW, geleceğe yönelik en ideal koşulları sunan hidrojen ekonomisini oluşturarak, Avrupa çapında enerji pazarında lider bir rol oynamaktadır. NRW'ye hoş geldiniz!

www.nrwglobalbusiness.com

 **NRW.GLOBAL
BUSINESS**
Trade & Investment Agency

Borsa Sürdürülebilirlik Endeksi'nde öne çıkan hisseler

BIST Sürdürülebilirlik Endeksi doğaya saygı duyan, toplumsal faydayı gözeten ve geleceği bugünden inşa eden şirketlerin ortağı olma fırsatı sunuyor.

Yatırım yaparken sadece bugünün kazancına değil, yarının dünyasına da katkı sağlayabilmek ne kadar değerli, değil mi? Borsa İstanbul'da harika bir dönüşümün öncüsü olan BIST Sürdürülebilirlik Endeksi, tam olarak bu vizyona hizmet ediyor. Bize finansal büyümenin ötesine geçerek; doğaya saygı duyan, toplumsal faydayı gözeten ve geleceği bugünden inşa eden şirketlerin ortağı olma fırsatı sunuyor. İşte 19 Haziran verileri doğrultusunda, bu sürdürülebilir yolculuğa liderlik eden ve endeksin başını çeken şirketler aşağıdaki gibidir.

Turkcell

Turkcell, sürdürülebilirlik alanındaki çalışmalarıyla telekomünikasyon sektöründe öncü bir rol üstlenmeye devam ediyor. Şirket yenilenebilir enerji, LEED Gold sertifikalı veri merkezleri, temiz ulaşım, döngüsel ekonomi ve sağlık hizmetlerine erişim projelerine öncelik veriyor.

BİM

2022 yılından beri BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde yer alarak sürdürülebilir büyüme modelini tescilleyen BİM, kurumsal politikalarını makro düzeyde bir denge üzerine inşa etti. Şirket, erişilebilir fiyatla kaliteli ürün sunma vizyonunu devam ettiriyor.

Türk Hava Yolları

Sürdürülebilir büyüme hedefleri doğrultusunda çevresel, sosyal ve yönetim (ESG) performans kriterlerini etkin bir şekilde sürekli geliştiren Türk Hava Yolları, BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'ndeki güçlü konumunu koruyor.

Akbank

Banka Borsa İstanbul'un yüksek kurumsal sürdürülebilirlik performansına sahip sınırlı sayıda şirketin dahil ettiği BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'ndeki konumuyla dikkat çekiyor. Banka ekolojik etkisi asgari düzeyde olan projelerin fonlanmasını önceliklendiriyor.

ASELSAN

Teknolojik liderliğini, çevresel ve kurumsal sürdürülebilirlik sorumluluğuyla ele alıyor. Aselsan, uzun vadeli değer yaratma vizyonuyla yarının dünyasına nitelikli ve kalıcı bir iz bırakıyor.

Yapı Kredi

Sorumlu yönetim anlayışıyla banka sermaye akışını sürdürülebilir bir dünya vizyonu doğrultusunda yöneterek, yatırımcılarına yeşil ve sorumlu finansman enstrümanları sunmaya devam ediyor.

Ereğli Demir Çelik

Şirket karbon yoğun bir sektörde faaliyet göstermesine karşın, çevresel etkileri azaltmaya yönelik teknolojik yatırımları ve uzun vadeli sürdürülebilir üretim hedefleriyle BIST Sürdürülebilirlik Endeksi kapsamında yer alıyor.

İş Bankası

Banka, çevresel, sosyal, etik ilkeler ile kurumsal yönetim unsurlarını bütüncül bir yaklaşımla ele alarak, sürdürülebilirlik çalışmalarını daha sistematik ve metodik bir çerçevede yapılandırıyor.

Tüpraş

Enerji verimliliğinin artırılması ve çevresel etkilerin optimizasyonu ilkelerini, toplumsal fayda odaklı değer yaratımı misyonu ile birleştiren Tüpraş, sürdürülebilirliği merkezine alarak yatırımlarına devam ediyor.

Koç Holding

ESG odaklı yaklaşımıyla Türkiye'nin en büyük sanayi ve hizmet ekosistemlerinden birini yöneten holding, sürdürülebilirlikteki lider rolünü BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'ndeki varlığıyla tescilliyor.

Kastamonu Entegre'den çocuklar için ürünler

Kastamonu Entegre, topluma faydayı önceliklendiren çalışmalarına çocukların gelişimine katkı sunan projelerle devam ediyor. Bu doğrultuda şirket, Rami Çocuk ve Sanat Bienali kapsamında yer alan "Kitabın Serüveni" deneyim alanına ve Sakıp Sabancı Müzesi Çocuk Atölyesi Yenileme Projesi'ne ürün desteği sağlayarak çocuklara yönelik alanların dönüşümüne katkıda bulundu. Kastamonu Entegre, sosyal fayda odaklı projeleriyle çocukların gelişimini desteklemeyi sürdürürken, çocukların ilham verici alanlarda vakit geçirebilmesine katkı sunmayı hedefliyor.

Lila Kağıt "Responsible" markasını kullanıyor

Türkiye'nin önde gelen hijyenik temizlik kağıdı üreticilerinden Lila Kağıt, Ticaret Bakanlığı himayesinde hayata geçirilen "Yeşil Mutabakata Uyum Projesi Desteği" kapsamında verilen "Responsible®" markasını kullanmaya hak kazandı. Lila Kağıt Genel Müdürü Alp Öğücü, "Lila Kağıt olarak sürdürülebilirliği iş yapış biçimimizin ayrılmaz bir parçası olarak görüyoruz. Üretimden satışa kadar tüm süreçlerimizde çevresel etkimizi azaltmaya, kaynaklarımızı verimli kullanmaya ve gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakmaya gayret ediyoruz." dedi.

Minikler atıkları komposta dönüştürdü

Anaokulu öğrencileri, Dünya Çevre Günü kapsamında gerçekleştirilen çevre etkinliğinde çöpe gitmesi beklenen organik atıkları yeniden değerlendirerek kompost üretimi yaptı. Uygulamalı eğitim sayesinde öğrenciler hem sıfır atık yaklaşımını deneyimledi hem de organik atıkların doğaya ve tarımsal üretime nasıl katkı sağladığını öğrendi. FMV Ispartakule Işık Anaokulu tarafından hayata geçirilen çalışma ile öğrencilerin geri dönüşüm, atık yönetimi, sürdürülebilir yaşam ve çevresel sorumluluk konularında farkındalık kazanmaları hedefleniyor.

Wilo'dan suyun yönetimine yenilikçi çözüm

Su teknolojileri sektöründe sürdürülebilirlik odaklı yaklaşımıyla öne çıkan Wilo, suyun verimli yönetimine yönelik geliştirdiği yenilikçi çözümlerle global ölçekte olduğu kadar Türkiye'de de dikkat çekiyor. Şirket, enerji verimliliği ve kaynak optimizasyonunu merkeze alan teknolojileriyle sürdürülebilir geleceğe katkı sunuyor. Wilo Türkiye Genel Müdürü Duygu Erdem "Wilo olarak WATER AI yaklaşımını yalnızca bir teknoloji dönüşümü değil, insan ve teknolojinin birlikte çalıştığı yeni bir yönetim anlayışı olarak değerlendiriyoruz." dedi.

Yerli kaynaktan sürdürülebilir kalkınmaya

Yeniköy Kemerköy Enerji, rehabilitasyon projeleri, döngüsel ekonomi uygulamaları, tarımsal sürdürülebilirlik çalışmaları ve yenilenebilir enerji yatırımlarıyla bütüncül bir model ortaya koyuyor.

Toplam 1.119 MW kurulu güce sahip santralleriyle Türkiye'nin elektrik ihtiyacının yaklaşık yüzde 2,2'sini karşılayan Yeniköy Kemerköy Enerji, rehabilitasyon projelerinden döngüsel ekonomi uygulamalarına, tarımsal sürdürülebilirlik çalışmalarından yenilenebilir enerji yatırımlarına kadar projeler yürütüyor.

Yeniköy Kemerköy Enerji Genel Müdür Yardımcısı Burak Işık, sürdürülebilirliği enerji üretiminin merkezine yerleştiren bir yaklaşım benimsediklerini vurguluyor: "Enerji arz güvenliği ne kadar ürettiğinizden çok, o enerjiyi ne kadar kesintisiz ve yerli kaynaklarla sağlayabildiğinizle ilgilidir. Baz yük santralleri sağlıklı bir elektrik altyapısı için sigorta görevi görüyor. Muğla, Aydın ve Denizli'yi içine alan Güney Ege'nin elektrik ihtiyacının yüzde 65'ini karşılıyoruz, bölgesel kalkınmaya destek sağlıyoruz." Elektriğin tüketildiği yerde üretilmesi, iletim kayıplarını azaltırken şebeke istikrarına da katkı sağlıyor.

Öne çıkan başlıklar

Şirketin sürdürülebilirlik yaklaşımı kapsamında yürütülen "Hüsamlar Yeniden" projesi, Türkiye'de tek seferde gerçekleştirilen en kapsamlı

doğaya geri kazandırma çalışmalarından biri... OGM, Türkiye Tabiatını Koruma Derneği ve üniversitelerin katkılarıyla 2025 yılı itibarıyla 576 hektarlık alan rehabilite edildi ve 246 binden fazla fidan ve bitki toprakla buluşturuldu. 2032 yılına kadar 1.363 hektarlık alanın doğaya kazandırılması hedefleniyor.

Elektrik üretimi sırasında ortaya çıkan uçucu kül, cüruf ve alçı taşı gibi yan ürünler, şirketin "Küllerinden Doğ" projesi kapsamında çimento ve hazır beton sektöründe ham madde olarak değerlendiriliyor.

Yeniköy Kemerköy Enerji, sürdürülebilirlik performansını uluslararası standartlara uygun şekilde raporlamak amacıyla Deloitte Türkiye ile iş birliği yaparak 2024 Sürdürülebilirlik Raporu'nu hazırladı. Rapor, Amerikan İletişim Profesyonelleri Birliği'nin düzenlediği LACP Inspire Awards'ta Gold ödülünü aldı.

Sürdürülebilirliği çok boyutlu bir yaklaşım olarak ele aldıklarını ve şirketin enerji portföyünü çeşitlendirmeyi ve de düşük karbonlu üretim modeline geçişi desteklediklerini belirten Burak Işık, şöyle konuştu: "Lisans ve ÇED olumlu kararı aldığımız 54 MW kurulu güce sahip

Burak Işık
Yeniköy Kemerköy Enerji
Genel Müdür Yardımcısı

GES projemizin kurulumuna yönelik çalışmalarımız devam ediyor. Çevresel projelerimizin yanı sıra eğitim, tarımsal sulama, arkeolojik kazılar, yangınla mücadele, okul tadilatları, lojman inşası, kırtasiye destekleri ve köy altyapı yatırımları gibi sosyal projeleri de hayata geçiriyoruz. Yerli kaynaklarımızdan elektrik üretirken, doğayı koruyan, kaynakları verimli kullanan ve bölgenin kalkınmasına katkı sağlayan bir model kurmaya çalışıyoruz."

Hüsamlar Yeniden Proje Alanı

ÖNCESİ
01.11.2023

16.04.2026
SONRASI

Önsöz

Efe GÖKÇE
Genel Yayın Yönetmeni

İklim değişikliğinin acı gerçeği

Haziran ayı henüz bitmeden Avrupa ülkeleri tarihinin en sıcak yazına tanıklık ediyor. Almanya'da termometreler 41,7°C'yi, Çekya'da 41,1°C'yi, Polonya'da 40,5°C'yi, Danimarka'da ise 37°C'yi gösterdi. İngiltere, haziran ayının en sıcak gününü yaşarken, İsviçre üst üste üç gün haziran rekorunu kırdı. Yaklaşık 150 milyon insan 35°C'nin üzerindeki sıcaklara maruz kalıyor. Bu bir yaz sıcaklığı değil, bu bir kriz.

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) Genel Direktörü Tedros Adhanom Ghebreyesus, 21 Haziran'dan bu yana Avrupa'da 1.300'den fazla ek ölüm kaydedildiğini duyurdu. Fransa'da sadece bir haftada beklenenin 1.000 üzerinde ölüm gerçekleşti; bu ölümlerin çoğu 65 yaş üstü bireylerde görülürken, evde gerçekleşen ölümlerde %40'lık bir artış yaşandı. İspanya'da ise sadece dört günde 327 kişi hayatını kaybetti. WHO yetkilisi sıcaklık stresini "sessiz katil" olarak nitelendiriyor. Çünkü Avrupa'daki evler, iş yerleri ve okullar bu sıcaklıklara göre inşa edilmedi.

İklim değişikliği, aslında "eşitsiz" bir sorumluluktur.

Dünya Hava Durumu İlişkilendirme (WWA) grubunun analizine göre,

insan kaynaklı iklim değişikliği bu sıcak hava dalgasını "kesin olarak" daha yoğun hale getirdi. Bilim insanları, 50 yıl önce bu büyüklükte bir haziran sıcak dalgasının neredeyse imkânsız olduğunu belirtiyor. Avrupa, dünyanın en hızlı ısınan kıtası ve küresel ortalamanın iki katı hızda ısınıyor. Bunun nedenleri arasında Arktik'in hızla ısınması ve jet akımlarındaki değişimler yer alıyor.

Bu yıkıcı sıcaklıkların ardındaki meteorolojik olay "ısı kubbesi". Kuzey Afrika kökenli, yavaş hareket eden yüksek basınç sistemi, sıcak havayı Avrupa üzerinde hapsediyor. Bulut oluşumunu engelleyen bu sistem, güneş ışınlarının yeryüzünü daha da ısıtmasına yol açıyor. AB Copernicus İklim Değişikliği Servisi'ne göre, son 25 yılda bu tür hava sistemleri Avrupa'da daha sık görülmeye başladı. WHO yetkilisinin uyarısı çarpıcı: "Nesilde bir yaşanan sıcak hava dalgası artık neredeyse yıllık bir fenomen haline geldi."

Türkiye de kapıda

Türkiye, iklim değişikliğinin etkilerinden en çok etkilenecek bölgelerin başında geliyor. Meteoroloji Genel Müdürlüğü projeksiyonlarına göre, Türkiye'de yıllık ortalama sıcaklıkların 1,4°C artması bekleniyor. Daha da endişe

verici olan, sıcaklık anomalisinin yüzyılın ilk yarısında -0,9 ile 4,1°C aralığında olabileceği öngörüsü.

Yeşil İş Platformu'nun daha önce yayımladığı analizler, küresel sıcaklık artışının Paris Anlaşması'nın kritik 1,5°C sınırına beklenenden çok daha hızlı yaklaştığını gösteriyor. Bugün Avrupa'da yaşananlar, yarın Türkiye'nin de karşılaşacağı gerçekliğin habercisi.

Dönüşüm kaçınılmaz

Dünyadaki tüm iklim araştırmacılarının vardığı sonuç nettir. Fosil yakıtların aşamalı olarak terk edilmesi, gelecekteki ısınmayı sınırlamanın ve aşırı sıcakların şiddetini azaltmanın tek yoludur. Araştırmalar Avrupa ülkelerini "ısı sağlığı eylem planları" uygulamaya çağırıyor.

Bu yaz yaşananlar bir uyarı değil, bir başlangıç. İklim değişikliği artık "gelecek" meselesi değil; kapımızda, sokaklarımızda, evlerimizde. Yeşil dönüşüm bir tercih olmaktan çıktı; hayatta kalma meselesi haline geldi. Avrupa, iklim krizinin etkilerini artık yalnızca geleceğe yönelik bir risk olarak değil, günlük yaşamın bir parçası olarak deneyimliyor. Kıta genelinde yaklaşık 150 milyon kişi 35°C'nin üzerindeki sıcaklıklara maruz kalırken, bu durum özellikle yaşlılar, çocuklar ve kronik

hastalıkları bulunan kişiler için ciddi sağlık riskleri oluşturuyor.

Çarpıcı rakamlar

21-28 Haziran döneminde aşırı sıcaklara bağlı 1.300'ü aşkın ölüm kaydedilirken, Fransa'da yalnızca bir haftada 1.000 fazla ölüm beklenmesi, sıcak hava dalgalarının ölümcül etkisini gözler önüne seriyor. Almanya'da termometrelerin 41,7°C ile rekor seviyeye ulaşması ise aşırı sıcakların artık kuzey Avrupa'da da olağanüstü olmaktan çıktığını gösteriyor. Avrupa'da 1976'dan bu yana sıcaklıkların 3,5°C artması, iklim değişikliğinin kıta üzerindeki etkisinin giderek hızlandığını ortaya koyuyor. Türkiye'de de yüzyılın ilk yarısında ortalama sıcaklıkların 1,4°C artması öngörülmüyor.

Yeşil İş Platformu olarak biz, iklim krizini ekonomi, sağlık, istihdam ve toplumsal refahı doğrudan etkileyen çok boyutlu bir dönüşüm süreci olarak görüyoruz. Bugün Avrupa'da yaşanan aşırı sıcaklar, iklim değişikliğinin artık hayatın içindeki somut bir gerçek olduğunu açıkça ortaya koyuyor. Bu nedenle kamu, özel sektör, yerel yönetimler, akademi ve sivil toplumun ortak akılla hareket ederek iklim direncini artıracak politikaları hızla hayata geçirmesi büyük önem taşıyor.

Yeşil dönüşümün başarısı, karbon emisyonlarını azaltmak

başta olmak üzere, kentleri, iş dünyasını ve toplumun tüm kesimlerini değişen iklim koşullarına uyumlu hale getirmekle mümkün olacak. Yeşil İş Platformu olarak sürdürülebilirlik alanındaki bilgi paylaşımını güçlendirmeye, iyi uygulamaları görünür kılmaya ve dönüşümü hızlandıracak iş birliklerine katkı sunmaya devam edeceğiz. Çünkü atılacak her adım, hem doğayı hem insan yaşamını hem de gelecek nesillerin güvenliğini koruyacak en değerli yatırımdır.

Efe Gökçe

Suda tamamen yok olan plastik

■ Japon araştırmacılar, suyla temas ettiğinde tamamen çözünebilir ve geride hiçbir mikroplastik ya da zararlı kalıntı bırakmayan yeni bir plastik türü geliştirdi. Geleneksel plastiklerin doğada yüzlerce yıl boyunca kalabildiği düşünülürken, bu yenilik çevre kirliliğiyle mücadelede önemli bir adım olarak görülüyor. Yeni malzeme, özellikle denizlere ve su kaynaklarına karışan plastik atıkların neden olduğu çevresel sorunlara çözüm sunmayı hedefliyor. Kısa sürede çözünerek doğaya zarar vermeyen bu plastik, ambalaj sektöründen günlük tüketim ürünlerine kadar birçok alanda kullanılabilecek potansiyele sahip.

Stockholm'den 750 bin tonluk iklim hamlesi

■ İsveç'in başkenti Stockholm, kalıcı karbon giderimi alanında 750 bin tonluk uzun vadeli bir anlaşma yaparak dünyanın en büyük alıcıları arasına katıldı. Anlaşma kapsamında kent, önümüzdeki 15 yıl boyunca her yıl 50 bin ton karbon giderimi satın alacak. Adım, Stockholm'ün 2030 yılına kadar iklim pozitif, 2040 yılına kadar ise fosil yakıtlardan arınmış bir kent olma hedeflerini desteklemeyi amaçlıyor. Uzun vadeli alım taahhüdünün, henüz gelişim aşamasındaki karbon giderim teknolojilerine yatırım güveni sağlaması ve küresel karbon giderim pazarının büyümesini hızlandırması bekleniyor.

Shell'den rüzgâr enerjisinde geri adım

■ Shell'in, offshore rüzgâr enerjisi portföyündeki bazı varlıklarını satışa hazırladığı ve sürecin değerinin 1 milyar doların üzerine çıkabileceği belirtiliyor. Şirketin son dönemde düşük karbonlu enerji yatırımlarını yeniden değerlendirerek petrol ve doğal gaz faaliyetlerine öncelik vermesi, bu kararın arkasındaki temel neden olarak gösteriliyor. Satışın 2027 yılında tamamlanması beklenirken, gelişme enerji sektöründe yaşanan stratejik dönüşüme de işaret ediyor.

P&G'de bayrak değişimi

■ P&G'nin sürdürülebilirlik stratejisinin şekillenmesinde son 15 yıldır önemli rol oynayan ve şirketin ilk Sürdürülebilirlik Direktörü olarak görev yapan Virginie Helias, haziran ayı sonunda emekliye ayrılacağını duyurdu. Görevi Michele Baeten devralacak. Bu değişim, şirketin sürdürülebilirlik alanındaki çalışmalarında sürekliliğin korunacağını, aynı zamanda yeni önceliklerin ve yaklaşımların da önünü açabilir. Küresel şirketlerde sürdürülebilirlik liderlerinin değişimi, kurumsal dönüşüm stratejilerinin geleceği açısından giderek daha yakından takip edilen gelişmeler arasında yer alıyor.

6 Kıtada 80'den Fazla Ülkede Enerjiyi Dönüştürüyoruz

ENERJİNİN AVM'Sİ

UÇTAN UCA ÜRETİM

TRANSFORMATÖRLER

- Güç Transformatörleri
1000 MVA / 1000 kV
- Yağlı Tip Dağıtım Transformatörleri
25 kVA - 31,5 MVA / 36 kV
- Kuru Tip Dağıtım Transformatörleri
250kV / 30 MVA / 52 kV

YÜKSEK GERİLİM ANAHTARLAMA ÜRÜNLERİ

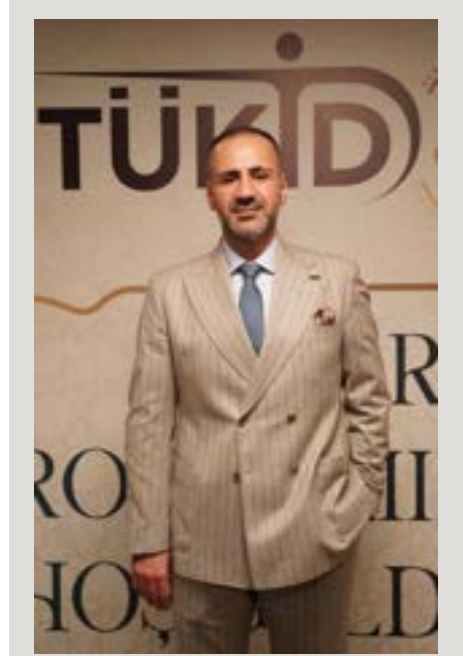
- Hava Yalıtımlı Metal Enclosed Hücreler
36 kV / 630A - 1250A
- Monoblok Beton Köşk
- SF6 Gazlı Kesici ve Ayırıcılar

Türkiye'nin Dönüştürücü Gücü

Haliç'te atıklar sanata dönüştü

Karadeniz havzasındaki çevre sorunlarına sürdürülebilir çözümler üretmek amacıyla yürütülen uluslararası BSB00584 MACRO CLEAN Projesi kapsamında, Marmara Belediyeler Birliği tarafından 11 Haziran 2026 tarihinde İstanbul Haliç Parkı'nda "Denizden Doğaya, Doğadan Geleceğe" başlıklı Çevre Temizliği ve Farkındalık Etkinliği düzenlendi. Etkinlik kapsamında 50 ilkokul öğrencisi çevre temizliği yaptı, deniz ekosisteminin korunmasına ilişkin eğitim aldı ve topladıkları atıkları sanat eserlerine dönüştürdü. Çocuklar, çevre sorunlarına farklı bir bakış açısıyla yaklaşma fırsatı buldu.

TÜKİD, sektöre yeşil yol haritası sunuyor

Küresel iklim kriziyle mücadelenin yanı sıra Avrupa Yeşil Mutabakatı gibi uluslararası yasal standartlar, bugün kırtasiye sektöründe köklü bir stratejik değişim yaratıyor. Tüm Kırtasiyeciler Derneği (TÜKİD), üyelerini mevzuat değişiklikleri başta olmak üzere tüm süreçlerde bilgilendirirken sektörün dönüşümünde rehberlik üstleniyor. TÜKİD Yönetim Kurulu Başkanı Taha Keresteci, "Özellikle ihracat yapan sektör mensuplarımız için sürdürülebilirlik bir tercih olmaktan çıkıp pazara girişin ön koşullarından biri haline gelmiş durumda." dedi.

Otomasyon, israfı da hızlandırabilir

Dijitalleşme yarışında şirketler teknoloji yatırımları yaparken, uzmanlar dönüşümün yalnızca yazılım ve otomasyon ile sınırlı olmadığını belirtiyor. LeanViser'ın Kurucusu Can Yükselen'e göre bir sürecin analiz edilmeden otomatik hale getirilmesi, mevcut verimsizliklerin de sistemin bir parçası olmasına yol açabiliyor. Yükselen, "Gereksiz faaliyetler varken yapılan otomasyon yatırımları, yalnızca israfı otomatize eder. Süreci görünür hale getirmek, israfları ortadan

kaldırmak, standartları oluşturmak, izlenebilirliği sağlamak ve veriyi anlamlandırmak gerekir." dedi.

Düzce anaokulundan sıfır atık projesi

Düzce Kaptan Altay Altuğ Kızılay Anaokulu, çevre bilinci ve sıfır atık alanında hazırladığı projeye "Global Schools Prize-Küresel Okullar Ödülü" yarışmasında "Sürdürülebilirlik" alanında en iyi 5, "Yenilikçi ve Çevreci Yaklaşım" kategorisinde ise en iyi 50 okul

arasına seçildi. Okulda çevreye duyarlı, üreten, dönüştüren ve doğayla bağ kuran nesiller yetiştirme hedefiyle iki yıl önce "Anlatmıyoruz, Yaşatıyoruz" sloganıyla proje başlatıldı. Bahçede kurulan istasyonlarda öğrencilere çevre, geri dönüşüm bilinci ile hayvan ve doğa sevgisi aşılanıyor.

75 YILDA TSKB ETKİSİ

KALKINMANIN DÜNÜ, BUGÜNÜ, YARINI

75 yıldır Türkiye'nin çok yönlü kalkınma yolculuğuna aktif katkı sunan bir kalkınma ve yatırım bankası olarak, yıllar içinde edindiğimiz köklü birikim ve deneyimi, ülkemizi sürdürülebilir bir geleceğe taşıyacak projelere aktarıyoruz.

Ülkemizin ekonomik, çevresel, sosyal ve kültürel ilerleme yolculuğunda mesafeleri kısaltmak için çalışıyor, ilk günden itibaren Türkiye'nin kalkınmasındaki TSKB etkisini, en değerli varlığımız olan insan sermayemizle büyütmeye devam ediyoruz.

Çünkü biz, ülkemizin örnek bir başarı hikâyesi yazabilmesi için kapsayıcı kalkınmanın gücüne ve birlikte başarmaya inanıyoruz.

PRİZMADAN YANSIYAN

Dr. Kubilay Kavak

Körfez'deki savaştan sonra başlayan tedarik zinciri kırılmaları, bazı ham maddelerde yaşanan kıtlıklar, değerli ve kritik elementler başta olmak üzere emtia fiyatlarındaki dramatik artışlar dünyada büyük bir endişeye yol açtı.

Bu yazının kaleme alındığı gün itibarıyla -çatışma ve gerginlik açısından- sular biraz durulmuş gözüküyor, ne ki benzer sorunların yeniden ortaya çıkmayacağını bir garantisi yok. Kabul etmekte ve uyum sağlamak zorlanıyoruz ama şu can sıkıcı gerçeğe ivedilikle yüzleşmek zorundayız: Gerek ekonomik gerekse politik açıdan bir "belirsizlik dönemi"ne girdik ve böyle dönemlerde en olmadık sürprizler ihtimal dahilindedir.

Sürpriz sayılabilecek gelişmelerin incitici sonuçlar doğurmaması, konfor seviyemizi ve yaşam kalitemizi derinden sarsmaması için bazı tedbirlerin bugünden alınması gerekiyor. Bu tedbirlerin, hem mal/hizmet üretiminin devamlılığı anlamında hem de çevreye-insana dost pratikler anlamında "sürdürülebilirlik" ilkelerine sadık kalarak alınması ihtiyacı da cabası.

Bu yazıda, üç kritik alana, yukarıda işaret ettiğim perspektif çerçevesinde ve Türkiye'yi merkeze alarak kısaca temas edeceğim.

Enerji: Olmazsa olmaz

Dünyanın gittikçe daha çok elektrifikasyonu konuştuğu ve enerji temininde elektriğin payının arttığı bir dönemde girdik. Nitekim COP31'in başat tartışma konularından birinin elektrifikasyon olacağı da belirlenmişti.

Enerji ihtiyacının daha fazla oranda elektrikle karşılanması ve fosil yakıtlara bağımlılığın azaltılması elbette çok güzel bir hedef; mamafih bunun

kısa sürede gerçekleşmesi kolay değil, özellikle ulaştırma sektöründeki petrol ürünleri kullanımının uzun süre devam edeceği bütün projeksiyonların ortak noktası.

Diğer yandan, Türkiye'de son 30 senenin enerji alanındaki önemli gelişmelerinden birisi, gerek sanayide gerekse binalarda kömürün doğal gazla ikame edilmesi oldu. Doğal gaz iletimi ve dağıtımına yönelik büyük altyapı projeleri yürütüldü, uzun erimli alım anlaşmaları imzalandı, binlerce tesisin ve yüz binlerce binanın kazanlarında dönüşümler yapıldı. Bu konudaki sabit sermaye miktarının büyüklüğü düşünüldüğünde, şaşırtıcı bir teknolojik buluşla çok ucuz bir alternatif ortaya çıkmadığı müddetçe, doğal gazın hayatımızda en az birkaç on yıl daha aktif biçimde yer alacağını kestirmek güç değil.

Petrol ve doğal gazın güvenli biçimde tüketicilere eriştirilmesi, dün olduğu gibi bugün de önemini koruyor. Bu iki kaynakta yaşanacak bir tedarik kısıtının hayatı nasıl felç edebileceğini 6 Şubat Depremleri'nde gördük. Yardım götüren kamyonların benzin tedarik edemeyip kontak kattığı anlar hafızalarımızda hazin bir hatıra olarak tazeliğini koruyor.

Gelelim elektriğe... Bir yandan klima kullanımı ve veri merkezlerinin yaygınlaşmasıyla, diğer yandan elektriğin fosil yakıtların yerini almasıyla (örneğin elektrikli araçlar) elektrik talep büyümesinin yeniden canlanacağı öngörülüyor. Türkiye elektrik sisteminde yenilenebilir enerjinin ulaştığı sevindirici düzey, enerji arz güvenliği açısından ülkemizin elini rahatlatıyor. Ancak yenilenebilir kaynakların kararsız doğasının depolama yatırımları ve akıllı şebeke uygulamalarıyla den-

"Gerek ekonomik gerekse politik açıdan bir 'belirsizlik dönemi'ne girdik ve böyle dönemlerde en olmadık sürprizler ihtimal dahilindedir. Bunların konfor seviyemizi ve yaşam kalitemizi sarsmaması için bazı tedbirlerin alınması gerekiyor."

Belirsizlik çağında enerji, su ve gıda: Sürdürülebilirliğin teyakkuz başlıkları

gelenmesi gerekiyor. Ayrıca mevcut şebekenin iyileştirilmesi ve genişletilmesi için de önümüzdeki 10 yılda kabaca 30 milyar dolar tutarında bir yatırıma ihtiyaç var.

Elektriğin uzun süreli değil, sadece 2-3 gün günlük yokluğunun bile hayatı felç edeceği aşikâr. Yapımcı olsam bu kâbus senaryosu ile ilgili bir film çekerdim, orada -yağma ve anarşi dahil- işlenmeye hazır nasıl muazzam bir malzeme var, tahmin edemezsiniz. O yüzden Türkiye'nin elektrikle ilgili acil durum senaryolarını -güvenlik meselesini çok katmanlı bir bakışla işin içine katarak- daima yedekte tutması ve sık sık güncellemesi büyük önem taşıyor.

Su: Yaşamın kaynağı

Bu sene Türkiye, son yıllarda hiç olmadığı kadar çok yağış aldı. Kuruhan derelerimiz çağıldı, barajlarımız doldu, suların taşkın riski yaratıp yaratmadığı tartışıldı. Bunlar güzel haberler. Ancak gür yağışların ve su bolluğunun seneye tekrarlanacağını söyleyemiyoruz. Seneye sert kuraklık yaşanırsa sürpriz olmaz, çünkü iklim değişikliği böyle bir şey.

Meselenin bir de yer altı sularının beslenmesi boyutu var. Eskiden yerin 15-20 metre altından çekilebilen suların dikkatsiz/vahşi sulama pratiklerinden dolayı yüzeyden yüz metre ve daha aşağısına inmesi sorunu halen çözülmedi. Alanın uzmanı olmamakla birlikte, tekrar eski seviyelere yakınsanabilmesi için belki kesintisiz 10 sene bu yıllık miktarlarda yağışa ihtiyaç olduğunu savlıyorum.

Son olarak, buharlaşmanın ırmak ve göllerimizde nasıl bir etkiye sahip olacağı ise, sıcaklıklarda görülecek anomalilerle doğrudan ilintili. Söz ge-

limi sıcaklıkların arka arkaya rekor kırdığı bir yaz bol yağışla gelen kazanımların bir kısmını eritebilecektir.

Türkiye su stresi altında olan bir ülke ve yağış az da çok da olsa bizim suyu verimli, iktisatlı ve dikkatli kullanmayı öğrenmemiz gerekiyor.

Gıda: Yokluğunda vay halimize!

Körfez'deki savaş, çatışma ve gerginlikten sonraki 2 ay içinde ABD'de gübre fiyatları yaklaşık %20 arttı, bu ABD çiftçileri için kolayına tolere edilemeyecek büyüklükte bir oran. Nitekim ABD'de tarım girdi fiyatları sadece Nisan ayında %8 civarında yükseldi. Yıllık enflasyonun %3-4 bandında seyrettiği bir ülke için bu rakam çok irkiltici. Bunu not edelim.

İngiltere'de bu yıl gıda fiyat enflasyonunun %10 olacağı tahmin ediliyor. Eylül ayında gıdada 2026 için öngörülen enflasyon %3 idi. Bu yukarı yönlü revizyonu da bir yere not edelim.

Türkiye'de kimyevi gübre üretiminin miktarı yıllık 6,5-7 milyon ton civarında. Bu üretim için çok büyük miktarda dışa bağımlılık (doğal gaz, amonyak, fosfat, potasyum vb.) söz konusu. Bu yüzden son dönemde azotlu gübre fiyatı yaklaşık %40, son bir yılda yaklaşık %100 arttı. Tarımda önemli bir girdi olan gübrenin fiyatı artarken, gıda fiyatları çok artmıyor.

Türkiye'de ekilebilir 22-23 milyon hektar arazinin yaklaşık üçte birinde buğday tarımı yapılıyor. 2026 yılında yağışların iyi gitmesinden dolayı bu sene rekoltenin gayet iyi olacağını, yaklaşık %20-30 bandında bir artış yaşanacağını varsaymak mümkün. Ancak bütün bunlar mevcut yapısal sorunun ortadan kalktığı anlamına gelmiyor; çünkü yıllara göre değişmekle birlikte, Türkiye yıllık yaklaşık 20 milyon ton buğday üretirken, makarna ve un ihracatında kullanmak üzere yaklaşık 8-10 milyon ton civarında buğday ithal ediyor. İthalatın çok büyük bölümü (%90-95) ise Rusya ve Ukrayna'dan yapılıyor.

Şimdi bir kötümser senaryo düşünelim: i) Rusya-Ukrayna arasındaki düşük yoğunluklu çatışma -diyelim ki kış başlangıcında- derinleşirse, ii) girdi maliyetlerinin yüksekliğinden ve satış fiyatlarının düşüklüğünden dolayı Türk çiftçisi bu güz buğday ekmezse, iii) bu sene Kasım ayından seneye Mayıs ayna kadar yağışlar -2025/2026 sezonundakinin aksine- iyi gitmez ve sert bir kuraklık yaşanırsa nasıl bir tabloyla karşı karşıya kalırız?

"Belirsizlik çağı"nda bu tür olasılıkları hep hatırdta tutmalı, uzun vadeli planlamalar ile bu tür kısa vadeli şok senaryolarını birlikte ele almalıyız.

SBTi net sıfır kurallarını güncelledi

■ Bilim Temelli Hedefler Girişimi (SBTi), şirketlerin net sıfır hedeflerini belirleme ve uygulama süreçlerine yön veren standartlarını güncelledi. Yeni çerçeve, yalnızca uzun vadeli taahhütlere değil, bu hedeflere ulaşmak için kaydedilen ilerlemenin düzenli ve şeffaf biçimde raporlanmasına da odaklanıyor. Güncelleme kapsamında karbon giderimi, değer zinciri emisyonları ve geçiş planlarına ilişkin kriterler daha net hale getirildi. SBTi, bu değişikliklerle şirketlerin net sıfır beyanlarının güvenilirliğini ve hesap verebilirliğini artırmayı hedefliyor. Adım, kurumsal iklim taahhütlerinin daha somut ve ölçülebilir hale gelmesi yönündeki beklentilerin güçlendiğine işaret ediyor.

Alphabet, yapay zekâ için kasayı açıyor

■ Google'ın çatı şirketi Alphabet, yapay zekâ alanındaki büyümesini desteklemek amacıyla altyapı yatırımlarını artırmaya hazırlanıyor. Veri merkezlerinden gelişmiş çiplere, bulut sistemlerinden yeni nesil yapay zekâ uygulamalarına kadar uzanan yatırımlar için milyarlarca dolarlık kaynak ayrılması bekleniyor. Şirketin hamlesi, yapay zekâ rekabetinin artık yalnızca teknoloji geliştirme kapasitesiyle değil, bu teknolojileri destekleyecek altyapıya yapılan yatırımlarla da şekillendiğini ortaya koyuyor.

McDonald's 2030 iklim hedefinden uzaklaştı

■ McDonald's, 2018 yılına kıyasla emisyonlarını 2030'a kadar önemli ölçüde azaltma hedefini mevcut gidişatla yakalayamayacağını açıkladı. Şirket, restoran operasyonlarında ilerleme kaydedilmesine rağmen emisyonlarının büyük bölümünü oluşturan tedarik zincirinde dönüşümün beklenenden yavaş ilerlediğini belirtiyor. Özellikle tarımsal üretim, lojistik ve enerji altyapısındaki zorluklar hedeflere ulaşmayı güçleştiriyor. Buna rağmen McDonald's, net sıfır taahhüdünü koruduğunu vurgularken, gelişme birçok şirketin açıkladığı iddialı iklim hedeflerinin uygulama aşamasında karşılaştığı yapısal engelleri yeniden gündeme taşıyor.

Kanada iklim rotasını değiştiriyor mu?

■ Bir dönem iklim eylemi ve yeşil finans alanındaki iddialı yaklaşımıyla öne çıkan Kanada'da, son gelişmeler ülkenin iklim politikalarının geleceğine ilişkin soru işaretleri yaratıyor. Başbakan Mark Carney'nin Alberta'daki petrol üreticileriyle yaptığı yeni anlaşma kapsamında emisyon sınırlamalarında esnekliğe gidilmesi ve yeni boru hattı projelerine destek verilmesi dikkat çekti. Hükümet bu adımları enerji güvenliği ve ekonomik büyüme hedefleriyle gerekçelendirirken, eleştirmenler bunun iklim taahhütleriyle çelişebileceğini savunuyor.

BORSA İSTANBUL YATIRIMA DEĞER

Güçlü altyapısı ve sürdürülebilir finans çözümleriyle Borsa İstanbul, güvenilir ve yenilikçi bir yatırım platformu sunar.

İBB'den Dünya Çevre Günü'ne dikkat çeken etkinlik

İBB, 5 Haziran Dünya Çevre Günü dolayısıyla Beşiktaş İskelesi önünde farkındalık yaratan bir dizi etkinliğe imza attı. İBB'ye bağlı profesyonel dalgıçlar su altı temizliği yaptı, deniz altından çıkarılan atıklar dikkat çekti. Sürdürülebilirlik konularında gün boyunca çeşitli uygulamalı etkinlikler düzenlendi. İBB Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanı Prof. Dr. Ayşen Erdiñler, "İtfaiye birimimizin dalgıçları denize daldı ve denizin içinden hemen 10 dakika içerisinde çok küçük bir bölgeden çıkardıkları atıkları burada gösterdik." dedi.

Bacacı Yatırım Holding'de çalışanların yüzde 40'ı kadın

Yaklaşık 10 bin kişiye istihdam sağlayan Bacacı Yatırım Holding'de toplam çalışanların yüzde 40'ını kadınlar oluşturuyor. Yönetim kademesinde kadın çalışan oranının yüzde 51'i bulunduğunu belirten Bacacı Yatırım Holding İnsan Kaynakları İcra Kurulu Üyesi Zeynep Embel, İcra Kurulu üyelerinin çoğunluğunu kadınların oluşturduğunu ifade etti. Embel, "Objektif bir performans ve değerlendirme sistemini temel alıyor ve burada takip ettiğimiz kriterlere göre adayları belirliyoruz. Farklı birimlerin ve değerlendirme araçlarının da sürecin içinde olduğu bir sistemi ilerletiyoruz." dedi.

Günsan'dan çocuklara güvenli yaşam rehberi

Çocuklarda güvenli elektrik kullanımı konusunda farkındalık oluşturmayı hedefleyen Günsan Elektrik, Kelime Yayınları iş birliği ile çocuk kitapları yazarı Ayşe Başçı tarafından kaleme alınan "Kıyırdak Elektronik Fiyuuu" kitap projesini hayata geçirdi. Hikâye, çocuklarda sorumluluk bilinci ve sürdürülebilir yaşam farkındalığı oluşturmayı hedefliyor. Günsan Elektrik Pazarlama Direktörü Burcu Şahbudak, "Hepimiz çocuklarımıza 'Prize dokunma', 'Dikkat et' gibi uyarılar yapıyoruz. Ancak çocuklar kurallardan çok hikâyelerle öğreniyor." dedi.

ESBAŞ 8 bin ağacı kurtardı

ESBAŞ, 2025 yılında kaynak kullanımından atık yönetimine, çalışan güvenliğinden bölgesel kalkınmaya kadar doğal kaynakların korunmasını merkeze alan çevreci yaklaşımıyla 8 bin ağacı kurtarıırken, atmosferi 6150 kg sera gazı emisyonundan korumuş ve 212 ton karbondioksit gazı emilimi sağlamış oldu. ESBAŞ Yönetim Kurulu Başkan Vekili ve Yürütme Kurulu Başkanı Dr. Faruk Güler, "Sadece ESBAŞ'ın karbon ayak izini azaltmayı değil, bölgemizde faaliyet gösteren firmaların da faaliyetlerini bu anlamda etkileyen çalışmalar sürdürmekteyiz." dedi.

Arıtma tesislerinde, akıllı dekantör ile yüksek verimlilik

Atık su arıtma sektöründe nitelikli operatör bulmanın giderek zorlaştığı günümüzde, otomasyon teknolojileri kritik önem taşıyor.

Kentleşmenin hızlanması, çevresel düzenlemelerin sıklaşması ve artan işletme maliyetleri, atık su arıtma tesislerini her zamankinden daha büyük bir baskı altında bırakıyor. Özellikle çamur susuzlaştırma süreçlerinde değişken işletme koşulları, enerji ve kimyasal tüketimiyle nitelikli iş gücü ihtiyacı, temel zorluklar arasında yer alıyor. Artan regülasyonlar, dalgalanan çamur karakteristikleri ve nitelikli iş gücü eksikliği, sektörü reaktif yönetim modelinden proaktif ve otonom operasyonlara geçmeye zorluyor. Proses teknolojileri alanındaki küresel uzmanlığıyla öne çıkan GEA, geliştirdiği GEA OptiPartner Intellicant çözümüyle dekantör santrifüjlerinin performansını yeni bir seviyeye taşıyor.

Dekantörler optimize edebiliyor

Atık su arıtma tesislerinde çamur özellikleri yağış, sıcaklık değişimleri, endüstriyel deşarjlar ve mevsimsel etkiler nedeniyle sürekli farklılık gösteriyor. Geleneksel işletme yaklaşımında operatörler bu değişimlere manuel müdahalelerle yanıt verirken, süreç çoğu zaman reaktif şekilde yönetiliyor. Günümüz operasyonel gerçekliğinde tesislerin anlık karar alabilen sistemlere ihtiyacı vardır.

GEA OptiPartner Intellicant ise gelişmiş sensörler, gerçek zamanlı veri analizi ve otonom kontrol algoritmaları sayesinde dekantörün çalışma parametrelerini sürekli izliyor ve optimize ediyor. Böylece sistem, değişen çamur koşullarına anlık olarak uyum sağlayarak her zaman optimum çalışma noktasında kalabiliyor. Intellicant, GEA dekan-

törlerinde halihazırda var olan otomatik kontrol sistemlerini, sürecini anlayan ve saniyeler içinde kendini optimize edebilen akıllı sistemlere dönüştürüyor. Bu yaklaşım operasyonel verimliliği artırmakla kalmıyor; proses kararlılığını yükselterek operatörlerin üzerindeki iş yükünü de önemli ölçüde azaltıyor.

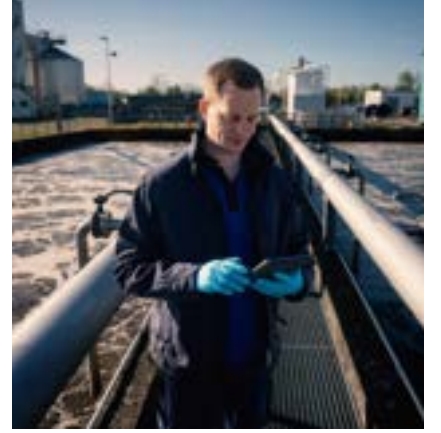
Düşük işletme maliyeti

Atık su arıtma süreçlerinde en önemli gider kalemlerinden biri, polimer tüketimi. Fazla dozajlama hem işletme maliyetlerini yükseltiyor hem de çevresel etkiyi artırabiliyor. GEA OptiPartner Intellicant, polimer dozajını gerçek zamanlı olarak optimize ederek, ihtiyaç duyulan miktarın kullanılmasını sağlıyor. Akıllı dozaj yönetimi sayesinde maliyetler düşürülmekle kalmıyor; çevresel ayak izi de anlamlı ölçüde azaltılıyor. Bu durum sürdürülebilirlik hedefleri açısından kritik bir kazanım sağlıyor.

Atık su arıtma tesislerinde ortaya çıkan çamurun içindeki kuru madde oranı, bertaraf maliyetlerini belirleyen en önemli faktörler arasında bulunuyor. Bu orandaki her artış, taşınacak hacmin azalması anlamına geliyor. GEA'nın verilerine göre Intellicant, kuru madde oranını yüzde 1 ila 2 artırabiliyor. Bu iyileşme, tesis büyüklüğüne bağlı olarak yıllık 100 bin euro'yu aşan tasarruf fırsatı yaratabiliyor. Bu tür kazanımlar, daha az taşıma, daha düşük emisyon ve daha yalın operasyon sağlıyor.

Sürdürülebilir operasyon

Atık su arıtma sektöründe nitelikli operatör bulmanın giderek

zorlaştığı günümüzde, otomasyon teknolojileri verimlilik değil, operasyonel sürdürülebilirlik açısından da kritik önem taşıyor. GEA OptiPartner Intellicant, operatörlerin rutin ayarlamalarla vakit kaybetmesi yerine tesis genelindeki kritik süreçlere odaklanmasına olanak tanıyor. Sürekli veri toplama ve analiz kabiliyeti sayesinde tesis yöneticileri süreç performansını daha şeffaf şekilde izleyebiliyor, daha hızlı karar alabiliyor ve uzun vadeli optimizasyon fırsatlarını değerlendirebiliyor.

GEA'nın geliştirdiği OptiPartner Intellicant çözümü, kanıtlanmış dekantör teknolojisini dijital zekâ ile birleştirerek tesislerin değişken koşullara otomatik uyum sağlayan akıllı sistemlere dönüşmesini mümkün kılıyor. Sonuç olarak işletmeler; daha düşük maliyet, daha yüksek proses kararlılığı ve daha sürdürülebilir operasyonlar elde ederken, geleceğin atık su arıtma ihtiyaçlarına da bugünden hazırlanmış oluyor. Akıllı otomasyon, artık bir opsiyon değil; sürdürülebilir büyümenin ve operasyonel mükemmeliyetin temel yapı taşıdır.

AKFEN YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜRÜ | MUSTAFA KEMAL GÜNGÖR

TÜRKİYE YEŞİL ENERJİ ÜSSÜ HALİNE GELEBİLİR

■ **Eda Ünsün**

Türkiye'nin enerji dönüşümünde yenilenebilir kaynaklar her geçen gün daha stratejik bir konuma yükselirken, Akfen Yenilenebilir Enerji bu dönüşümün öncü oyuncularında yer alıyor. Şirketin Genel Müdürü Mustafa Kemal Güngör, Yeşil İş Platformu Dergisi'ne verdiği özel röportajda enerji bağımsızlığından karbon piyasalarına, hibrit yatırımlardan bölgesel kalkınmaya kadar sektörün geleceğine ışık tutan önemli değerlendirmelerde bulundu.

■ **Öncelikle sizi ve ekibinizi kısaca tanıyabilir miyiz?**

1998 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldum; aynı bölümde Güç Sistemleri alanındaki yüksek lisansımı 2003 yılında tamamladım, 2020 yılında da Bilkent Üniversitesi Executive MBA programını bitirdim.

Kariyerime yüksek gerilim enerji iletim projelerinde başladım, kamu ve özel sektör altyapı projelerinde mühendislik ve proje yönetimi görevlerinde bulundum. 2000'li yılların ortalarından itibaren yenilenebilir enerji sektörüne yönelip;

Türkiye'nin ilk özel sektör rüzgâr santrali ve ilk lisanslı güneş santrali gibi öncü projelerde teknik ve ticari sorumluluklar üstlendim.

2007 yılında Akfen Yenilenebilir Enerji'nin kuruluş sürecinde şirkete katıldım ve hidroelektrik yatırımlarını başlatan kurucu kadroda yer aldım. Halen Akfen Yenilenebilir Enerji A.Ş.'nin Genel Müdürü olarak görev yapmaktayım. Bugün itibarıyla yaklaşık 900 MW kurulu güce sahip portföyün tüm teknik, ticari ve stratejik yönetiminden sorumluyum.

Mevcut durumda Akfen Yenilenebilir Enerji; hidroelektrik, rüzgâr, güneş ve hibrit güneş yatırımlarından oluşan güçlü ve çeşitlendirilmiş bir yenilenebilir enerji portföyüne sahip durumdadır. Akfen Yenilenebilir Enerji A.Ş. merkezde 52, sahada 198 toplam 250 çalışanıyla 6 bölgede ve 18 ilde yenilenebilir enerji alanında çalışmalar yürütmektedir.

■ **Yenilenebilir enerji artık bir sürdürülebilirlik ve rekabetçilik meselesi. Akfen Yenilenebilir Enerji bu dönüşümün neresinde duruyor?**

Yenilenebilir enerjinin önemi, hem sürdürülebilir kalkınma hem de küresel enerji dönüşüm süreci

“

Türkiye, özellikle güneş ve rüzgâr enerjisinde Avrupa'nın en yüksek potansiyelli ülkelerinden biri. Bu durum, bizi bölgesel bir yeşil enerji üssü haline getirebilir. Süreç, teknoloji ihraç eden bir konuma gelmemiz için büyük bir fırsat sunuyor.”

açısından artmıştır. Türkiye, sahip olduğu doğal kaynaklar ve jeopolitik avantajlarla bu dönüşümde önemli bir aktör olma potansiyeline sahip. Biz de Akfen Yenilenebilir Enerji olarak bu potansiyeli en verimli şekilde değerlendiriyor, yatırımlarımızla Türkiye'nin enerji bağımsızlığına ve karbon nötrlük hedeflerine katkıda bulunuyoruz. Enerji dönüşümünün yeni bir ekonomik kalkınma modeli olduğuna inanıyoruz.

Büyüme stratejimizin temelinde çeşitlendirilmiş ve esnek bir enerji üretim modeli oluşturmak var. Hibrit santraller ve depolamalı üretim

tesisleri bu stratejinin merkezinde yer alıyor. Mevcut RES'lerimizin uygun alanlarında güneş enerjisiyle hibrit sistemler kurarak aynı altyapı üzerinden ilave kapasite yarattık. Bu, hem maliyet avantajı sağlıyor hem de üretimde süreklilik ve verimliliği artırıyor. Önümüzdeki dönemde de depolamalı GES ve RES üretim tesisleri yatırım programımızda.

Yenilenebilir enerjiye olan güçlü bağlılığımız yalnızca üretimle sınırlı değil. Duyurduğumuz yatırım planlarımız devam ederken, diğer taraftan da enerjinin yeni alanlarında

değer yaratmaya yönelik projelerimizi sürdürüyoruz. Bu kapsamda Akfen Yenilenebilir Enerji olarak, Çanakkale'de bulunan Üçpınar RES, Hasanoba RES ve Kocalar RES ile Denizli'de bulunan Denizli RES projelerimizde çevresel sürdürülebilirlik ve ekonomiye katkı sağlama hedeflerimiz doğrultusunda önemli bir başarıya imza attık. Bu dört enerji üretim tesisinden 2011-2026 yılları arasındaki hedefimiz doğrultusunda İngiltere merkezli EOS Climate&Energy şirketine gerçekleştirdiğimiz karbon kredisi satışıyla 8,6 milyon dolarlık gelir

elde edeceğiz. Böylece Akfen Yenilenebilir Enerji'nin bugüne kadar gerçekleştirdiği karbon satışları sonucunda Türkiye'ye yaratılan ekonomik değer 11,8 milyon dolara ulaşacak. Bu işlem, Türkiye'nin en büyük gönüllü karbon kredisi satış operasyonlarından biri olma özelliği taşıyor ve şirketimizin bu alandaki öncülüğünü bir kez daha ortaya koyuyor.

Karbon kredisi satış işlemlerinden elde edilen gelir, işletmede olan çevresel sürdürülebilirlik odaklı enerji projelerimizin devam eden faaliyetleri kapsamında değerlendirildi-

rilecek. Akfen Yenilenebilir Enerji'nin yenilenebilir enerji alanındaki faaliyetlerinin büyütülmesine de kaynak sağlayacak. Sürdürülebilir enerji üretimi ve çevresel etkilerin azaltılmasına yönelik çalışmalarımızı kararlılıkla sürdürürken, ekonomiye de pozitif katkı sağlamaya devam ediyoruz.

■ **Türkiye'nin enerji dönüşüm sürecini nasıl değerlendiriyorsunuz? Yenilenebilir enerji yatırımlarının önündeki en önemli fırsatlar ve zorluklar nelerdir?**

Türkiye'nin enerji dönüşüm sürecini son derece dinamik, stratejik ve yüksek potansiyelli bir yolculuk olarak değerlendiriyoruz. Özellikle son 10 yılda, kurulu güç içinde yenilenebilir enerjinin payının %50'nin üzerine çıkması, Türkiye'yi Avrupa'da ve dünyada ön sıralara taşıdı. Bu dönüşüm cari açığı azaltma, enerji arz güvenliğini sağlama ve enerjide dışa bağıllığı asgari seviyelere indirme konusunda tüm yenilenebilir enerji paydaşları için bir yol haritası niteliğindedir.

Türkiye, özellikle güneş ve rüzgâr enerjisinde Avrupa'nın en yüksek potansiyelli ülkelerinden biri. Bu durum, bizi bölgesel bir yeşil enerji üssü haline getirebilir. Ayrıca, ülkemizde rüzgâr türbini bileşenleri ve güneş paneli üretiminde ciddi bir sanayi kapasitesi de bulunmaktadır. YEKA (Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları) ihaleleriyle başlayan bu süreç, teknoloji ihraç eden bir konuma gelmemiz için büyük bir fırsat sunuyor.

Akfen Yenilenebilir Enerji A.Ş.

merkezde 52, sahada 198 toplam 250 çalışanıyla 6 bölgede ve 18 ilde yenilenebilir enerji alanında çalışmalar yürütmektedir.

Ancak bu büyük potansiyeli tam anlamıyla hayata geçirmek için aşmamız gereken bazı kritik zorluklar olduğunu düşünüyorum. Ülkemizde şu anda trafo ve kapasite tahsislerinde tıkanıklık yaşanıyor. Akıllı şebekeler ve büyük ölçekli depolama sistemlerinin acilen sisteme entegre edilmesi gerektiğine inanıyorum. Bunlara ek olarak, doğası gereği uzun ömürlü varlıklardan oluşan yenilenebilir enerji santralleri yüksek yatırım maliyetlerine sahip. Küresel ve yerel faiz ortamı, finansman maliyetlerini artırarak projelerin geri dönüş sürelerini uzatıyor. Uzun vadeli, düşük maliyetli "yeşil finansman" mekanizmalarına erişim kritik önemde.

■ **Şirket olarak 1200 MW'lık yenilenebilir enerji portföyü hedefiniz bulunuyor. Hidroelektrik, güneş, rüzgâr ve diğer yenilenebilir kaynaklar arasında nasıl bir denge kuruyorsunuz?**

Son yıllarda yatırım stratejimizi ağırlıklı olarak rüzgâr enerjisi ve hibrit güneş enerjisi projelerine yönlendirdik. Özellikle 2024 yılın-

**Üçpınar RES,
Hasanoba RES
ve Denizli RES
projelerimizde**
gerçekleştirdiğimiz
karbon kredisi
satışlarımızla
çevresel
sürdürülebilirlik
ve ekonomiye katkı
sağlamada önemli
başarıya imza attık.

da başlattığımız ve 2025 yılında tamamladığımız toplam 187 MW gücündeki birinci safha yatırım programı kapsamında hibrit GES projeleri ve RES kapasite artış yatırımlarına odaklandık.

2023 yılında portföyümüz; 229 MW hidroelektrik, 121 MW güneş enerjisi ve 349 MW rüzgâr enerjisi olmak üzere toplam 699 MW kurulu güçten oluşuyordu. 2025 yıl sonu itibarıyla ise özellikle rüzgâr ve hibrit güneş yatırımlarımızın katkısıyla dağılımımız daha güçlü bir yapıya ulaştı. Bugün portföyümüzde 536,4 MW RES ve hibrit GES, 121,4 MW GES ve 228,8 MW HES bulunmaktadır.

Böylece toplam kurulu gücümüz yaklaşık 887 MW seviyesine yükseldi.

Coğrafi olarak avantajlı lokasyonlara sahip kaynak çeşitliliği sayesinde portföyümüz her iklim koşulunda 4 mevsim dengeli üretim ve nakit akışı yaratabilme kabiliyetine sahip hale gelmiştir. Diğer yandan, yüksek emre amadelik ve kapasite kullanım oranları ile nakit akışlarının

da öngörülebilirlik sağlayabilen iş modeli oluşturduk.

Portföyümüzdeki santrallerin dengeli bir coğrafi dağılıma sahip olması ve kaynak açısından sağlanan çeşitlendirme ile üretimimiz iklim/mevsim değişikliklerine karşı daha korunaklı hale gelmiştir. Şirketimizin coğrafi ve kaynaklara göre çeşitlendirilmiş portföyü, bir kaynakta gözlemlenen olumsuz iklim etkilerinin diğer kaynaklar için olumlu etkisi olması sayesinde öngörülebilir ve verimli bir portföy olarak öne çıkmaktadır.

Şirketimiz kârlılığı yüksek ve öngörülebilir nakit akışı yaratabilen sürdürülebilir projelere odaklanmıştır. Yatırımlarımızı planlarken yalnızca kapasite artışını değil, üretim verimliliğini, şebeke optimizasyonunu ve sürdürülebilir büyümeyi de odağımıza alıyoruz. Bugün geldiğimiz noktada portföyümüzü daha dengeli, daha teknolojik ve

Plastik atıklara regülatör bariyeri

Akfen Yenilenebilir Enerji olarak tüm santrallerimizde sıfır atık belgemiz bulunmakta olup düzenli olarak tüm tesislerimizden çıkan atıklar bertaraf edilmektedir. Özellikle HES projelerimizde regülatörlerimize havzanın tümünden gelen plastik atıklar tarafımızca toplanmakta bertaraf edilmektedir. Yöre insanların doğaya bıraktığı plastik atıklar özellikle sel dönemlerinde regülatörlerde, birikmekte bu noktalarda regülatörlerimiz bariyer etkisi yaratmaktadır.

Çevresel etki azaltımını yılın on iki ayı canlı bir mekanizma olarak işletmekteyiz. Haziran ayının ilk haftası Dünya Çevre haftası ve bizler bu hafta ile birlikte artan farkındalığı, çalışanlarımıza verdiğimiz eğitimlerle, yıl boyunca devam ettiriyoruz.

Yeşil İş Platformu Dergisi
Ankara Sorumlusu Yasemin
Mıstıkoğlu, Akfen Yenilenebilir
Enerji Genel Müdürü Mustafa
Kemal Güngör ile Ankara'da
profesyonel fotoğraf çekiminde
bir araya geldi.

Enerji bağımsızlığı milli güvenlik meselesidir

Enerji bağımsızlığı, artık sadece ekonomik bir tercih değil, milli bir güvenlik meselesidir. Yerli ve yenilenebilir kaynaklar bu bağımsızlığın temel taşıdır. Ancak sadece üretim kapasitesini artırmak artık tek başına yeterli değildir. Önümüzdeki dönemde sürdürülebilir bir enerji güvenliği sağlamak için büyük ölçekli depolama sistemlerini devreye almak, hidrojene dayalı altyapı çalışmalarına şimdiden başlamak gerekiyor. Bunlara ek olarak; yatırımcı güvenini sürdürülebilir kılmak için uzun vadeli, net ve uluslararası standartlarla uyumlu bir regülasyon ortamının sağlanması gerekiyor. Yenilenebilir enerji yatırımlarına yönelik uygun finansman olanaklarının ve destekleyici finansman mekanizmalarının açıklanmasının, yerli ve yabancı yatırımcılar açısından ülkemizin yatırım cazibesini daha da artıracığına inanıyorum.

çevreyi, özellikle de işletmelerin bulunduğu bölgeleri geliştirmeyi ve kalkındırmayı amaçlamaktadır. Bu hedef doğrultusunda istihdam önceliğini işletmenin bulunduğu yerdeki halka vermekte, yerel ekonomiye katkı kapsamında tedarik zincirini yerelden başlatmaktadır. Yerelde iş ihtiyacı olan insanların teknik personel olabilmesi adına eğitimlerine destek olmakta, alması gereken sertifikaları temin etmektedir. Yerel istihdamı desteklemek adına mümkün olan tüm imkânları kullanan şirketimiz, öncelikle işletmenin bulunduğu köyde, sonra ilçede sonra da ilde iş ilanları yayınlamaktadır.

TİKAV koordinatörlüğünde, Şirketimize ait santrallerin bulunduğu bölgelerde yaşayan kadınlara 2017 yılından bu yana eğitimler verilmektedir. "Kırsal Bölge Eğitim Seminerleri" adı altında yürütülen farklı projelerle bugüne kadar 12 bin kadına yüz yüze eğitim fırsatı sağlanmıştır. Projelerle dolaylı olarak ulaşılan kişi sayısı ise 46 bini aşmıştır.

Akfen Yenilenebilir Enerji, istihdam önceliğini işletmenin bulunduğu yerdeki yerel halka vermekte, yerel ekonomiye katkı kapsamında tedarik zincirini yerelden başlatmaktadır.

daha yüksek verimlilik sağlayan bir yapıya dönüştürdük.

Önümüzdeki dönemde de depolamalı üretim tesisleri ve yurt dışı yatırımlarıyla büyüme stratejimizi sürdürürken portföyümüzün üretim verimliliğini de artırmayı hedefliyoruz. Yenilenebilir enerji sektörünün uzun vadeli potansiyeline inanıyoruz ve yatırımlarımızı bu vizyon doğrultusunda şekillendiriyoruz.

■ **Yenilenebilir enerji projelerinin bölgesel kalkınma ve istihdam açısından da önemli etkileri bulunuyor. Bu konuda nasıl bir sosyal etki yaratıyorsunuz?**

Akfen Yenilenebilir Enerji, güvenilir ve temiz enerji temin etmeyi ve içinde bulunduğu toplumu ve

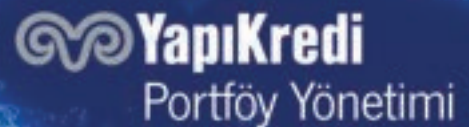

Değişken piyasalara uyum sağlamak için

Çoklu Varlık Değişken Fon

Değişken piyasa koşullarında çoklu varlık stratejisi ile TL bazında getiri sağlayabilir, fon alım satım işlemlerinizi Yapı Kredi Mobil'den ve TEFAS üyesi tüm kurumlar üzerinden gerçekleştirebilirsiniz. Yapı Kredi Portföy uzmanlığıyla şimdi önde olma sırası sizde.

Detaylı bilgi için: yapikrediportfoy.com.tr

DÖNÜŞÜM ROTASI

Prof. Dr. Rana Atabay KUŞÇU

“Geleceğe hazır KOBİ;
yalnızca yeni makinesi
olan değil, neyi
ölçtüğünü ve bu veriyi
nasıl yöneteceğini
bilen KOBİ’dir.”

Yeşil ve dijital dönüşüm artık iki ayrı gündem değil. Sanayi politikası, ihracat, tedarik zinciri ve sürdürülebilir finansman açısından bu ikisi stratejik dosyanın içinde ele alınıyor. Bu nedenle “ikiz dönüşüm”, yalnızca çevre dostu üretim ya da teknoloji yatırımı anlamına gelmiyor; işletmelerin üretim kültürünü, veri yönetimini ve pazara erişim kapasitesini yeniden tasarlamasını gerektiriyor. Bu dönüşümün merkezinde KOBİ’ler var. Türkiye ekonomisinin omurgasını oluşturan KOBİ’ler; istihdam, üretim, ihracat ve bölgesel kalkınma açısından kritik rol üstleniyor. Ancak bugün KOBİ’ler artan enerji maliyetleri, ham madde fiyatları, finansmana erişim güçlükleri ve giderek sıkılaştan sürdürülebilirlik regülasyonlarıyla karşı karşıya. Doğru destek mekanizmaları kurulduğunda dönüşüm etkisi çok daha hızlı yayılabiliyor.

İstanbul Kalkınma Ajansı’nın İkiz Dönüşüm Mali Destek Programı kapsamında İstanbul Medipol Üniversitesi Sürdürülebilir Kalkınma ve İkiz Dönüşüm Uygulama ve Araştırma Merkezi olarak yürüttüğümüz proje, tam da bu ihtiyaca cevap vermek üzere tasarlandı. DİSÜDER ortaklığıyla geliştirilen “Sürdürülebilirlik ve İkiz Dönüşüm Merkezi Projesi”, İstanbul’daki plastik üreticisi KOBİ’lerin yeşil ve dijital dönüşüm kapasitesini artırmayı hedefliyor.

Projenin odağında yalnızca eğitim vermek yok; dönüşüm boşluklarını belirlemek, yol haritaları hazırlamak, üretim süreçlerine dijital izleme araçlarını entegre etmek, enerji ve kaynak verimliliği fırsatlarını görünür kılmak ve sürdürülebilirlik raporlamasına geçiş için uygulanabilir bir model oluşturmak var. Bu yaklaşımın kamu-

sal görünürlüğü açısından lansmanı yapılan “İstanbul’da Dijital Dönüşüm Ekosistemi: Dijital ve Yeşil Dönüşüm Danışmanlık Merkezleri Raporu” önemli bir zemin sundu. Raporla yer alan Medipol SURKAM sayfası, merkezin eğitim, olgunluk analizi, yol haritası danışmanlığı, dijital dönüşüm uygulamaya danışmanlığı, sürdürülebilirlik danışmanlığı, karbon ayak izi hesaplama ve GRI sürdürülebilirlik raporlaması alanlarındaki hizmetlerini bütüncül biçimde ortaya koyuyor.

Plastik sektöründe dönüşüm

Plastik ve ambalaj sanayi, imalat sanayi ve enerji sektörlerine odaklanan bu yapı; KOBİ’ler, büyük ölçekli işletmeler, kamu kurumları ve üniversiteler için ortak akli ve veri temelli karar almayı güçlendirmeyi hedefliyor. Tanıtım etkinliğinde ele alınan destek mekanizmaları, teknolojik dönüşümün sürdürülebilirlik hedefleriyle bütünleşmesi, danışmanlık merkezlerinin uygulama örnekleri de bu ihtiyacın ekosistem düzeyinde yönetilmesi gerektiğini gösterdi.

Plastik sektörü bu açıdan öğretici bir örnek sunuyor. Çünkü plastik üreticisi KOBİ’ler çoğu zaman aynı anda üç farklı rol üstleniyor: üretici, ihracatçı ve büyük şirketlerin tedarikçisi.

Üretici olarak enerji verimliliği, atık yönetimi, ham madde kullanımı, fire oranları, proses verimliliği ve ürün kalitesiyle ilgilenmek zorundalar.

Ihracatçı olarak Avrupa Yeşil Mutabakatı, ambalaj ve plastik regülasyonları, geri dönüştürülmüş içerik beklentileri, ürün güvenliği, karbon ayak izi ve izlenebilirlik talepleriyle karşılaşılıyorlar.

Tedarikçi olarak ise ana sanayi firmalarından gelen sürdürülebilirlik

KOBİ'ler için ikiz dönüşüm: Uyumdan rekabete

anketleri, etik uygunluk kriterleri ve raporlama yükümlülükleriyle muhatap oluyorlar. Bu çoklu rol, plastik üreticisi KOBİ'leri farklı alanlarda tedbirler almaya zorluyor. AB'nin Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Tüzüğü, tek kullanımlık plastıklere yönelik düzenlemeler, mikroplastik kısıtları, Ekotasarım Tüzüğü ve Dijital Ürün Pasaportu yaklaşımı; ürünlerin hangi veriyle, hangi izlenebilirlik düzeyiyle ve hangi döngüsellik performansı ile pazara sunulduğunu da kritik hâle getiriyor. CSR ve kurumsal sürdürülebilirlik özen yükümlülüğü düzenlemeleri de KOBİ'leri tedarik zinciri üzerinden etkiliyor. Büyük alıcılar artık tedarikçilerinden enerji, emisyon, atık, su kullanımı, çalışan hakları, etik tedarik ve izlenebilirlik başlıklarında daha düzenli ve doğrulanabilir veri talep ediyor.

KOBİ'ler ne kadar hazır?

Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması bugün doğrudan plastik sektörünü kapsamasına rağmen karbon maliyeti ve emisyon verisi disiplini tedarik zincirleri üzerinden diğer sektörlerle yayılıyor. Plastik üreticileri açısından bu enerji tüketimi, ham madde tedariki, ambalaj girdileri ve büyük müşterilerin karbon verisi talepleri bakımından hazırlıklı olunması gereken bir süreç anlamına geliyor. Türkiye'de de İklim Kanunu ve Emisyon Ticaret Sistemi hazırlıkları, Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları, sıfır atık, geri kazanım katılım payı ve döngüsel ekonomi odaklı düzenlemeler hazırlık ihtiyacını güçlendiriyor. Temel soru şudur: KOBİ'ler bu dönüşüme ne kadar hazır? Hazır olunuşluk yatırım bütçesiyle ölçülemez. İşletmenin üretim hattından veri alıp alamadığı, enerji ve ham madde

tüketimini ürün bazında izleyip izlemediği finansal kaynak kadar önemlidir. Geleceğe hazır KOBİ; yalnızca yeni makinesi olan değil, neyi ölçtüğünü ve bu veriyi nasıl yöneteceğini bilen KOBİ'dir.

Dijital dönüşüm kaldıraçtır

Üretimden veri alınmadığında enerji verimliliği, karbon hesabı ve atık azaltımı çoğu zaman tahmine dayalı kalır. Oysa üretim hattından gerçek zamanlı veri toplanması; makine performansının, enerji tüketiminin, fire oranlarının ve proses verimliliğinin izlenmesini sağlar. Bu da işletmeye maliyet kontrolü açısından da somut fayda sağlar. Ancak KOBİ'lerden bu dönüşümü tek başına gerçekleştirmelerini beklemek gerçekçi değildir. Kamu desteklerinin önemi burada ortaya çıkar. İSTKA gibi kalkınma ajanslarının mali destek programları, KOSGEB destekleri, TÜBİTAK'ın sanayide yeşil dönüşüm çağrıları, enerji verimliliği destekleri ve sürdürülebilir finansman araçları KOBİ'ler için mali katkı sağlamaz. Yön gösterici,

kapasite artırıcı ve ekosistem kurucu bir rol üstlenir. Çünkü dönüşüm maliyetlidir; fakat dönüşmemek çok daha maliyetli hâle gelmektedir.

İSTKA projesinin bize gösterdiği en önemli gerçek şu: KOBİ'lerin dönüşüm iradesi var; ihtiyaç duydukları şey erişilebilir bilgi, rehberlik, uygulanabilir araçlar ve finansal destek. "İstanbul'da Dijital Dönüşüm Ekosistemi" raporunun görünür kıldığı danışmanlık merkezi modeli de bu nedenle değerlidir. Büyük stratejilerin sahadaki karşılığı üretim hattında, veri ekranında, enerji faturasının satırlarında, atık kutularının ayırımında ve müşteriye verilen sürdürülebilirlik yanıtlarında ortaya çıkıyor. Türkiye'nin yeşil ve dijital rekabetçiliği için bekleme lüksümüz yok. KOBİ'leri merkeze alan, kamu destekleriyle güçlenen, üniversite-sanayi iş birliğiyle derinleşen ve ölçülebilir sonuçlar üreten modelleri çoğaltmak zorundayız. Çünkü geleceğin ekonomisinde rekabet fazla üretmekle değil; daha verimli, temiz, izlenebilir, döngüsel ve daha akıllı üretmekle kazanılacak.

Tülay Özel
TFI TAB Gıda Yatırımları
Sürdürülebilirlik Direktörü

TFI TAB Gıda'dan ikinci Sürdürülebilirlik Raporu

Türkiye'nin lider hızlı servis restoran operatörlerinden TFI TAB Gıda Yatırımları, ikinci Sürdürülebilirlik Raporu'nu yayımladı. Raporda, 2024-2025 döneminde çevresel, sosyal ve yönetim (ÇSY/ESG) alanlarında gerçekleştirilen çalışmalar ile grup şirketlerinin sürdürülebilirlik performansı ve uzun vadeli değer yaratma yaklaşımı paylaşıldı.

TFI'nin sürdürülebilirlik stratejisi doğrultusunda hazırlanan rapor; Gıda, Gezegen ve İnsan odak alanları kapsamında belirlenen öncelikleri, hedefleri ve performans sonuçlarını ortaya koyarken, grup şirketlerinin sürdürülebilirlik alanındaki uygulamalarına ve dönüşüm yolculuğunda attığı adımlara da yer veriyor.

TFI TAB Gıda Yatırımları Sürdürülebilirlik Direktörü Tülay Özel, rapora ilişkin değerlendirmesinde şunları söyledi: "Sürdürülebilirliği yalnızca çevresel etkilerimizi yönetmekle sınırlı bir sorumluluk alanı olarak değil, uzun vadeli değer yaratma anlayışımızın temel unsurlarından biri olarak görüyoruz. Üretimden tedarike, lojistikten restoran operasyonlarına kadar uzanan dikey entegre iş modelimiz sayesinde sürdürülebilirlik yaklaşımımızı değer zincirimizin tamamına yayabiliyor, attığımız her adımın etkisini bütünsel bir bakış açısıyla yönetebiliyoruz" dedi.

- Öne çıkan bilgiler şu şekildeydi:
• TAB Gıda'da restoran başına elektrik tüketimi 2023 yılına göre %11 azaldı.

TFI'nin sürdürülebilirlik stratejisi doğrultusunda hazırlanan rapor grup şirketlerinin sürdürülebilirlik alanındaki uygulamalarına yer veriyor.

- TAB Gıda, elektrik tüketiminin %42'sini YEK-G kapsamında yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılayarak 29.047 tCO₂e emisyonu dengeledi.
- Atakey Patates, elektrik tüketiminin %100'ünü YEK-G ile yenilenebilir kaynaklardan sağladı.
- Fasdat Gıda'da devreye alınan güneş enerjisi sistemleriyle 1,19 MW kurulu güce ulaşılırken, tesislerin elektrik ihtiyacının yaklaşık %30'u yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılandı.
- Fasdat Sebze'de gerçekleştirilen 495 kW güneş enerjisi yatırımı ile tesis elektrik ihtiyacının yaklaşık %20'si yenilenebilir kaynaklardan karşılandı.
- TAB Gıda'da Sıfır Atık Belgesi restoran sayısı bir önceki yıla göre %26 artarak 187'ye yükseldi.
- Atakey Patates'te oluşan atıkların %93,8'i geri dönüşüme kazandırıldı.
- TFI Great Place to Work skoru bir önceki yıla göre %11,6 artış gösterdi.
- TFI genelinde kadın çalışan oranı %63'e, kadın yönetici oranı ise %60'a ulaştı.
- Daha sürdürülebilir ürün alternatiflerini tüketicilerle buluşturma hedefi doğrultusunda Burger King®'in et içermeyen Plant Based Whopper ürünü mağazalarda ve dijital kanallarda yaygınlaştırıldı.

Damla sulama toprak altına taşınıyor

Toprak altı damla sulama sistemleri, su tasarrufu, verim artışı ve operasyonel kolaylık avantajlarıyla sürdürülebilir tarımın güçlü çözümleri arasında yer alıyor. Uzun ömürlü yapısı ve dijital tarım teknolojileriyle uyumu sayesinde sistem, üreticilere maliyet avantajı sunarken yatırımın geri dönüş süresini de hızlandırıyor.

NETAFIM Satış ve Agronomi Direktörü Okan Başaran, “Yağış rejiminin giderek daha öngörülemez hâle geldiği günümüzde, sulamanın sürekliliği ve tutarlılığı her zamankinden daha kritik hale geliyor. Bizim için yalnızca suyu değil, gübreyi de bitki kök bölgesine doğru miktarda ve doğru aralıklarla ulaştırmak,

verimli ve sürdürülebilir üretimin temelini oluşturuyor” dedi.

Toprak altı damla sulama; suyun ve gübrenin bitki kök bölgesine doğrudan ulaştırılması amacıyla damla sulama borularının toprak yüzeyinin altına yerleştirildiği bir yöntemdir. Bu sistemde su, düşük debili damlatıcılar aracılığıyla kontrollü biçimde verilirken buharlaşma, yüzey akışı ve suyun derine sızması en aza indiriliyor.

Başaran, bu sistemin üreticilere hem ekonomik hem de agronomik açıdan çok yönlü fayda sunduğunu vurgulayarak, “Toprak altı damla sulama; toprak üstü damla sulamaya kıyasla %15, yağmurlama sulamaya göre %50 ve salma sulamaya göre %70'e

varan su tasarrufu sağlayabiliyor. Kök bölgesine doğrudan ve kontrollü su verilmesi sayesinde birçok tarla ve bahçe bitkisinde %30 ila %50 arasında verim artışı görmek mümkün” dedi.

Okan Başaran
NETAFIM Satış ve
Agronomi Direktörü

Muratbey'den iklim eylemine örnek proje

Türkiye'nin öncü peynir markalarından Muratbey, teknoloji ve sürdürülebilirliği buluşturan, yapay zekâ destekli “Kazandıran Peynirler” projesiyle ambalaj atıklarını ekonomiye geri kazandırırken, çevresel faydayı ölçülebilir hale getiriyor.

Necmi Erol
Muratbey Yönetim Kurulu Başkanı

Muratbey Yönetim Kurulu Başkanı Necmi Erol, şunları söyledi: “İklim değişikliği üretimden tüketim tüm sistemleri etkileyen küresel bir dönüşüm başlığıdır. Bu nedenle iklim eylemi, kaynak kullanımından tüketim alışkanlıklarına kadar tüm süreçlerin yeniden ele alınmasını gerektiriyor. Muratbey olarak sürdürülebilirliği iş yapış biçimimizin ayrılmaz bir parçası olarak görüyor, çevresel sorumluluğu teknoloji ve inovasyonla destekleyerek somut faydaya dönüştürüyoruz.”

Gıda sektöründe tüketim sonrası ambalaj atık yönetimini sahiplenen ilk örneklerden biri olan “Kazandıran Peynirler”, geri dönüşümü bir çevre davranışı olmaktan çıkarıp iklim eyleminin günlük yaşamdaki karşılığına dönüştürüyor. Yapay zekâ destekli Waste Log altyapısı sayesinde geri dönüşüm bildirimleri doğrulanıyor, çevresel katkılar karbon tasarrufu olarak ölçümleni-

yor ve kullanıcılar karbon puanlarıyla ödüllendiriliyor.

Muratbey, 2025 yılında hayata geçirdiği projeyi ulusal ölçekte yaygınlaştırmayı hedefliyor. Üniversiteler, belediyeler, perakende zincirleri, teknoloji girişimleri ve sivil toplum kuruluşlarıyla geri dönüşüm bilincinin geniş kitlelere ulaştırılması amaçlanıyor. Erol, “Kazandıran Peynirler”i yalnızca bir geri dönüşüm projesi değil, çevresel dönüşümü hızlandıracak bir sürdürülebilirlik hareketi olarak görüyoruz” dedi.

Ömer KARADENİZ
Plastik Sanayicileri Federasyonu
(PLASFED) Yönetim Kurulu Başkanı

Teknolojik yenilikler, dijital izleme sistemleri ve geri dönüşüm yatırımları kaynak verimliliğini artırarak sürdürülebilir üretimi destekliyor.

Plastik atık konusunda yeni dönem ve ortak bilinç

Plastik doğru yönetildiğinde atık değil, ekonomik ve çevresel değere dönüşen stratejik bir kaynaktır. Geri dönüşümden Kaynağında Ayrıştırma Sistemi'ne (KAS), teknolojik yeniliklerden tüketici farkındalığına uzanan süreç, sürdürülebilir geleceğin temelini oluşturuyor.

Dünya genelinde çevresel farkındalığın giderek arttığı bir dönemde, plastik atıkların yönetimi yalnızca bir çevre başlığı olmaktan çıkmış; ekonomik, endüstriyel ve toplumsal dönüşümün merkezine yerleşmiştir. Plastik Atık Ayı gibi farkındalık dönemleri, bu dönüşümün görünür kılınması ve tüm paydaşların ortak bir bilinç geliştirmesi açısından önemli bir fırsat sunuyor. Çünkü plastik, doğru yönetildiğinde bir sorun değil; döngüsel ekonominin temel ham maddelerinden biri haline gelen stratejik bir kaynaktır.

Plastik yaşamın parçasıdır

Plastik, modern yaşamın vazgeçilmez bir unsurudur. Sağlık hizmetlerinden gıda güvenliğine, otomotivden inşaata, tarımdan enerji sektörüne kadar geniş bir kullanım alanına sahiptir. Hafifliği, dayanıklılığı, şekillendirilebilirliği ve maliyet avantajı sayesinde birçok sektörde alternatif malzemelere göre daha verimli çözümler sunmaktadır. Ancak bu avantajların sürdürülebilir bir değere

dönüşmesi, yalnızca üretim süreciyle değil, kullanım sonrası yönetim sistemlerinin etkinliğiyle mümkündür.

Bugün karşı karşıya olduğumuz en önemli küresel çevre sorunlarından biri, plastik atıkların doğaya kontrolsüz şekilde karışmasıdır. Bu sorunun temelinde plastik malzemenin kendisi değil; atık yönetim sistemlerindeki yetersizlikler, geri dönüşüm altyapısındaki eksiklikler ve tüketim alışkanlıklarındaki bilinçsizlik yer almaktadır. Bu nedenle çözüm, plastik kullanımını tamamen ortadan kaldırmak değil; onu daha verimli, döngüsel ve sürdürülebilir bir sistem içinde yeniden tanımlamaktır.

Türkiye plastik sektörü, üretim kapasitesi, ihracat gücü ve istihdam katkısıyla ülke ekonomisinin stratejik sektörlerinden biridir. Aynı zamanda geri dönüşüm ve ileri üretim teknolojilerindeki gelişimiyle yeşil dönüşüm sürecine aktif katkı sunmaktadır. Sektör, bir yandan ekonomik büyümeyi desteklerken diğer yandan çevresel sorumluluklarını yerine getirme konusunda önemli bir dönüşüm sürecinden geçmektedir.

Döngüsel ekonomiye geçiş

PLASFED olarak bizler, plastik sektörünün yalnızca üretim odaklı değil, aynı zamanda çevreyle uyumlu, yenilikçi ve sürdürülebilir bir yapıya dönüşmesi için çalışma-

lar yürütüyoruz. Bu kapsamda geri dönüşüm oranlarının artırılması, atık yönetim sistemlerinin güçlendirilmesi ve sanayide yeşil dönüşüm yatırımlarının teşvik edilmesi temel önceliklerimiz arasında yer almaktadır. Döngüsel ekonomi yaklaşımı artık bir tercih değil, sektörümüz için kaçınılmaz bir gerekliliktir.

Bu dönüşümde en kritik unsurlardan biri genişletilmiş üretici sorumluluğu uygulamalarıdır. Üreticilerin ürünlerinin yaşam döngüsü boyunca sorumluluk alması hem çevresel etkinin azaltılmasını hem de geri dönüşüm sistemlerinin daha verimli çalışmasını sağlar. Bunun yanında merkezi yönetim, yerel yönetimler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasında kurulacak güçlü iş birlikleri, sistemin etkinliğini artıran temel yapı taşlarıdır.

Türkiye'nin döngüsel ekonomi hedeflerine ulaşabilmesi için en kritik adımlardan biri ise Kaynağında Ayrıştırma Sistemi (KAS) uygulamalarının ülke genelinde yaygınlaştırılmasıdır. Sıklıkla ifade ettiğimiz gibi, geri dönüşümün başarısı atığın oluştuğu noktada doğru şekilde ayrıştırılmasıyla başlamaktadır. Evlerde, iş yerlerinde, okullarda ve tüm yaşam alanlarında geri dönüştürülebilir atıkların kaynağında ayrı toplanması; geri dönüşüm verimliliğini artırırken, ekonomik değeri yüksek ikincil ham maddelerin yeniden üretime kazandırılmasını sağlamaktadır. KAS uygulamalarının yaygınlaştırılması sayesinde hem belediyelerin atık yönetim maliyetleri azalacak hem de sanayinin ihtiyaç duyduğu geri dönüştürülmüş ham madde arzı güçlenecektir. Bu nedenle kaynağında ayrıştırma, yalnızca çevresel bir uygulama değil; aynı zamanda ekonomik kalkınmayı, kaynak verimliliğini ve sürdürülebilir üretimi destekleyen stratejik bir sistem olarak değerlendirilmelidir.

Teknolojik gelişmeler, plastik atık yönetiminde yeni ve güçlü

fırsatlar sunmaktadır. Gelişmiş ayrıştırma teknolojileri, kimyasal geri dönüşüm yöntemleri ve dijital izleme sistemleri sayesinde atıkların daha verimli şekilde yönetilmesi mümkün hale gelmektedir. Bu teknolojilerin yaygınlaşması, yalnızca çevresel etkileri azaltmakla kalmayacak; aynı zamanda yeni ekonomik değer alanlarının da oluşmasını sağlayacaktır. Avrupa Yeşil Mutabakatı ve küresel sürdürülebilirlik hedefleri doğrultusunda Türkiye'nin üretim yapısını bu dönüşüme uyumlu hale getirmesi büyük önem taşımaktadır. Çünkü günümüzde uluslararası ticaret yalnızca fiyat ve kalite üzerinden değil, aynı zamanda çevresel uyum, karbon ayak izi ve sürdürülebilir üretim kriterleri üzerinden şekillenmektedir. Bu nedenle yeşil dönüşüm, ihracat gücümüzü korumanın ve artırmanın da temel şartlarından biridir.

Toplumsal farkındalık şart

Tüketici farkındalığı ise bu sürecin en önemli halkalarından biridir. Atıkların kaynağında ayrıştırılması, tek kullanımlık ürünlerin bilinçli

tüketimi ve geri dönüştürülmüş ürünlerin tercih edilmesi, sistemin başarısını doğrudan etkileyen faktörlerdir. Bu nedenle eğitim faaliyetleri, kamu bilinçlendirme kampanyaları ve sürdürülebilir yaşam kültürünün yaygınlaştırılması büyük önem taşımaktadır.

Plastik atık meselesi, tek bir kurumun veya sektörün tek başına çözebileceği bir konu değildir. Kamu, özel sektör, akademi ve toplumun tüm kesimlerinin ortak sorumluluk üstlenmesi gereken çok boyutlu bir alandır. Bu nedenle iş birliği kültürü, sürdürülebilir geleceğin en önemli yapı taşıdır.

Plastik doğru yönetildiğinde çevresel bir sorun değil, ekonomik ve ekolojik değere dönüşebilen stratejik bir kaynaktır. Önemli olan, bu malzemeyi nasıl ürettiğimiz, nasıl kullandığımız ve nasıl geri kazandığımızdır. Gelecek nesillere daha temiz, daha yaşanabilir ve daha sürdürülebilir bir dünya bırakmak yalnızca bir ideal değil, bugünden başlayarak yerine getirmemiz gereken ortak bir sorumluluktur. Bu dönüşümün merkezinde ise bilinç, teknoloji ve iş birliği yer almaktadır.

COP31 öncesi iklim köprüsü

■ Brüksel'de düzenlenen "COP31'e Giden Yol: Brüksel'den Antalya'ya Ortak Bir Gelecek" etkinliği, iklim diplomasisi, bilim dünyası ve özel sektör temsilcilerini bir araya getirdi. Antalya'da gerçekleştirilecek COP31 öncesinde düzenlenen buluşmada iklim politikaları, biyolojik çeşitlilik, döngüsel ekonomi ve sürdürülebilir kalkınma gibi başlıklar ele alındı. Etkinlik, Avrupa ile Türkiye arasında sürdürülebilirlik alanındaki iş birliklerinin güçlendirilmesine yönelik önemli bir platform sunarken, COP31'e giden süreçte uluslararası diyalogun artırılmasına da katkı sağlamayı hedefliyor.

Goldman Sachs'tan yeşil dönüşüme 3 milyar dolar

odağında, yapay zekâ kaynaklı enerji talebinin etkisiyle hızla büyüyen veri merkezleri ve düşük karbonlu altyapı projeleri yer alıyor. Şirket, sürdürülebilir büyüme ile ekonomik dayanıklılığı bir araya getiren alanlara odaklanmayı hedeflerken, gelişme finans sektöründe sürdürülebilirlik yatırımlarının giderek daha stratejik bir konuma yerleştiğini gösteriyor. Enerji dönüşümü ile dijitalleşmenin kesişiminde şekillenen yeni yatırım eğilimleri, küresel sermayenin önceliklerini de yeniden tanımlıyor.

■ Goldman Sachs Alternatives, enerji dönüşümü, dijital altyapı, ulaşım-lojistik ve döngüsel ekonomi alanlarına yatırım yapacak yeni fonu için 3 milyar doların üzerinde kaynak topladı. Fonun yatırım

Bonn'da iklim perdesi açıldı

■ COP31 öncesindeki en kritik hazırlık süreçlerinden biri olarak görülen Bonn İklim Konferansı başladı. Görüşmelerde ülkelerin yeni hedefler açıklamasından çok, mevcut iklim taahhütlerini nasıl hayata geçireceği tartışılıyor. İklim finansmanı, enerji dönüşümü, uyum politikaları ve uygulama mekanizmaları müzakerelerin öne çıkan başlıkları arasında yer alıyor. Küresel emisyonların azaltılması konusunda ilerleme sağlanmasına yönelik baskı artarken, Bonn'daki toplantılar verilen sözlerle sahadaki uygulamalar arasındaki farkın ne ölçüde kapatılabileceğine dair önemli ipuçları sunacak. Konferans, COP31 öncesinde iklim diplomasisinin etkinliğini test

Shell'den rüzgâr enerjisinde geri adım

■ Amazon, geçtiğimiz yıl ABD'de devreye aldığı karbon kredisi hizmetini Birleşik Krallık'a taşıyarak tedarikçileri, kurumsal müşterileri ve Climate Pledge imzacısı şirketlerin erişimine açtı. Platformdan yararlanacak şirketlerin net sıfır hedefi belirlemiş, emisyonlarını düzenli olarak ölçüyor ve kamuoyuyla paylaşıyor olması şart koşuluyor. Amazon, yüksek kaliteli karbon kredilerine erişimi kolaylaştırmayı amaçladığını belirtirken, karbon piyasalarının şirketlerin iklim hedeflerine ulaşmasındaki rolüne ilişkin tartışmaları da yeniden gündeme taşıyor. Karbon kredilerinin etkinliği ve güvenilirliği konusundaki görüş ayrılıkları sürerken, kurumsal talebin büyümeye devam ettiği görülüyor.

Archibald armchair designed by Jean-Marie Massaud

Made of Stories

Crafted in Italy with love for life's most memorable moments. Since 1912.

poltronafrau.com

POLTRONA FRAU by BMS DESIGN CENTER
Nispetiye Cad. Seheryıldızı Sk.5 Etiler
T. 0212 263 64 06
info@bms.com.tr | bms.com.tr
f [bmsdesigncenter](https://www.facebook.com/bmsdesigncenter) | @ [bmsdesigncenter](https://www.instagram.com/bmsdesigncenter)

DESIGN
CENTER

1984

“

Dönüşümde Gelecek Var projesinde MEB ile imzaladığımız protokol ile mesleki eğitim modeline ileri dönüşüm teknikleri dahil edilecek. Gençler geleceğe yönelik güçlü bir donanım kazanacak.”

AKBANK MARKA VE İLETİŞİM BAŞKANI | BERİL ALAKOÇ

GENÇLER GÜÇLÜ BİR DONANIM KAZANACAK

■ Nüşet Çamuşoğlu

Sürdürülebilirlik alanında hayata geçirdiği projelerle çevresel, toplumsal ve ekonomik değer yaratmayı hedefleyen Akbank, ileri dönüşüm odaklı çalışmalarıyla dikkat çekiyor. Bankanın sürdürülebilirlik yaklaşımının önemli örneklerinden biri olan “Dönüşümde Gelecek Var” projesi, eğitimden istihdama, çevresel faydadan toplumsal kalkınmaya uzanan çok boyutlu etkiler yaratıyor. Akbank Marka ve İletişim Başkanı Beril Alakoç, Yeşil İş Platformu’na verdiği röportajda “Dönüşümde Gelecek Var” projesini ve projenin sürdürülebilirlik yaklaşımını değerlendirdi.

■ “Dönüşümde Gelecek Var” projesinin Milli Eğitim Bakanlığı ile yapılan iş birliğiyle güçlendirilmesi, hangi temel ihtiyaçtan doğdu?

Akbank’ta sürdürülebilirliği yalnızca çevresel bir başlık olarak değil, toplumsal etki ve ekonomik değer üretimiyle birlikte ele alıyo-

ruz. “Dönüşümde Gelecek Var” insan odaklı bu yaklaşımın somut bir örneği. Proje, ileri dönüşüm prensiplerini eğitim, mesleki gelişim ve toplumsal dayanışma ile bir araya getiriyor. Yarattığı bu çok boyutlu faydanın daha fazla çocuğa, gence ve aileye ulaşması için yatırımlarımızı kararlılıkla sürdürüyoruz.

Projemiz kamu-özel sektör iş birliği modeli ile ölçeklenerek sunduğu değeri artırmaya devam ediyor. Yeni dönemde meslek liselerinin mobilya ve iç mekân tasarımı eğitim modeline ileri dönüşüm odaklı bir modül entegre edilecek. Bunun için öncelikle bin öğretmen bu alanda uzmanlaşmak üzere eğitimci eğitimlerine katılacak. Meslek liselerinde ileri dönüşüm teknik eğitimleri ise 2026-2027 eğitim ve öğretim yılı itibarıyla başlayacak. Bu protokolle birlikte Türkiye çapında binlerce öğrenci sürdürülebilir üretim modellerini öğrenecek.

Aynı zamanda Milli Eğitim Bakanlığımız kullanım dışı veya işlevini tamamlamış mobilya envanterini sağlayarak, İskenderun

Akbank olarak biz ileri dönüşüm sürecinin altyapısını kuruyor, atölyelerin ekipmanını sağlıyor, eğitim programlarını ve operasyonel süreçleri destekliyoruz. Böylece örnek gösterilecek bir iş birliğine imza atıyoruz.

Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde üretimin kesintisiz şekilde devam etmesine destek olacak. Bu sayede daha fazla okulun eğitim ortamlarının iyileştirilmesini he-

defliyoruz. Akbank olarak biz ise ileri dönüşüm sürecinin altyapısını kuruyor, atölyelerin ekipmanını sağlıyor, eğitim programlarını ve operasyonel süreçleri destekliyoruz. Böylece kamu ve özel sektörün farklı yetkinliklerini bir araya getirerek örnek gösterilecek bir iş birliğine imza atıyoruz.

■ Proje kapsamında ileri dönüşüm tekniklerinin meslek liselerinin eğitim modeline dâhil edilmesi, öğrencilerin mesleki gelişimlerine nasıl etki sağlayacak?

İmzalanan protokol ile birlikte mesleki eğitim modeline ileri dönüşüm teknikleri dâhil edilecek. Böylece gençler; kaynak verimliliği, dögüsel ekonomi, sürdürülebilir tasarım ve yeniden kullanım gibi geleceğin üretim anlayışını şekillendirecek konularda da güçlü bir donanım kazanacak. Aynı zamanda öğrenciler, ileri dönüşüm tekniklerini öğrenirken; problem çözme ve üretim disiplini gibi alanlarda da bilgi sahibi olacak. Bu da onların

mezuniyet sonrasında istihdam edilebilirliklerini ve sektörel uyumlarını güçlendirecek. Biz bu nedenle protokolün ikinci fazını, meslek liselerinde yeni nesil üretim kültürünü güçlendiren stratejik bir adım olarak görüyoruz.

■ İleri dönüşüm yaklaşımı sizce Türkiye'de sürdürülebilirlik kültürünü nasıl dönüştürebilir?

Bugün kurumların elindeki kaynaklara sadece operasyonel bir gözle değil, toplumsal ve çevresel değer üretme potansiyeliyle de bakması gerekiyor. Kullanım ömrünü tamamlamış bir malzeme; doğru model ve doğru iş birlikleri sayesinde yeni bir ekonomik ve sosyal değere dönüşebiliyor. İleri dönüşümün asıl gücü, kalıcı etki üreten, ölçülebilir ve çoğaltılabilir bir sistem kurulmasına imkân vermesinde yatıyor. Bu sayede sürdürülebilirlik kültürü, sadece bireysel çaba olarak kalmayıp, toplumsal fayda yaratan, eğitim ve üretimle desteklenen bir yapıya dönüşüyor.

İleri dönüşümün asıl gücü, kalıcı etki üreten, ölçülebilir ve çoğaltılabilir bir sistem kurulmasına imkân vermesinde yatıyor. Bu sayede sürdürülebilirlik kültürü, toplumsal fayda yaratan, eğitim ve üretimle desteklenen bir yapıya dönüşüyor.

■ **İskenderun Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde hayata geçirdiğiniz ileri dönüşüm atölyesi bölgede nasıl bir sosyal fayda yaratıyor?**

Ölçeği ve kapsamıyla Türkiye ve Avrupa'nın en büyük ileri dönüşüm hareketi olan Dönüşümde Gelecek Var kapsamında Genel Müdürlük binamızın renovasyon sürecinde kullanım ömrünü tamamlayan birinci sınıf mobilyalarını okul eşyalarına dönüştürüyoruz. Bu mobilyalar İskenderun Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde kurduğumuz ileri dönüşüm atölyesinde öğrenciler ve öğretmenleri tarafından üretiliyor. Gençler burada, hem ileri dönüşüm alanında teknik ve pratik bilgiler hem de ilk iş deneyimlerini kazanıyor. Üretilen sınıf, kütüphane ve oyun alanı mobilyaları ise okulları dönüştürürken, çocuklar çok daha güvenli, konforlu ve keyifli bir eğitim ortamına kavuşuyor.

"Dönüşümde Gelecek Var" kapsamında bugüne dek 1.311 okula 18 bin mobilya kazandırarak 398 bin çocuğun eğitim deneyimini iyileştirdik. Bu süreçte ileri dönüşüm faaliyetleri sayesinde 406 ton karbon salımı

engellenerek çevresel fayda yarattık. MEB ile imzaladığımız protokol ile birlikte buradaki üretimin devamlılığını sağlamayı hedefliyoruz.

■ **"Dönüşümde Gelecek Var"projesi kapsamında benzer çalışmalarınız nelerdir?**

Hatay Bekbele Fatih İlkokulu'nda Hatay'ın ilköğretim seviyesindeki ilk ileri dönüşüm becerileri atölyesini de hayata geçirdik. Bu atölyede çocuklar, ileri dönüşüm ve sıfır atık konularında bilgi edinirken, uygulamalı çalışmalarla el becerilerini geliştiriyor.

Akbank olarak biz de çok boyutlu fayda üreten bu projeyi tüm gücümüzle desteklemeye devam edeceğiz. Çevresel etkiyi toplumsal gelişim ve ekonomik kalkınmayla bir araya getiren kalıcı modeller geliştirmeyi de sürdüreceğiz.

Sıfır Atık ve gençler

MEB'in kararlı çalışmalarının da etkisiyle gençler arasında Sıfır Atık farkındalığının son yıllarda belirgin şekilde arttığını gözlemliyoruz. Bu stratejinin bir parçası olarak önümüzdeki eğitim-öğretim dönemi itibarıyla meslek liselerinde ileri dönüşüm odaklı üretim teknikleri eğitim modülüne dâhil edilecek. Bu, gençlerin teknik becerilerini geliştirmesinin yanı sıra çevre bilinci, dayanışma ve sorumluluk algısını da güçlendirecek bir adım. Bu yaklaşım, sürdürülebilirlik anlayışını yaygınlaştırarak Türkiye'de dögüsel bir üretim ve tüketim kültürünün oluşmasına katkı sağlayacaktır.

ÇEVRE DEMEK YAŞAM DEMEK

Prof. Dr. Güray ÇELİK

“Ambalaj elbette gereklidir; ürünü korur, taşımayı kolaylaştırır, gıda güvenliği sağlar... Ancak bazı ambalajlar, çevresel bir yüke dönüşebilir.”

Kapımıza gelen bir kargo kutusu, içinden çıkan plastik dolgu malzemeleri, bir içeceğin şişesi ya da sabah içtiğimiz çayın poşeti... Ambalaj, çoğu zaman fark etmeden kullandığımız, kullandıktan hemen sonra da hayatımızdan çıkardığımız bir şey gibi görünür. Oysa ambalajın yolculuğu, bizim onu çöpe attığımız anda bitmez.

“Zarfa değil, zarfın içindekine yani mazrufa bak” deriz. Yani asıl değerın dış görünüşte değil, içeriğın kendisinde olduğunu hatırlatırız. Ancak sürdürülebilirlik çağında bu sözün yanına yeni bir cümle eklememiz gerekiyor: Artık zarfa da bakmak zorundayız. Çünkü ambalaj yalnızca bir dış kabuk değil; ham madde kullanımı, enerji tüketimi, karbon ayak izi, atık oluşumu, geri dönüşüm kalitesi ve tüketici davranışı üzerinde doğrudan etkisi olan bir çevresel karar alanıdır.

Elbette ambalaj gereklidir. Ürünü korur, taşıma ve depolamayı kolaylaştırır, gıda güvenliği sağlar, tüketiciye bilgi verir ve bazı durumlarda ürün kaybını önler. Ancak gereğinden büyük, kısa ömürlü, geri dönüştürülemeyen, toksik madde içeren ya da yalnızca pazarlama amacıyla tasarlanmış ambalajlar, çevresel bir yüke dönüşür. Bu nedenle ambalaj meselesi aynı zamanda tasarım, üretim, tüketim ve döngüsel ekonomi meselesidir.

Ambalaj neden büyük mesele?

Ambalajın çevresel etkisi, çoğu zaman kullanım süresiyle ters orantılıdır. Kısa kullanımın arkasında ham madde çıkarımı, enerji tüketimi, üretim, taşıma, depolama, atık toplama ve geri dönüşüm süreçlerinden oluşan uzun bir çevresel zincir vardır.

AB’de kullanılan plastiğın yaklaşık yüzde 40’ı, kâğıdın ise yaklaşık yüzde

50’si ambalaj amacıyla kullanılmaktadır. Ambalaj atıkları, belediye katı atıkları içinde de önemli bir paya sahiptir. Ambalaj, yalnızca bireysel tüketici davranışlarıyla açıklanamayacak kadar büyük bir sistem meselesidir.

Asıl sorun, ambalajın en başta nasıl tasarlandığı, hangi malzemeden üretildiği, ne kadar gerekli olduğu ve kullanım sonrası gerçekten sisteme geri dönüp dönemediğidir. Çözüm, kutusunda değil; tasarım masasında, üretim hatında ve tüketim alışkanlıklarında aranmalıdır.

Zarfın kuralları değişiyor

Avrupa Birliği, 2025/40 sayılı Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Tüzüğü ile ambalajlara ilişkin yaklaşımını köklü bir biçimde değiştiriyor. Yeni düzenleme, ambalajı tasarımından üretimine, kullanımından yeniden kullanımına ve geri dönüşümüne kadar bütün yaşam döngüsü boyunca ele alınması gereken bir kaynak olarak tanımlıyor.

Bu yaklaşımın ilk sonucu, ambalajın gereksiz hacimden arındırılmasıdır. Özellikle e-ticaret ve nakliye ambalajlarında kutunun içinde taşınan “hava” artık çevresel bir maliyet olarak görülüyor. Gereğinden büyük kutular, çift duvarlı ambalajlar, sahte tabanlar ve ürünü olduğundan büyük göstermeye yarayan gereksiz katmanlar yeni dönemde daha fazla sorgulanacak. Bir anlamda, ambalajda “göz boyama” döneminin sonuna geliyor.

İkinci önemli başlık, geri dönüştürülebilirliktir. Yeni sistemde ambalajın toplanabilir, ayrıştırılabilir ve endüstriyel ölçekte geri dönüştürülebilir olması bekleniyor. Ambalajlar geri dönüştürülebilirlik performanslarına göre sınıflandırılacak. Karmaşık malzeme yapıları, uygunsuz yapıştırıcılar, çok

Zarfa da bakmak...

katmanlı tasarımlar veya geri dönüşüm akışını bozan bileşenler ambalajın değerini düşürebilecek.

Üçüncü başlık, geri dönüştürülmüş içerik kullanımınıdır. Plastik ambalajlarda belirli oranlarda tüketici sonrası plastik atıklardan elde edilmiş geri dönüştürülmüş malzeme kullanılması zorunlu hale gelecek. Böylece sistem, yalnızca atığı toplamaya değil, toplanan atığın yeniden ham maddeye dönüşmesine de odaklanacak.

Dördüncü önemli alan kimyasal güvenlidir. Gıda ile temas eden ambalajlarda PFAS gibi kalıcı kimyasallar ve Bisfenol A gibi insan sağlığı açısından riskli maddeler özel olarak ele alınıyor. Çünkü kirli ya da toksik madde içeren bir ambalaj, geri dönüştürüldüğünde bu maddelerin yeni ürün döngülerine taşınmasına yol açabilir. Döngüsel ekonomi, kirli malzemelerin sonsuza kadar dolaşımı değil, güvenli ve temiz malzeme döngülerinin kurulması anlamına gelmelidir.

Son olarak yeniden kullanım, yeniden doldurma ve etiketleme sistemleri güçleniyor. Ambalajın hangi malzemedен yapıldığını, hangi atık akışına verilmesi gerektiğini ve yeniden kullanılabilir olup olmadığını gösteren sade ve ortak semboller tüketicinin doğru yönlendirilmesini sağlayacak. Böylece ambalaj, markanın sessiz vitrini olmanın ötesinde; kaynak verimliliği, geri dönüşüm kalitesi ve yeniden kullanım kapasitesiyle değerlendirilen bir sürdürülebilirlik göstergesine dönüşecek.

Türkiye’de ambalaj politikaları

AB’de ambalaj mevzuatı yaşam döngüsü yaklaşımına doğru ilerlerken, Türkiye’de de ambalaj atıklarının yönetimi, üretici sorumluluğu, sıfır atık uygulamaları ve depozito sistemi üzerinden önemli bir dönüşüm alanı oluş-

maktadır. Ülkemiz açısından da temel soru artık ambalajın nasıl azaltılacağı, nasıl tasarlanacağı ve kullanım sonrasında sisteme nasıl geri döneceğidir.

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği: Ambalaj atıklarının oluşumunun önlenmesini, önlenemeyenlerin yeniden kullanım, geri dönüşüm ve geri kazanım yoluyla bertaraf edilecek miktarının azaltılmasını ve ambalaj atıklarının depozito ile sıfır atık sistemi içinde yönetilmesini hedeflemektedir. “Kırleten öder” ilkesi, Ambalaj Bilgi Sistemi ve genişletilmiş üretici sorumluluğu da bu çerçevenin önemli araçlarıdır.

Depozitosu Olan Ambalajlar (DOA): Cam, plastik ve alüminyum içecek ambalajlarının sisteme geri dönmesini amaçlayan bu uygulama, ambalajı tüketici açısından “çöp” olmaktan çıkarıp iade edilebilir bir değere dönüştürmektedir. Sistemin yaygınlaşması; ayrı toplama, izlenebilirlik ve tüketici katılımı açısından önemli bir eşik oluşturabilir.

Tek Kullanımlık Plastiklere İlişkin Yönetmelik Taslağı: 2026 yılında görüşe açılmasıyla, deniz çöpleri ve mikroplastiklerin çevresel etkilerini

azaltmayı ve AB Tek Kullanımlık Plastikler Direktifi’ne uyumu amaçlamaktadır. Taslak; bazı tek kullanımlık plastik ürünlerin kısıtlanması veya yasaklanması, gıda ambalajları ve içecek kaplarında tüketimin azaltılması, tasarım ve etiketleme yükümlülükleri ile yeniden kullanılabilir alternatiflerin teşvik edilmesi gibi başlıkları içermektedir.

AB’de ambalaj için yeni dönem 12 Ağustos 2026’da hukuken başlayacak; ancak asıl dönüşüm kademeli olarak 2028, 2030 ve 2038 eşiklerinde derinleşecek. 2026, eski direktif döneminden yeni tüzük dönemine geçişi; 2028, ortak etiketleme ve tüketici yönlendirmesi sürecini; 2030 ise ambalaj minimizasyonu, geri dönüştürülebilirlik ve geri dönüştürülmüş içerik bakımından asıl kırılmayı ifade ediyor. Bu takvim Türkiye’yi de doğrudan etkileyecek. AB pazarına ürün gönderen üreticiler için ambalaj artık pazara erişimin ve sürdürülebilirlik uyumunun bir koşulu haline gelecek.

Gelişmeler bize şunu söylüyor: Mazruf değerli ise onu koruyan zarfın da sorumlu bir şekilde tasarlanması gerekir.

ADANA SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI | ZEKİ KIVANÇ

ADANA SANAYİSİ YEŞİL DÖNÜŞÜMÜN ODAĞINDA

“Adana sanayisi; tekstil, kimya, plastik ve metal gibi enerji ve su yoğunluğu yüksek sektörlerin ağırlıkta olması nedeniyle yeşil dönüşümün tam odağında yer alıyor.”

■ Nüşet Çamuşoğlu

Türkiye'nin önemli üretim merkezlerinden biri olan Adana, mevcut organize sanayi bölgeleri, planlanan yeni ihtisas bölgeleri ve stratejik yatırımlarıyla sanayide büyümesini sürdürüyor. Adana Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Zeki Kıvanç, Yeşil İş Platformu Dergisi'ne röportajda kentin sanayi vizyonunu, yeşil dönüşüm çalışmalarını ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerini değerlendirdi.

■ Adana'da planlanan yeni organize sanayi ve ihtisas bölgeleri, ülkemizin kalkınma hedeflerine nasıl katkı sağlayacak?

Adana sanayisinin temel dinamiklerini oluşturan Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi, Ceyhan, Kozan OSB'lerinin yanı sıra Yumurtalık Serbest Bölgesi ile EMBA Elektrik Özel Endüstri Bölgesi, şehrimizin üretim gücünü sırtlıyor. Yakın gelecekte devreye girecek olan Karaisalı OSB, Sarıçam bölgesinde Gıda OSB, Karataş bölgesinde Tarıma Dayalı Sera İhtisas OTB ve Su Ürünleri İhtisas OTB, gibi projeler ise, Çukurova'nın bereketini sanayiyle bütünleştirerek gıda arz güvenliği ve katma değerli ihracatımıza yeni bir soluk getirecek. Özellikle Ceyhan-Yumurtalık hattında kurulacak olan Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi, Kimya Endüstri Bölgesi gibi devasa yatırımlarla bölge; enerji, kimya ve petrokimya alanlarında Marmara'dan sonra Türkiye'nin ikinci büyük körfezi ve Akdeniz çanağının üretim üssü haline gelecek. Tüm bu makro yatırımların tamamlayıcısı olarak planlanan Adana Doğu Akdeniz Konteyner Limanı, yaklaşık 9 milyon TEU kapasitesiyle şehrimizin lojistik kabiliyetini küresel ölçüğe taşıyacak.

■ Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi'ni ülkemiz için sürdürülebilir kalkınma açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi, Türkiye'nin endüstriyel yeterliliğini artırması, dışa bağımlılığını azaltması ve küresel ticaretteki konumunu güçlendirmesi açısından stratejik bir yatırım olarak dikkat çekiyor. Türkiye'nin dışa bağımlılığını azaltıp cari açığını azaltılmasını hedefleyen makro proje yüksek çevre standartları ve ileri teknolojik yatırımlarıyla bölge ve ülkemiz açısından itici güç olacak. Bölgede kurulması planlanan Kimya Endüstri Bölgesi ve diğer petrokimya

yatırımları ile önemli bir sinerji yaratacak.

Marmara Bölgesi'nin üzerinde biriken ağır sanayi, nüfus ve deprem risk payının hafifletilmesi noktasında, Ceyhan ve çevre bölgelerin sunduğu güvenli ve sürdürülebilir büyüme alternatifi, ülkemizin toptekün kalkınma güvenliği açısından önem taşıyor. Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi ve hinterlandında yaratılacak nitelikli istihdam alanları, genç nüfusunu yüksek teknoloji ve sürdürülebilirlik odaklı iş kollarında uzmanlaşmasını sağlayacak.

■ Çukurova Enerji Verimliliği Merkezi'nin bölge sanayisine katkıları nelerdir? Enerji maliyetlerinin yükseldiği bir dönemde sanayicilere ne tür çözümler öneriyorsunuz?

Adana Sanayi Odası liderliğinde "Sanayinin Geleceğini Şekillendiriyoruz" vizyonu ile hayata geçirilen Adana Sanayi Kampüsü; bünyesinde barındırdığı Yetkinlik ve Dijital Dönüşüm Merkezi (Model Fabrika), Sürdürülebilirlik Merkezi, Enerji Verimliliği Danışmanlık Merkezi, Mesleki Gelişim ve Belgelendirme Merkezi ile Proje Geliştirme ve Dış Ticaret Merkezi sayesinde bölge sanayisinin ikiz dönüşüm süreçlerine rehberlik eden öncü bir ekosistemdir.

Firmaların hat verimliliklerini ve kalitesizlik oranlarını optimize eden kampüs, yeşil dönüşüm odaklı çalışmaları kapsamında karbon ayak izi hesaplamaları, su/atık su yönetimi ve enerji etütleri gerçekleştirerek sanayimizin çevresel etkilerini en aza indiriyor. Bölgedeki nitelikli iş gücü ihtiyacını karşılamak adına mesleki belgelendirme faaliyetleri yürütmekte, KOBİ'lerin küresel pazarlara açılması için dış ticaret, yatırım teşvik ve devlet destekleri alanlarında kapsamlı danışmanlıklar sunuyor. Avrupa Birliği standartlarındaki ADİM (Avrupa Dijital İnovasyon Merkezleri) projesi kapsamında yapacağı yatırımlar ile birlikte bölgede dijital dönüşüm

Çukurova Enerji Verimliliği Merkezimiz, bölge sanayimizin yeşil dönüşüm ve enerji verimliliği anlamında en güçlü çözüm ortağı oldu.

anlamında da önemli hizmetler sunacak. Çukurova Enerji Verimliliği Merkezimiz, bölge sanayimizin yeşil dönüşüm ve enerji verimliliği anlamında en güçlü çözüm ortağı oldu. 'Ölçmediğiniz şeyi yönetemezsiniz' ilkesiyle hareket eden merkezimizin, bugüne kadar bölge sanayisine sunduğu somut katkıları üç ana başlıkta özetleyebilirim:

Büyük Ölçekli Tasarruf ve Potansiyel Analizi: Uzman mühendislerimizce Adana ve çevre illerdeki onlarca sanayi tesisinde detaylı enerji etütleri gerçekleştirilerek işletmelerimizin enerji etütleri

yapılıyor. Sadece son dönem çalışmalarımız kapsamında 35 firmada yaptığımız analizlerle, yıllık toplam 272,5 milyon TL enerji tasarrufu potansiyeli tespit edilmiş; tasarruf potansiyellerine istinaden projelendirme ile finansman destekleri bulma konularında firmalarımıza rehberlik hizmeti sağlandı. Yine bu çerçevede verimlilik çalışmalarının sürdürülebilir olabilmesi için talep eden tesislerde Enerji İzleme Sistemleri kurulmasına destek verildi.

Kurumsal Kapasite ve ISO 50001 Rehberliği: Sanayicimizin uluslararası pazarda rekabetçiliğini koruması adına ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi kurulum danışmanlığı hizmeti sunuyor ve bu kurumsal süreçlere liderlik ediyoruz. Böylece firmalarımızı, küresel ticaretin yeni kuralları olan Karbon Sınır Vergisi ve Avrupa Yeşil Mutabakatı süreçlerine bugünden en güçlü şekilde hazırlıyoruz.

Devlet Desteklerine Erişim Köprüsü: Sadece verimsizliği tespit etmekle kalmıyor; sanayicimizin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, KOSGEB ve TÜBİTAK kaynaklı Verimlilik Artırıcı Proje (VAP) ile TÜBİTAK 1831 Yeşil Men-

torluk gibi yeşil inovasyon hibelerinden faydalanmasını sağlıyoruz. Tüm bürokratik süreçlerde sanayicimizin yanında yer alarak yatırımların hayata geçmesine öncülük ediyoruz.

■ Sürdürülebilirlik Merkezi hangi ihtiyaçlardan hareketle kuruldu? Bu noktada Adana sanayisinin mevcut durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Adana Sanayi Odası Sürdürülebilirlik Merkezi (SRDM); Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı, Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) ve Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (TSRS) gibi küresel ve ulusal regülasyonlara uyum sağlama noktasında sanayi işletmelerine destek olmak amacıyla kuruldu. Yeşil dönüşümü bir tehditten ziyade bir fırsat olarak değerlendiren merkezimiz sanayicimizin üzerindeki bu yasal ve mali riskleri rekabet avantajına dönüştürmeyi hedeflemekte, bilgi ve teknik kapasite açığını kapatacak somut çözümler üretiyor. TSE onaylı ECO2DENGE Sera Gazı Emisyonu Hesaplama Aracı, ülke sanayicisinin kurumsal karbon ayak izini uluslararası stan-

ASO Sürdürülebilirlik Merkezimiz kurulduğu günden bu yana sanayi genelinde ölçülebilir ve kanıtlanmış bir dönüşüme imza attı.

dartlara uygun, şekilde ölçmesini sağlayarak yeşil dönüşümün dijital ayağını başarıyla oluşturuyor.

Merkezimiz, kurulduğu günden bu yana sanayi genelinde ölçülebilir ve kanıtlanmış bir dönüşüme imza attı. Bu doğrultuda bugüne kadar sahada yürütülen etki analizi ve performans göstergeleri kapsamında; 2.000'e yakın su analizi gerçekleştirmiş, 50'den fazla kurumsal karbon ayak izi hesaplaması ve raporlaması tamamlamış, 50 işletmemiz için yeşil yol haritası hazırlamış, 40'dan fazla firmamıza atık yönetimi, 30'a yakın tesisimize ise su ve atık su yönetimi danışmanlığı sunuldu. 20'ye yakın kapsamlı sürdürülebilirlik eğitimi ile dönüşümün insan kaynağı boyutu da desteklendi.

Adana sanayisi; tekstil, kimya, plastik ve metal gibi enerji ve su yoğunluğu yüksek sektörlerin ağırlıkta olması nedeniyle yeşil dönüşümün tam odağında yer alıyor. Büyük ölçekli işletmelerimiz pazardaki güçlerini korumak için GES yatırımları ve verimlilik projeleriyle sürece hızla adapte olurken, KOBİ ölçeğinin

deki firmalarımızın büyük bölümü şu an sürece adapte olma ve veri toplama aşamasındadır. İşte bu noktada Sürdürülebilirlik Merkezimizin sunduğu ECO2DENGE gibi dijital araçlar ve hayata geçirilen somut danışmanlık hizmetleri, eğitim ve seminerler ile KOBİ'lerimizin teknik uzmanlık açığını kapatmakta bir kaldıraç görevi görüyor.

■ Temmuz ayı "Plastik Atık Ayı" olarak geçiyor. Sizin bu konudaki görüşleriniz nelerdir?

Temmuz ayının tüm dünyada "Plastik Atık Ayı" veya "Plastiksiz Temmuz" (Plastic Free July) olarak anılması, küresel çevre krizinin en somut başlıklarından biri olan plastik kirliliğine karşı toplumsal ve endüstriyel bilincin harekete geçirilmesi açısından fevkalade kıymetlidir. Bugün plastik, modern yaşamın ve sanayinin vazgeçilmez bir parçası gibi görünse de, doğrusal ekonominin getirdiği "al-kullan-at" kültürü nedeniyle ekosistemimiz üzerinde geri dönülemez bir baskı oluşturuyor.

Türkiye'de 1 Temmuz 2026 itibarıyla başlayacak Depozito İfade Sistemi (DOA) ile yeni dönemde, tek kullanımlık plastik ambalajlar geri dönüşüm noktalarına iade edilerek çevre kirliliğini önlemeyi ve döngüsel ekonomiyi güçlendirmeyi hedefleyen bu uygulama, plastik atıkları sanayide ham madde olarak yeniden üretime kazandırılması adına çok önemli bir atılım olmuştur.

Adana sanayisi özelinde baktığımızda, plastik ve kimya sektörlerimizin üretim gücümüz içerisindeki ağırlığı yüksektir. Bu durum bizlere, plastik atıkların yönetimi ve üretim süreçlerinin sürdürülebilirliği konusunda çok daha büyük bir sorumluluk yüklüyor. Sanayiciler olarak bizim bu konudaki temel vizyonumuz, plastiği hayatımızdan tamamen çıkarmaktan ziyade, onu döngüsel ekonominin bir parçası haline getirerek atık kavramını ortadan kaldırmak. Bu vizyon doğrultusunda, sanayide ham madde verimliliğini artıracak ve AR-GE çalışmalarına ağırlık verecek adımları destekliyoruz. Adana Sanayi Kampüsü bünyesinde yürüttüğümüz çalışmalar, tam da bu tür küresel çevre hareketlerinin sanayideki somut karşılığıdır. Sürdürülebilirlik Merkezimiz aracılığıyla firmalarımıza sunduğumuz atık yönetimi danışmanlıkları ve yeşil yol haritaları, plastik başta olmak üzere tüm endüstriyel atıkların kaynağında azaltılması, ayrıştırılması ve yüksek katma değerli geri dönüşüm süreçlerine dahil edilmesi amacını taşıyor.

Temmuz ayının teması: Plastik Atık Ayı

Küresel ölçekte giderek artan plastik kirliliğine dikkat çekmek amacıyla ülkemizde Temmuz ayı “Plastik Atık Ayı” olarak belirlendi. Gelin, plastik atıkların doğaya verdiği zararları birlikte inceleyelim.

Türkiye Cumhuriyeti Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bünyesindeki Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen 2026 Aylık Sıfır Atık Temaları kapsamında Temmuz ayının teması “Plastik Atık Ayı” oldu. Günlük yaşamın vazgeçilmez bir parçası haline gelen plastiklerin bilinçsiz tüketimi çevre kirliliğinin en önemli nedenlerinden biri.

Plastik atık nedir?

Plastik, modern yaşamın hemen her alanında kendine yer bulan ve kimyasal açıdan polimer olarak adlandırılan uzun molekül zincirlerinden oluşan bir maddedir. Yapısındaki bu moleküler çeşitlilik, plastik malzemelere esnek ve sert formlar kazandırır. Bu sayede yüksek dayanıklılık ve uzun ömürlülük gibi avantajlar sunarak endüstriden günlük kullanıma kadar çok geniş bir yelpazede tercih ediliyor.

Kullanılmayan plastik ürünler “plastik atık” haline gelir ve güçlü kimyasal yapıları nedeniyle doğada kolayca çözünmezler. Bu da onların uzun yıllar boyunca çevrede kalmasına, toprak ve su ekosistemleri üzerinde olumsuz etkiler olmasına neden olur.

Türleri nelerdir?

Plastik atık türleri genel olarak plastik atıklar kullanım alanlarına ve yapısal özelliklerine göre farklı gruplara ayrılır.

Poşetler: Esnek polietilenden üretilen yaygın atıklar.

Şişeler: Geri dönüşümü yüksek PET ambalajlar.

Kapaklar/tıplar: Sızdırmazlık sağlayan sert polipropilen parçalar.

Ambalajlar: Ürünleri koruyan hafif paketeleme malzemeleri.

Oyuncaklar: Renkli ve darbelere dayanıklı polimerler.

Elektronik cihazlardaki plastikler: Isıya dayanıklı, yalıtkan mühendislik plastikleri.

Duvar kaplamaları/levhalar: İnşaatla kullanılan uzun ömürlü PVC.

Güneş gözlükleri/paletler: Estetik ve kırılmaya dayanıklı aksesuarlar.

Atık yönetimi

- Geri dönüşüm sayesinde yeni plastik üretimi için gereken enerji tüketimi düşer, tasarruf sağlanır
- Plastik atıkların yeniden kullanılması, yeni ham madde ihtiyacını azaltarak doğal kaynakların korunmasına destek olur.
- Geri dönüşüm sektörü yeni istihdam alanları yaratarak ekonomik kalkınmaya katkı sunar.
- Plastik atıkların bertaraf edilmesi yerine geri dönüştürülmesi, atık yönetim maliyetlerinin düşürülmesine yardımcı olur.
- Düzenli depolama sahalarının ömrünü uzatarak atık depolama kaynaklı sorunların önüne geçer.
- Döngüsel ekonominin gelişmesine katkı sağlayarak atıkların yeniden değer kazanmasını mümkün kılar.

Türkiye’de plastik atık örnekleri

Ülkemizde, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanan yönetmelik taslağıyla, tek kullanımlık plastik ürünlerin çevresel etkilerini azaltmak amacıyla kademeli olarak piyasadan kaldırılması hedeflendi. “Sıfır Atık” politikası ve döngüsel ekonomi hedefleri doğrultusunda hazırlanan bu düzenleme; plastik çatal, kaşık ve bıçaklar, tabaklar, pipetler, karıştırıcılar, kulak çubukları ve köpük (EPS) gıda kapları gibi birçok tek kullanımlık ürünün yasaklanmasını içeriyor. Ayrıca plastik poşetlerin ücretlendirilmesiyle de 2019-2025 döneminde yaklaşık 2 milyon 844 bin 596 ton plastik atık oluşumunun önüne geçilerek çevre kirliliği azaltıldı.

Plastik kapak toplama

Plastik kapak toplayarak engelli vatandaşlara destek olma kampanyası yurt çapında sürüyor. Bu kapsamda son olarak Bilecik Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından yürütülen kampanyaya kent genelinden 15 okul destek verdi. Haftalarca süren çalışmaların ardından 4 bin 469 kilogram (yaklaşık 4,5 ton) plastik kapak bir araya getirildi. Topla-

nan tonlarca kapağın lisanslı geri dönüşüm tesislerine gönderilerek ekonomiye yeniden kazandırılacağı ve elde edilecek gelirle kentteki ihtiyaç sahibi engelli vatandaşlar için tekerlekli sandalye ve akülü sandalye satın alınacağı belirtildi.

Plastic Free Festival

The Purest Solutions Academy, Etki Çemberleri Vakfı ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Türkiye ile Küresel Çevre Fonu & Küçük Destek Programı (GEF&SGP) iş birliğiyle hayata geçirilen önemli bir çevre farkındalık etkinliği olarak öne çıkan Plastic Free Festival’in üçüncüsü 11 Ekim’de Müze Gazhane’de geniş katılımıyla gerçekleştirildi. Paneller, yarışmalar ve atölyelerin gerçekleştirildiği etkinlikten elde edilen gelir, çevresel projelere aktarıldı.

Mersin Büyükşehir Belediyesi

Mersin Büyükşehir Belediyesi tarafından yürütülen çevre temizlik projesi kapsamında sahil bölgelerinde yerleştirilen plastik atık toplama üniteleri aracılığıyla 935 kg’a karşılık gelen yaklaşık 93.500 pet şişe toplandı. Ayrıca 150 kg plastik atık geri dönüştürülerek sakı,

anahtarlık ve düdük gibi farklı ürünlere dönüştürüldü ve toplamda yaklaşık 1 ton atık yeniden ekonomiye kazandırılarak geri dönüşüm sürecine dâhil edildi.

Buca Belediyesi

Buca’da öğrenciler tarafından geliştirilen “akıllı geri dönüşüm” sistemi sayesinde, vatandaşların getirdiği 5 pet şişe karşılığında mama verilerek hem geri dönüşüm süreci teşvik ediliyor hem de sokak hayvanlarının beslenmesine katkı sağlanıyor. Bu proje Buca Belediyesi parklarında uygulanarak çevre bilincinin artırılması ve plastik atıkların azaltılması hedefiyle yaygınlaştırılıyor.

Manisa Büyükşehir Belediyesi

Manisa Büyükşehir Belediyesi tarafından Tarzan ve Çevre Günü etkinlikleri kapsamında düzenlenen “Plastik Reformasyon” adlı resim sergisi sanatseverlerle buluştu. Ressam Ruken Adıbelli’nin plastik atıkları kullanarak hazırladığı eserler, çevre kirliliğine dikkat çekerek ziyaretçilerden yoğun ilgi gördü. Manisa Kültür Merkezi Lale Fuaye Salonu’nda açılan sergi, ziyaretçilerden tam not aldı.

1 ton plastik ne kazandırır?

5774 kWh

Enerji Tasarrufu

41 kg

Sera Gazı Azaltımı

2.3 \$m³

Depolama Alanı Kazancı

Dünya’da plastik atık örnekleri

Ruanda: 2008’de tek kullanımlık plastik poşetler ve bazı plastik ürünleri yasakladı. Dünyada bu alanda en sert adımlardan birini atan ülke, kuralları ihlal edenlere ağır para cezaları uyguluyor. Her ay düzenlenen “Umuganda” adlı toplu temizlik günüyle toplumun çevre temizliğine aktif katılımı sağlanıyor.

Fransa: 2022 yılında 30 farklı meyve ve sebze türünde plastik ambalaj kullanımını yasaklayarak çevre dostu üretim ve tüketim alışkanlıklarını teşvik etti, ayrıca ürün etiketlerinin dahi çevreye duyarlı malzemelerden üretilmesini zorunlu hale getirerek marketlerde plastik kullanımını önemli ölçüde azalttı.

Avustralya: Eyalet bazlı plastik yasakları uygulanmakta olup, her eyalette farklı düzeylerde kısıtlamalar yürürlükte bulunuyor; özellikle büyük süpermarketlerin kendi inisiyatifiyle plastik poşet kullanımını kaldırması, ülkede plastik tüketiminin ciddi oranda düşmesine ve çevresel farkındalığın artmasına katkı sağladı.

Şili: 2022 yılında Latin Amerika’da tek kullanımlık plastikleri yasaklayan öncü ülkelerden biri olarak plastik bardak, pipet ve paketleme ürünlerini aşamalı şekilde kaldırma yönünde politikalar geliştirdi.

Kanada: Plastikleri “zehirli madde” kategorisine alarak yasaklama sürecini başlatmış ve plastik poşet, pipet ile tek kullanımlık ürünlerin azaltılmasına yönelik çeşitli yasal düzenlemeler geliştirdi.

Kenya: 2017 yılında dünyanın en sert plastik poşet yasaklarından birini yürürlüğe koyarak plastiklerin üretimini, kullanımını ve ithalatını tamamen yasakladı, kurallara uymayanlara yüksek para cezaları ve hatta hapis cezası gibi ağır yaptırımlar uyguladı. Bu sayede ülkede plastik poşet kullanımını büyük ölçüde azaltarak çevresel temizliği gözle görülür şekilde iyileştirdi.

Bunları biliyor musunuz?

- Plastik kirliliği bugün dünyanın hemen her noktasında görülüyor.
- 1950’lerden bu yana üretilen 8,3 milyar ton plastiğin yalnızca %9’u geri dönüştürüldü.
- Ortalama bir insan yılda yaklaşık 70 bin mikroplastik tüketiyor.
- Her öğünde ortalama 100 mikroplastik parçacığı bulunduğu tahmin ediliyor.
- Bir plastik poşetin kullanım süresi ortalama 12 dakika.
- Plastiklerin doğada çözünmesi en az 450 yıl, bazı türlerde ise çok daha uzun.
- Bugüne kadar üretilen plastiğin %50’si son 15 yılda üretildi.
- Plastik üretiminin 2050 yılına kadar iki katına çıkması bekleniyor.
- Plastik üretimi ve yakılması kaynaklı sera gazı emisyonlarının 2050’de 2,8 milyar tona ulaşabileceği öngörülüyor.

Okyanuslar ve denizlerde plastik krizi

Plastikler, bugün okyanusun en karanlık diplerinden insan kanına kadar uzanan bir tehdit haline gelmiş durumda. Araştırmalar, okyanuslardaki plastik kirliliğinin %80'inin karasal kaynaklı olduğunu ve çoğunlukla şehirlerin fırtına suyu sistemlerinden geçerek nehirler (dünya çapında yaklaşık 1.000 büyük nehir) aracılığıyla denizlere taşındığını gösteriyor. Okyanuslarda 5,25 trilyon mikroplastik parçası bulunuyor ve bu sayı yıldızlardan daha fazla...

Her yıl tahmini 8-14 milyon ton arası plastik atık okyanuslara karışıyor. Bu istatistik, her bir dakikada tam bir çöp kamyonu dolusu plastiğin denizlere dökülmesiyle eşdeğer bir felakete işaret ediyor. Mevcut tüketim ve atık yönetimi eğilimleri devam ederse, 2050 yılına kadar okyanuslarda ağırlıkça balıklardan daha fazla plastik olacağı öngörülüyor.

Okyanuslarda en çok karşılaşılan plastik atıklar ise şöyle:

- Sigara izmaritleri,
- Plastik poşetler ve yiyecek ambalajları,
- Plastik içecek şişeleri ve kapaklar,
- Pipetler, karıştırıcılar ve çatal-bıçak setleri,
- Paket servis kapları ve köpük ambalajlar,

- Hayalet ağlar ve balıkçılık ekipmanları,
- Sentetik mikroelyaflar.

Büyük Pasifik Çöp Alanı

Pasifik Okyanusu'nda yer alan "Büyük Pasifik Çöp Alanı" (Great Pacific Garbage Patch), 1,6 milyon kilometrekarelik yüzölçümüyle dünyanın en büyük plastik birikimi. Bu alanda 1,8 trilyon parça plastik bulunduğu tahmin ediliyor. Boyutları 5 milimetrenin altında olan mikropplastikler okyanusun her katmanında mevcut. Öyle ki, okyanus tabanından alınan tortu örneklerindeki mikropplastiklerin %93,2'sinin 1 milimetreden bile küçük olduğu saptanmıştır.

Her yıl 100 binden fazla deniz memelisi ve milyonlarca deniz kuşu (%90'ının midesinde mikropplastik bulunuyor), plastik yutma veya plastiklere dolanma nedeniyle hayatını kaybediyor. Küresel ölçekte 800'den fazla deniz canlısı türü bu kirlilikten doğrudan etkileniyor.

İstatistikler ve yanılısama

Science Advances araştırmaları ve 2026 küresel kirlilik endekslerine göre okyanuslara yıllık en çok plastik sızdıran ülkeler ve sebepleri şu şekilde:

1. Filipinler: 356.371 ton.

7 binden fazla adadan oluşması ve nehir ağları doğrudan okyanusa açılması.

2. Hindistan: 126.513 ton.

Kalabalık nüfus, kayıt dışı atık yönetimi ve nehirlerdeki yoğun kirlilik.

3. Malezya: 73.098 ton.

Hızlı kentleşme ve dışarıdan gelen atık ithalatının yerel altyapıyı çökertmesi.

4. Çin: 70.707 ton.

Dünyanın en büyük plastik üreticisi olması (atık ithalatı yasakları etkili).

5. Endonezya: 56.333 ton.

Şiddetli yağış alan ada coğrafyası ve nehirlerin çöplük olarak kullanılması.

6. Myanmar: 40.000 ton.

Atık toplama ve geri dönüşüm altyapısının ülkenin büyük bölümünde yetersiz kalması.

7. Brezilya: 37.799 ton.

Amazon nehri aracılığıyla okyanusa taşınan sızıntılar.

Ancak burada kritik bir nokta var: ABD ve İngiltere gibi ülkeler "kişi başı plastik atık üretiminde" dünya zirvesindeyken (örneğin ABD yılda 34 milyar kg atık üretiyor), okyanus kirliliği listesinde alt sıralarda yer alıyorlar. Bunun sebebi atıklarının kusursuz yönetmeleri değil; kendi çöplerini, altyapısı zaten yetersiz olan Malezya ve Filipinler gibi ülkelere "geri dönüşüm" etiketiyle ihraç etmeleri. Yani asıl tüketim ve kirlilik kaynağı ile faturayı ödeyen coğrafya birbirinden tamamen farklı...

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK AKADEMİSİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI | MURAT SUNGUR BURSA

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİN DÖNÜŞÜMÜNÜ HIZLANDIRIYORUZ

“Sürdürülebilirlik Akademisi; eğitimler, sertifika programları, zirveler, ödül programları, sektörel platformlar ve iş birlikleri aracılığıyla kurumlara ihtiyaç duydukları bilgi ve paydaş ağına erişim sağlıyor.”

■ Nüşet Çamuşoğlu

Sürdürülebilirlik Akademisi, 2009 yılından bu yana iş dünyasında sürdürülebilirlik dönüşümünü hızlandırmak amacıyla eğitim, iş birliği, sertifikasyon ve farkındalık çalışmaları yürütüyor. Akademi, geliştirdiği platformlar, zirveler ve ödül programlarıyla kurumların sürdürülebilirlik yolculuğuna rehberlik ederken, farklı sektörlerden paydaşları ortak hedefler etrafında bir araya getiriyor. Sürdürülebilirlik Akademisi Yönetim Kurulu Başkanı Murat Sungur Bursa, Yeşil İş Platformu Dergisi'ne verdiği röportajda Sürdürülebilirlik Akademisi'nin çalışmaları ve özel sektörün sürdürülebilirlik performansı hakkında değerlendirmelerde bulundu.

■ Öncelikle sizi ve ekibinizi kısaca tanıyabilir miyiz?

Sürdürülebilirlik Akademisi, 2009 yılında daha iyi bir geleceği şekillendirmek amacıyla iş dünyasında sürdürülebilirlik dönüşümünü hızlandırmaya yönelik faaliyetler yapmak üzere kuruldu. Bu amaçla öğrenme,

belgelendirme, iş birliği ve üyelik eksenlerinde çalışmalar yürüten, kâr amacı gütmeyen öncü bir sürdürülebilirlik merkezidir. Ben Akademi yönetimine 2013 yılında katıldım. Uzun yıllar kamuda çalıştıktan sonra özel sektörde devam ettiğim iş hayatımı 2012 yılında noktalarken amacımın sürdürülebilirlik ve çevre koruma alanlarında gönüllü hizmet vermek olması gerektiğine karar vermiştim. Sürdürülebilirlik Akademisi kurucularından gelen nazik daveti reddetme ihtimalim olamazdı. O tarihten bugüne ekip olarak gönül verdiğimiz sürdürülebilirlik çalışmalarını aynı şevk ve heyecanla devam ettiriyoruz

■ Sürdürülebilirlik Akademisi iş dünyasında daha iyi bir geleceği şekillendirmek için neler yapıyor?

Akademi; eğitimler, sertifika programları, zirveler, ödül programları, sektörel platformlar ve iş birlikleri aracılığıyla kurumların sürdürülebilirlik yolculuklarında ihtiyaç duydukları bilgi ve paydaş ağına erişim sağlıyor.

Sustainable Business Network, Akademi'nin iş dünyasında sürdürülebilir dönüşümü hızlandırma amaçlı

Özel sektörün lokomotifi sayılan ve ihracata yönelik üretim yapan firmalar karbon nötr ve net sıfır hedefleri konularında çok ilgili ve aktifler.

en önemli yapılarından biri. SBN, farklı sektörlerden 85 üye kurumu ortak bir amaç etrafında buluşturarak sürdürülebilirlik alanında bilgi paylaşımını, stratejik iş birliklerini ve birlikte öğrenme kültürünü güçlendiriyor.

Sürdürülebilir İş Ödülleri, kurumların ekonomik, çevresel ve sosyal etkilerini proaktif biçimde

yöneten, somut etki yaratan proje ve iş modellerini görünür kılmayı amaçlıyor. 13. yıldır aralıksız yürütülen, 65'in üzerinde bağımsız jüri üyesinin değerlendirmesi ile verilen ödüller, sürdürülebilirliği iş dünyasının ana gündemine taşıyor.

■ Sürdürülebilirlik Akademisi'nin sektörel olarak özel ve derinlikli biçimde odaklandığı alan gıda sektörü... Bu konudaki çalışmalarınız nelerdir?

Sürdürülebilirlik Akademisi, gıda sektöründeki dönüşümü hızlandırmak üzere Sürdürülebilir Gıda Platformu, Sürdürülebilir Gıda Ödülleri ve Sürdürülebilir Gıda Zirvesi'ni birbirini tamamlayan üç güçlü yapı olarak konumlandırıyor.

Sürdürülebilir Gıda Platformu, sektörün paydaşı 50 kurumu ortak bir amaç etrafında buluşturan; bilgi paylaşımını, iş birliklerini ve ortak aklı güçlendiren sektörel bir dönüşüm platformudur.

Sürdürülebilir Gıda Ödülleri, bu dönüşüm yolculuğunda hayata geçirilen iyi uygulamaları görünür kılarak sektöre ilham veriyor. 4. yılında olan Ödül programı; sürdürülebilir ürün inovasyonlarından tedarik zinciri uygulamalarına, karbon ve su yönetiminden sürdürülebilir ambalaja kadar geniş bir alanda somut etki yaratan çalışmaları öne çıkarıyor.

Sürdürülebilir Gıda Zirvesi ise gıda sektörünün geleceğini tartışmak, güncel gelişmeleri paylaşmak ve farklı paydaşları aynı masa etrafında buluşturmak için önemli bir buluşma noktasıdır. 12 yıldır TÜGİS iş birliği ile gerçekleştirilen Zirve; iş dünyası, kamu, akademi, sivil toplum, girişimcilik ekosistemi ve diğer paydaşlar arasında iş birliği zemini oluşturuyor.

Bu üç yapı birlikte değerlendirildiğinde ortak hedefleri; gıda sektöründe sürdürülebilirlik dönüşümünü hızlandırmak ve tüm paydaşları daha sürdürülebilir

Sürdürülebilir İş Ödülleri, kurumların ekonomik, çevresel ve sosyal etkilerini proaktif biçimde yöneten, somut etki yaratan proje ve iş modellerini görünür kılmayı amaçlıyor.

gıda sistemleri için birlikte harekete geçirmektedir.

■ **Farklı sektörlerden paydaşlarla geliştirdiğiniz stratejik iş birlikleriniz de dikkat çekiyor...**

PepsiCo ile üç yıldır iş birliği içinde gerçekleştirilen Tarımda Po-

zitif Gelecek Sempozyumu, tarımın geleceği, iklim değişikliği, sürdürülebilir ve onarıcı tarım uygulamaları, kaynak verimliliği ve üretici odaklı dönüşüm gibi konularda önemli bir paylaşım ve diyalog alanı sunuyor.

Ferrero Fındık iş birliğiyle bu yıl ilk kez gerçekleştirilen Sürdürülebilir Fındık Zirvesi ise Türkiye için stratejik öneme sahip fındık değer zincirinde sürdürülebilirlik gündemini güçlendiren önemli bir adım oldu. Zirve; sürdürülebilir tarım, izlenebilirlik, üretici refahı, iklim dayanıklılığı, sosyal etki ve değer zinciri iş birlikleri gibi başlıkların ele alınmasına katkı sağladı.

■ **Kurumların sürdürülebilirlik hedeflerine destek olmak için Sürdürülebilirlik Eğitim Merkezi nasıl bir rol üstleniyor?**

Sürdürülebilirlik Eğitim Merkezi, kurumların sürdürülebilirlik hedefleri oluşturmasına, bu hedeflere ulaşmak için gerekli bilgi ve yetkinlikleri geliştirmesine destek oluyor. Kuruma ve ihtiyaca özel olarak tasarlanan programlarla çalışanların ve yöneticilerin sürdürülebilirlik alanındaki bilgi birikimini artırmayı hedefliyor. Eğitimlerin kurumların sektörlerine, ihtiyaçlarına ve mevcut çalışmalarına göre özelleştirilebilmesi önemli bir fark yaratıyor.

■ **Boğaziçi Üniversitesi Yaşamboyu Eğitim Merkezi (BÜYEM) ile yürüttüğünüz sertifika programlarının sürdürülebilirlik alanındaki katkıları nelerdir?**

Sertifika programları, sürdürülebilirlik alanında yeni nesil marka liderleri ve profesyoneller yetiştirmeyi hedefliyor. Bu programlar, sürdürülebilirliği marka yönetimi, pazarlama, iletişim, karbon yönetimi gibi konularla ilişkilendirerek katılımcılara bir perspektif kazandırıyor. BÜYEM iş birliği, akademik bilgi ile iş dünyası deneyimini bir araya getirerek sürdürülebilirlik alanında yetkin profesyonellerin yetişmesine

katkı sağlıyor.

■ **Karbon nötr ve net sıfır hedefleri konusunda özel sektörün performansını nasıl değerlendiriyorsunuz?**

Özel sektörün lokomotifi sayılan ve ihracata yönelik üretim yapan firmalar karbon nötr ve net sıfır hedefleri konularında çok ilgili ve aktifler. Aynı şekilde uluslararası faaliyet gösteren yabancı sermaye kuruluşları da global vizyonlarını Türkiye'de etkin şekilde uyguluyor. Ancak son dönemlerde yaşanan ekonomik darboğazlar, artan finansman maliyetleri, dış pazarlarda daralma ve kıyasıya rekabet koşulları elbette özel sektörün sürdürülebilirlik önceliklerinde değişikliğe sebep oluyor. Her hal ve şartta ben ülkemizin gönüllü azaltım ve net sıfır hedeflerini tutturmada özel sektörümüzün üstüne düşen görevi getireceği konusunda iyimserim.

■ **Sürdürülebilirlik Akademisi ve Intertek iş birliğiyle yürütülen İş'te Eşit Kadın Sertifikası, iş dünyasında fırsat eşitliğinin yaygınlaşmasına katkı sağlıyor. Bu sertifikasyon süreci nasıl işliyor?**

İş'te Eşit Kadın Sertifikası, Sürdürülebilirlik Akademisi öncülüğünde ve uluslararası bağımsız denetim kuruluşu Intertek iş birliğiyle yürütülen, şirketlerin toplumsal cinsiyet eşitliği alanındaki performansını ölçen ve belgelendiren kapsamlı bir yaklaşımdır. Amaç, kurumların kadınlara eşit hak ve fırsatlar sunma konusundaki çalışmalarını somut

uygulamalar üzerinden değerlendirerek iş dünyasında sosyal sürdürülebilirlik dönüşümünü hızlandırmak. Değerlendirme süreci çok boyutlu bir yapıya sahiptir. Şirketler; yönetim sistemleri ve üst yönetim sahipliği, işe alım ve kariyer süreçleri, iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları, tedarik zinciri yaklaşımı ve sosyal etki başlıklarında incelenir. Özellikle eşit işe eşit ücret yaklaşımı da ölçümlenir; benzer rol ve sorumluluklardaki çalışanlara yönelik ücret politikalarının adil olup olmadığı veri temelli olarak analiz edilir.

Gerçekleştirilen bağımsız ve

İş'te Eşit Kadın Sertifikası'nda amaç, kurumların kadınlara eşit hak ve fırsatlar sunma konusundaki çalışmalarını değerlendirmektir.

uluslararası standartlara dayalı denetim sürecinde yapılan puanlama sonucunda 70 ve üzeri skor elde eden kurumlar sertifika almaya hak kazanır. Sertifika iki yıl süreyle geçerlidir ve sürekli olarak güncellenen içerikle periyodik değerlendirmelerle kurumların gelişim yolculuğunun devamlılığı desteklenir. Sertifikalı kurumlara özel olarak kurgulanan İş'te Eşit Kadın Talks webinarları, kurumların akademisyenler ve uzmanlarla bir araya gelerek iyi uygulama örneklerini paylaştığı bir etkileşim platformu sunar.

Plastiksiz Temmuz

Plastik modern hayatın vazgeçilmezi. Doğal ortama rastgele atılan plastik atıklar göz önüne alındığında mevcut yapının sürdürülemez olduğu görülüyor. 15 yıl önce Avustralya'da başlayan "Plastic Free July" (Plastiksiz Temmuz) inisiyatifinin giderek global bir kampanyaya dönüşmesi ile hem tek kullanımlık plastik ambalaj ve ürünlerin kullanımının ve hem de plastik atıkların azaltılması konuların-

da yürütülen faaliyetleri ve bilinçlendirme çalışmalarını ben de destekliyorum. Ülkemizdeki geri kazanım firmalarının kurulu kapasitelerinin Türkiye'de toplanan plastiklerin çok üstünde olması gerekçe gösterilerek yurt dışından plastik atık ithalatının yapılmasını da etkin kontrol ve çevresel denetimlerin yokluğunda çok ciddi çevre sorunlarına sebep olabileceğini görmemiz gerekir.

Türkiye'nin plastik atık ithalatı ve çevresel etkileri

Türkiye yaklaşık 10 milyon tonluk büyük bir plastik üretim kapasitesine ve yaklaşık 1.2 milyon tonluk da plastik geri dönüşüm kapasitesine sahip.

2018 yılında, küresel plastik çöp dolaşımının %50'sinin varış noktası olan Çin'in plastik atık ithalatını yasaklaması kararı milyonlarca ton plastik atık için yeni bir varış noktası arayışını doğurdu. Kendi atıklarının ekolojik ve ekonomik maliyetlerini üstlenmek istemeyen, İngiltere, AB ülkeleri ve ABD, plastik atıkları için yeni varış noktaları aramaya başladı. Türkiye, özellikle Avrupa için yeni varış ülkelerinden biri haline geldi. Bu durum çoğu zaman geri dönüşüm sektörünün ham madde ihtiyacı ve dögüsel ekonomiye katkı gerekçeleriyle açıklanıyor olsa da sahadaki veriler, plastik atık ithalatının yalnızca ekonomik bir faaliyet olarak görülemeyeceğini gösteriyor.

Türkiye yaklaşık 10 milyon tonluk büyük bir plastik üretim kapasitesine ve yaklaşık 1.2 milyon tonluk da plastik geri dönüşüm kapasitesine sahip. Ancak bu kapasitenin ekolojik maliyeti ise ciddi bir sorun olarak ortada duruyor. Çünkü sorunun kaynağı, bu kapasitenin giderek ithal ve düşük kaliteli

atık akışına bağımlı hale gelmesidir. Oysa Türkiye hâlihazırda kendi belediye atıklarını yönetmektedir. Türkiye 2024 yılında yaklaşık %10'u plastik (3.3 milyon ton) olan 33 milyon ton civarında belediye atığı üretmiş ve bu atıkların büyük bölümünü depolama sahalarına göndermiştir. Durum böyleyken Türkiye 2024 yılında 1.29 milyon ton plastik atık ithal etmiştir. Bakanlık tarafından yapılan açıklamalarda Türkiye'nin aynı yıl 700 000 ton plastik atığını geri dönüştürdüğü, geriye kalan kısmın da yani 500 000 tonluk kısmın ithal edilen plastiklerden geldiğini ortaya koymaktadır. Böyle bir tabloda dışarıdan gelen plastik atık, Türkiye'nin kendi plastik atıklarına ayırması gereken kurulu kapasitenin başka ülkelerin dögüsellik planlarına ayrıldığı ortaya koymaktadır.

Plastik atık ithalatının çevresel etkileri özellikle geri dönüşüm tesislerinin yoğunlaştığı Adana gibi şehirlerde daha görünür hale gelmektedir. Gerek her ay çıkan ve sayıları 15'e varan geri dönüşüm fabrikası yangınları gerekse de geri dönüşüm tesislerinin yaptıkları kaçak atık su deşarjları (saatte yaklaşık 5.3 milyar adede yakın mikroplastik deşarjı) çevresel bir kırım faaliyetine işaret etmektedir. Sadece mikroplastikli atık suların deşarjı sulama kanalları üzerinden Seyhan Nehri'ne deşarjı Türkiye kıyılarını Akdeniz'in en kirli sahilleri haline getirmektedir.

Dolayısıyla geri dönüşüm ya da ham madde ithalatı adıyla, bir kirlilik transferi söz konusudur. Türkiye'nin plastik atık politikasında ön-

Prof. Dr. Sedat Gündoğdu
Sabancı Üniversitesi
Mercator-İPM Araştırmacısı

celik atık ithalatını durdurmak ve yerli atık yönetimini güçlendirmektir. Kaynağında ayrı toplama, yeniden kullanım ve yeniden doldurma modelleri hızla yaygınlaştırılmalıdır. Plastik atık sorununun kaynağı aşırı plastik üretimidir. Dolayısıyla plastikten çıkış stratejisinin daha istekli eylemlerle belirlenmesi sorunu kaynağında çözmeye katkı sunacaktır. Bununla beraber geri dönüşüm tesislerine dönük denetim yalnızca evrak üzerinde değil, tesis içindeki atık akışını izleyebilecek şekilde yapılmalıdır. Türkiye'nin ihtiyacı atık ithalatı değil, kendi atığını yönetmektir.

Fakir Hüseyin ERDOĞAN
Elektrik Dağıtım Hizmetleri Derneği
(Elder) Genel Sekreteri

“
İklim değişikliğinin
aşırı hava olaylarını
daha sık ve yıkıcı
hale getirdiği bir
dönemde şebeke
dayanıklılığı
yeşil dönüşümün
ayrılmaz parçası
haline geliyor.”

İkiz dönüşümün taşıyıcı gücü: Elektrik iletim

İnsanlık, üretim biçimlerinden tüketim alışkanlıklarına, şehirlerin enerji ihtiyacından sanayinin rekabet koşullarına kadar uzanan büyük bir dönüşümün artık tam merkezinde. Sanayi Devrimi'nden bu yana refahı büyüten ancak çevresel maliyetleri de derinleştiren ekonomik model, bugün yerini daha temiz ve sürdürülebilir bir kalkınma anlayışına bırakıyor. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi, Paris Anlaşması, Avrupa Yeşil Mutabakatı, net sıfır emisyon hedefleri, sürdürülebilirliği çevre politikalarının değil, küresel ticaretin, finansmana erişimin ve sanayi rekabetçiliğinin de belirleyici başlığı haline getiriyor. Bu büyük dönüşümü bir enerji dönüşümü hikayesi olarak okumak mümkün. Bu süreçte çoğu zaman daha görünür başlıklar öne çıkıyor: Yenilenebilir enerji yatırımları, elektrikli araçlar, enerji verimliliği uygulamaları, karbon ayak izini azaltmaya dönük üretim süreçleri... Oysa bütün bu başlıkları birbirine bağlayan ve dönüşümün hızını belirleyen temel bir altyapı var: elektrik iletim ve bilhassa dağıtım şebekeleri.

Türkiye'de elektrik dağıtım şebekesi, yaklaşık 1,6 milyon kilometre uzunluğundaki hatları, 550 binden fazla trafosu, sahada görev yapan 65 bini aşkın çalışanı ve 52 milyondan fazla aboneye ulaşan hizmet

ölçeğiyle hayatın kritik bir altyapıdır. Bu altyapı, pek fark edilmese de, 12. Kalkınma Planı'nın iki temel vektörü olan yeşil dönüşümü ve dijital dönüşümü mümkün kılan altyapı. Böylesine geniş bir altyapı, yalnızca mevcut tüketicilere elektrik enerjisi ulaştırmakla yetinmiyor; aynı zamanda sanayinin yeni bağlantı ihtiyaçlarını, elektrikli ulaşımın oluşturduğu yükleri, çatı üstü güneş enerjisi sistemlerini ve şehirlerin artan elektrik talebini aynı sistem bütünlüğü içinde karşılamak gibi zorlu bir görevi de yerine getiriyor. Bir başka ifadeyle, bir binanın çatısına kurulan güneş panelinden yeni bağlantı taleplerine, elektrikli araç şarj altyapısından dijital ekonominin kesintisiz enerji ihtiyacına kadar uzanan her adım, güçlü ve akıllı bir dağıtım altyapısına dayanıyor.

Dijitalleşme ve karbonsuzlaşma

Elektrik dağıtım sektörü olarak bugün geleneksel şebeke anlayışının çok ötesine geçen yeni bir dönemi tarif ediyoruz: Dağıtım 2.0. Geçmişin şebekeleri, merkezi üretim tesislerinden çıkan elektriği tüketiciye ulaştıran tek yönlü ve daha sınırlı veriyle yönetilen yapılarıydı. Bugün ise tüketicinin üreticiye dönüştüğü, çatı üstü güneş enerjisi sistemlerinin yaygınlaştığı, elektrikli araçların yeni yük profilleri oluşturduğu, enerji depolama ve talep tarafı yönetimi gibi

kavramların giderek önem kazandığı bir ekosistemden söz ediyoruz.

Bu yeni ekosistemde dağıtım şebekesi artık yalnızca enerjinin taşındığı bir hatlar bütünü değildir. Verinin toplandığı, analiz edildiği, talep ve dağıtık üretim davranışlarının anlık olarak izlenebildiği, yatırım ve bakım kararlarının daha isabetli verilebildiği dijital bir platformdur. SCADA, OSOS, EMS, coğrafi bilgi sistemleri, yapay zekâ destekli arıza tahminleri ve Milli Akıllı Savaş Sistemi gibi uygulamalar, dağıtım sektörünü klasik altyapı işletmeciliğinden akıllı sistem işletmeciliğine taşıyan başlıca unsurlar arasında yer alıyor.

İklim değişikliğinin aşırı hava olaylarını daha sık ve yıkıcı hale getirdiği bir dönemde şebeke dayanıklılığı da yeşil dönüşümün ayrılmaz parçası haline geliyor. Bu nedenle dağıtım yatırımları yalnızca kapasite artışı için değil, afetlere, ani yük değişimlerine ve yeni tüketim alışkanlıklarına karşı daha dirençli bir altyapı kurmak için de kritik önem taşıyor.

Yeşil büyüme destek

İş dünyası açısından bakıldığında bu dönüşümün sorusu açıktır: Sanayinin, hizmetler sektörünün ve şehirlerin artan elektrik talebi nasıl güvenli, kaliteli ve sürdürülebilir biçimde karşılanacak? Elektrifikasyonun hızlanmasıyla birlikte üretim tesislerinin, veri merkezlerinin, ticari işletmelerin ve ulaşım altyapısının elektrik bağımlılığı artıyor. Bu durum dağıtım şebekeleri üzerinde yeni kapasite ihtiyaçları ve daha karmaşık işletme süreçleri doğuruyor.

Elder olarak temsil ettiğimiz elektrik dağıtım şirketleri, bu tabloyu bir yük artışı olarak değil, doğru planlandığında Türkiye'nin yeşil büyümesine hizmet edecek stratejik bir dönüşüm alanı olarak görüyor. Dağıtım şirketleri bağlantı taleplerini karşılamak, yenilenebilir enerji kaynaklarının sisteme entegrasyonunu kolaylaştırmak ve tüketicilere

daha kaliteli hizmet sunmak için kapsamlı yatırım, bakım, dijitalleşme ve Ar-Ge faaliyetleri yürütüyor.

Bu noktada ekonomik faaliyetlerle dağıtım sektörü arasındaki etkileşim giderek daha önemli hale geliyor. Çünkü sürdürülebilirlik temiz enerji üretmekten ibaret değil; enerjiyi doğru zamanda, noktada, altyapı üzerinden ve verimli biçimde kullanabilmek anlamına da geliyor. Esnek tüketim modelleri, akıllı sayaçlar ve talep tarafı katılımı gibi başlıklar önümüzdeki dönemde işletmelerin enerji maliyetlerini daha iyi yönetmesine ve şebekenin verimli işletilmesine katkı sağlayacak.

Sürdürülebilir şebeke gücü

Türkiye'nin küresel pazarlardaki rekabetçiliği, önümüzdeki dönemde yalnızca üretim kapasitesiyle değil, bu üretimin ne kadar düşük karbonlu, verimli ve güvenilir enerji altyapısıyla desteklendiğiyle de ölçülecek. Avrupa pazarlarına ihracat yapan sanayicilerimiz için karbon maliyetleri, tedarik zinciri standartları ve yeşil finansmana erişim giderek daha belirleyici hale geliyor. Bu nedenle elektrik dağıtım altyapısının

güçlendirilmesi, enerji sektörünün iç meselesi değil; doğrudan reel sektörün rekabet gücünü ilgilendiren bir kalkınma başlığıdır.

Daha akıllı şebekeler; daha düşük teknik kayıp, daha kısa kesinti süreleri, daha yüksek bağlantı kapasitesi ve daha iyi planlanmış yatırımlar anlamına gelir. Bu da karbon ayak izinin azaltılmasına katkı sağlar. Başka bir ifadeyle şebekeye yapılan her yatırım, bugünün enerji ihtiyacını karşılamaz; Türkiye'nin yeşil dönüşüm kapasitesine, sanayisinin ihracat gücüne ve şehirlerinin yaşam kalitesine de yatırım anlamına gelir.

Elder olarak temsil ettiğimiz elektrik dağıtım şirketleri için öncelik; Türkiye'nin dört bir yanında kullanıcıların güvenilir, kaliteli ve sürdürülebilir elektrik hizmetine erişimini sağlarken, ülkemizin üretim gücünü ve kalkınma hedeflerini destekleyen altyapıyı sürekli geliştirmektir. Kamunun yönlendirici regülasyonları, dağıtım sektörünün sahadaki yatırım ve işletme tecrübesi, iş dünyasının sürdürülebilirlik iradesi ve tüketicilerin bilinçli katılımı bir araya geldiğinde Türkiye için güçlü bir fırsat penceresi açılıyor.

“

Klüh Türkiye olarak, sürdürülebilirliği iş ortaklarımız ve hizmet verdiğimiz topluma karşı sorumluluklarımızın tamamını kapsayan bir yaklaşım olarak görüyoruz.”

KLÜH TÜRKİYE CEO'SU | ALTINAY GÖKŞİN

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK SORUMLULUKLARIMIZIN TAMAMINI KAPSIYOR

■ Eda Ünsün & Efe Gökçe

Sürdürülebilirlik, hizmet sektöründe çalışan refahından etik yönetime, sorumlu tedarik zincirinden toplumsal farkındalığa kadar uzanan bütüncül bir dönüşümü ifade ediyor. Klüh Türkiye de bu dönüşümü iş yapış modelinin merkezine yerleştirerek çevresel performansını geliştirirken insanı ve etik değerleri odağına alan bir yaklaşım benimsiyor. Yeşil İş Platformu Dergisi olarak, Klüh Türkiye CEO'su Altınay Gökşin ve Kalite, Eğitim ve Denetim Koordinatörü Funda Ebru Özenli ile sürdürülebilirlik stratejilerini, çalışan odaklı uygulamalarını, geri dönüşüm çalışmalarını ve sektörün geleceğine ilişkin değerlendirmelerini konuştuk.

■ **Klüh Türkiye'nin sürdürülebilirlik yaklaşımını ve bu alandaki önceliklerini nasıl tanımlarsınız?**

Altınay Gökşin: Klüh Türkiye olarak, güvenlik, temizlik, catering ve destek hizmetleri dediğimiz lojistik hizmetlerimizle sektördeyiz. Ben de 2014 yılında başladım. Şirketimizin Almanya tarafı o yıldan beri sürdürülebilirlik meselesini tartışıyordu. O dönem bu konu bize uzak geliyordu şimdiyse işin tam ortasındayız. Onlar tabii çok ilerideler. Bir sürü operasyonu çok farklı yapıyorlar. Biz de sürdürülebilirliği yalnızca çevresel etkilerin azaltılması olarak değil; iş ortaklarımız ve hizmet

verdiğimiz topluma karşı sorumluluklarımızın tamamını kapsayan bir yaklaşım olarak görüyoruz. İnsan çevre ve etik değerleri iş yapış şeklimizin merkezine yerleştirerek faaliyetlerimize sürdürülebilirlik bakış açısıyla yürütüyoruz. Çevresel sürdürülebilirlik alanında doğal kaynakların verimli kullanılması önceliklerimiz arasında yer alıyor. 2026 yılında mevcut projelerimizdeki makine parkurumuzu bir önceki yıla göre yaklaşık %11 arttırdık ve çevresel performansımızı KPI'lar ile düzenli olarak takip ediyoruz.

Funda Ebru Özenli: Klüh Türkiye olarak 4 ana başlıkta sürdürülebilirlik üzerinde çalışıyoruz: çevresel sürdürülebilirlik, çalışan refahı, etik yönetim ve sorumlu tedarik zinciri. İklim değişikliği ile mücadeleyi kurumsal sorumluluğumuzun bir parçası olarak görüyoruz. Karbon ayak izimizi azaltmak amacıyla araç filomuzun elektrikli araçlara geçiş sürecini başlattık. 2030 yılına kadar fosil yakıtlı araçlarımızın tamamını elektrikli araçlarla değiştirmeyi hedefliyor, düşük karbonlu bir geleceğe katkı sağlamayı amaçlıyoruz.

■ **Kurum içinde geri dönüşüm kültürünün yaygınlaşması adına hangi uygulamaları hayata geçiriyorsunuz?**

A.G.: Atık yönetimi ve geri dönüşüm çalışmaları kapsamında merkez ofisimizde oluşan atık kâğıtları ve pilleri ayrı topluyor, lisanslı geri dönüşüm firmalarına

gönderiyoruz. Önümüzdeki dönemde bu uygulamaları operasyon sahalarımıza da yaygınlaştırarak, kâğıt, plastik, pil ve elektronik atıkların etkin bir şekilde yönetilmesini hedefliyoruz.

Biz yıllardır Almanya'da kendimi bildim bileli çöp ayırıştırırız. Kâğıt, cam ve plastik ayrı bir yerde, evsel atık ayrı bir yerde oluyor. Almanya'da daha ilkokula giderken çocuklara bunu öğretiyorlar ve bunu öğrenmek zorundalar. Yanlış bir materyali yanlış bir çöpe atamazsınız. Türkiye'de ise bu daha yeni bir kavram. Orada geri dönüşüm devlet tarafından yapılıyor. Bu bilinç çocuk yaştan başlamalı. Şimdi biz burada şirkette de yıllardır yapıyoruz ama acaba insanlar evde de yapıyor mu?

F.E.Ö.: Biz yalnızca Koza Plaza'da faaliyet göstermiyoruz. Burası merkez ofisimiz ve burada her şeyi kendimiz yönetebiliyoruz; kâğıt atıklar için Koza Plaza ile 1.5 yıl kadar önce bir anlaşma yaptık. Bize ayrı bir alan belirlediler, biz buradaki kâğıt atıklarımızı topluyoruz ve Esenler Belediyesi'ne geri dönüşüm gönderiyoruz.

■ **Çalışanlarınız sürdürülebilirlik konusunda bireysel olarak ne gibi aksiyonlar alıyor?**

A.G.: Personelimiz geri dönüşümlerle ilgili kâğıt atıklarını, plastik

Çalışanlarımıza çevre, atık ve karbon ayak izinin yanı sıra etik bildirimler, çalışan hakları gibi konularda bilinçlendirme eğitimleri veriyoruz.

atıklarını pil atıklarını pilot projelerimizde sınıflandırmaya başladılar. Çevre farkındalığı, atık yönetimi, geri dönüşüm, su tasarrufu ve sürdürülebilir yaşam konularında düzenli eğitimler gerçekleştiriyoruz.

Sürdürülebilirliğin tüm değer zincirine yayılması gerektiğine inanıyoruz. Tedarikçilerimizden de çevresel, sosyal ve etik kriterlerimize uyum göstermelerini bekliyoruz. Davranış Kuralları (Code of Conduct) dokümanımız kapsamında insan hakları, çalışan hakları, etik iş uygulamaları, çevresel sorumluluk ve iş sağlığı güvenliği konularındaki beklentilerimizi açıkça paylaşıyoruz. Ayrıca Tesis Yönetim Derneği'nin (TRFMA) kurucu üyelerinden biri

olarak dernek çatısı altında sektörde sürdürülebilirlik kültürünün yaygınlaşmasına katkı sağlıyor, sektörün sürdürülebilir dönüşümüne destek veriyoruz.

F.E.Ö.: Çalışan memnuniyet anketlerimiz var. Ayrıca biz çok yoğun eğitim veriyoruz. Online platformumuz tüm çalışanlarımıza erişebildiğimiz oradan sürdürülebilirlikle ilgili sadece çevre, atık, karbon ayak izi değil; etik bildirimler, çalışan hakları gibi konularda her ay normal eğitimlerimizin, iş eğitimlerimizin yanında bilinçlendirme eğitimleri veriyoruz. En az 2 eğitim alıyorlar her ay. Hepsinin akabinde sorular soruyoruz sınavları değerlendiriliyor. Geçer not alamayanlara eğitimleri tekrarlatıyoruz.

■ **Çalışanlarınız arasında cinsiyet eşitliğine dikkat ediyor musunuz?**

A.G.: Çeşitlilik ve kapsayıcılığı

güçlü kurum kültürünün temel unsurlarından biri olarak görüyoruz. Klüh Türkiye olarak 2025 yılında Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women) ve UN Global Compact tarafından yürütülen Kadının Güçlenmesi Prensipleri'nin (WEPs) imzacısı olduk bu kapsamda kadın istihdamını arttırmayı kadınların liderlik pozisyonlarında daha fazla temsil edilmesini üst üste yönetimde daha fazla görev almalarını sağlamaya ve fırsat eşitliğini güçlendirmeyi hedefliyoruz.

F.E.Ö.: Kadın istihdam oranımız yüzde 41. Bunu arttırmak için iş mülakatlarında kadın çalışanları tercih etmeye özel önemiyet veriyoruz. İstihdamı kapsayıcı bir şekilde ele alıyoruz. Hizmet sektöründeki en önemli gücümüzün insan kaynağımız olduğuna inanıyoruz.

■ **İnsan odaklı yönetim anlayışınızı çalışanlarınıza nasıl yansıtıyorsunuz? Çalışan memnuniyeti, kuşaklar arası iletişim ve etik çalışma kültürü konusunda yürüttüğünüz çalışmalardan bahsedermisiniz?**

A.G.: Ben projelere habersiz ziyaretler çok yapıyorum. Denetim ekibimiz zaten habersiz denetimler yapıyor ama ben de habersiz gidip, belli süre sonra içeride ekibi toplayıp özellikle de kadınlara yönelik sohbetler gerçekleştiriyorum. Kendilerini rahat hissediyorlar mı, baskı altında hissediyorlar mı bunu öğreniyorum. Sonuçta evdeki çocuğu yetiştiren annedir. Anne ne kadar bilinçli ve farkındalığı yüksek olursa çocuğuna aşlaması ve onu yetiştirme şekli de farklı oluyor. Mesleki eğitimlerin yanı sıra motivasyon, iletişim, genel kültür,

farkındalık çevre ve sürdürülebilirlik eğitimleri ile çalışmalarımızın gelişimini destekliyoruz.

Çalışanlarımızın sesine büyük önem veriyoruz. Dilek, talep ve şikâyet mekanizmalarımız sayesinde çalışanlarımız görüşlerini güvenle paylaşabiliyor. Ayrıca her yıl gerçekleştirdiğimiz çalışan mem-

Temizlik operasyonlarımızda makinelerin yaygınlaştırılması sayesinde geleneksel yöntemlere kıyasla önemli ölçüde su tasarrufu sağlıyoruz.

Funda Ebru Özenli, Eda Ünsün, Altınay Gökşin.

nuniyeti anketleri ile beklenti ve ihtiyaçları ölçerek sürekli iyileştirme çalışmaları yürütüyoruz.

F.E.Ö.: Geri bildirimler bizim için çok kıymetli. Etik ve şeffaf yönetimi anlayışımız doğrultusunda çalışanlarımızın ve paylaştığımızın kullandığı anonim etik bildirim kanallarımız bulunuyor. Tüm bildirimler Etik Kurulumuz tarafından gizlilik ve tarafsızlık ilkeleri çerçevesinde değerlendirilip gerekli aksiyonlar alınıyor.

Eğitim departmanımızın genç kuşaklara yönelik hazırladığı kuşaklar arasındaki iletişim kanallarına dair bir sunumumuz var. Mesela benim ekibimde benim kızım yaşında bir arkadaşımız çalışıyor ve onun beni anlaması benim de onu anlamam açısından iletişim kanallarının açık olması, birbirimizi daha iyi görebilmek performansımızı artıran bir diğer unsur.

■ Operasyonlarınızda geri dönüştürülebilir temizlik malzemeleri, bitki bazlı ürünler, teknolojiler ve çalışan sağlığını gözeten uygulamalar konusunda hangi adımları atıyorsunuz?

A.G.: Tabii, yıllardır doğaya çevreye uygun olanını kullanıyoruz. Hem çevreyi korumak hem de

çalışanlarımızın sağlığını korumak amacıyla iş sağlığı ve güvenliği konusunda da sıkı denetimlerimiz ve eğitimlerimiz var. Almanya o konuda çok hassas... Temizlik operasyonlarımızda kullanılan itmeli ve binicili temizlik makinelerinin yaygınlaştırılması sayesinde geleneksel yöntemlere kıyasla önemli ölçüde su tasarrufu sağlıyoruz.

İş sağlığı ve güvenliği tüm operasyonlarımızın merkezinde yer alıyor. Risk değerlendirmeleri, koruyucu ekipman kullanımı, eğitim faaliyetleri ve önleyici uygulamalarla çalışanlarımız için güvenli çalışma ortamları oluşturuyoruz.

F.E.Ö.: Kimyasal kullanımını azaltabilmek için de dozaj pompalarımız var. Personel geleneksel yöntemlerle kimyasalları kullandığı zaman bocalayabiliyor. Biz de o nedenle dozaj pompasıyla ilgili yatırımlarımızı ve yaygınlığını her geçen gün arttırmaya çalışıyoruz.

■ Son dönemde müşterilerinizde sürdürülebilirlik beklentisi ya da bilinci oluştu mu?

A.G.: Elbette son dönemde hem anketler geliyor hem de taahhütname geliyor. Biz de sürdürülebilirlik parametrelerimizi tedarikçilerimize lanse ettik. Onlardan da imzalı

Kurum içi farkındalık

F.E.Ö.: Sosyal sorumluluk projelerine ağırlık veriyoruz. TOHUM Otizm Vakfı için koşuya katılmıştık, Omurluk Felçleri Derneği için kapak toplama çalışmamız devam ediyor. Belirli periyotlarda götürüp teslim ediyoruz. Otizmi olan bir çalışanımız da var, insan kaynakları departmanında istihdam etik. Hem o çok memnun hem de biz çok mutluyuz.

A.G.: Esas amacımız içerideki ekibin farkındalık kazanması. Böylece onlar da otizmin ne olduğunu öğreniyorlar. Altı aydan uzun bir süredir bizimle çalışıyor ve farkındalık kazanmamıza yardımcı oluyor.

kaşeli taahhütname aldık. Bu sene 5-6 tane imzaladım. Bazı projelerimizde de müşterilerin atık yönetimi prosedürlerine bağlı olarak çalışmak durumundayız. Yaklaşım sergileyen ekstra müşterilerimiz de var. Bununla ilgili istişarelerimiz de devam ediyor.

Klüh Türkiye olarak sürdürülebilirliği bir proje değil, iş yapış şeklimizin ayrılmaz bir parçası olarak görüyoruz. İnsan, çevre ve etik değerler odağında daha sürdürülebilir bir gelecek için çalışmaya devam edeceğiz.

F.E.Ö.: Temizlik operasyonu açısından müşterilerin sahasına direkt müdahale etme yetkimiz yok. Ama oradaki faaliyetlerimizden doğan, kendi kullandığımız kimyasalların atıklarını, belirli alanlarında yer ayrıldıysa biriktirebiliyoruz, kâğıt, plastik vb. atıklar için müşteri bana kendi alanında ayrı bir bölge veriyorsa orada istifleyebiliyoruz. Bu durumu arttırmaya çalışıyoruz. Daha bilinçli firmalar ve onların çevre ve sürdürülebilirlik departmanları ile iletişimdeyiz, yayılmaya çalışıyoruz.

Fabrikalar tüketimi ürün bazında izliyor

Industrial Application Software, Canias ERP'nin IoT entegrasyonu ve Kurumsal Sürdürülebilirlik Yönetimi modülüyle enerji verilerini, üretim süreçleri ve karbon hesaplamalarıyla ilişkilendiriyor.

Kurumsal kaynak planlama (ERP) pazarının liderlerinden Industrial Application Software (IAS), enerji maliyetini, ürün ve sipariş bazlı maliyet analizinin izlenebilir bir bileşeni olarak ele alınması gerektiğine dikkat çekiyor. Canias ERP'nin siparişe göre gerçek birim maliyet takibi, malzeme izlenebilirliği, kapasite planlaması ve operasyonel kalite kontrol gibi kabiliyetleri; enerji tüketimi verisinin de üretim performansı ve maliyet analiziyle aynı zeminde değerlendirilmesine imkân tanıyor.

Canias IoT altyapısı ise üretim sahasından gelen verilerin ERP süreçleriyle bütünleşmesini destekliyor. Canias IoT Gateway; ERP sunucuları ile kontrol birimleri, sensörler ve akıllı cihazlar arasında iki yönlü bağlantı kurarak kaynak tüketimi ve çevresel değerler gibi verilerin gerçek zamanlı izlenmesini, analiz edilmesini ve görselleştirilmesini sağlıyor. Önceden tanımlanmış kurallara bağlı olaylarda izlenen veriler otomatik olarak ERP çözümüne aktarılabilir. Söz konusu veri akışı, Canias ERP'nin Sürdürülebilirlik Yönetimi (ESM) modülüyle birlikte ele

alındığında enerji tüketimi, karbon hesaplaması ve sürdürülebilirlik raporlamasının da ana girdisi haline geliyor.

IAS CAO'su (Chief Automation Officer) Nuri Aycan, enerji tüketiminin ERP ve IoT entegrasyonu ile üretim şirketleri için daha yönetilebilir bir karar verisine dönüştüğünü belirtti: "Şirketler hangi ürünün, hattın ya da siparişin ne kadar enerji tükettiğini anlık görebildiğinde, maliyet optimizasyonu ve sürdürülebilirlik aynı veri evreninde birleşiyor. Canias, ERP ve IoT entegrasyonu ile üretim, enerji ve süreç verilerini gerçek zamanlı olarak birbirine bağlıyor. Böylece enerji tüketimi, üretim planlamasını, fiyatlandırmayı, kârlılık analizini ve karbon hesaplamasını besleyen operasyonel bir karar motoruna dönüşüyor."

Yaklaşım, özellikle dar marjlarla ve rekabet altında çalışan üretim şirketleri açısından hayati önem taşıyor. Canias ERP'nin Kurumsal Sürdürülebilirlik Yönetimi (ESM) modülü, sürdürülebilirlik verilerinin üretim, satın alma ve finans süreçleriyle tam entegre biçimde yönetil-

mesini destekliyor. ESM'nin Fatura Kontrol (VER) modülüyle olan bağı, karbon tüketim değerlerinin doğrudan tedarik faturaları üzerinden otomatik hesaplanmasına olanak tanırken, Temel Veriler entegrasyonu ise emisyon değerlerinin malzeme ve malzeme-tedarikçi ikilisi bazında kayıt altına alınmasını mümkün kılıyor.

Aycan, enerji maliyeti ve sürdürülebilirlik yönetiminin artık aynı operasyonel çerçevede ele alınmasının zorunlu birer stratejik unsur olduğunu vurguladı: "Enerji tüketimi, CO₂ emisyonları ve kaynak kullanımını verileri, operasyon sahasıyla birlikte ve eş zamanlı okunduğunda şirketler hem maliyetleri iyileştirebiliyor hem de sürdürülebilirlik performanslarını kusursuz yönetebiliyor. Canias ERP, IoT ve ESM sahadan gelen ham veriyi anlamlı finansal ve çevresel çıktıya dönüştürerek sanayimizin ikiz dönüşüm yolculuğuna tam destek veriyor. Geleceğin küresel pazarlarında var olmak isteyen tüm üreticileri, enerji ve karbon verilerini kurumsal dijital omurgalarının merkezine almaya davet ediyoruz."

Türkiye’de Haziran ayının sürdürülebilir markaları

Geleceğin iş dünyasında başarı, yalnızca ekonomik performansla değil; yaratılan etkiyle de ölçülüyor. Kaynakların giderek azaldığı bir dünyada markalar, sorumlu üretim ve tüketim anlayışını iş modellerine dâhil ediyor. Haziran ayında da çevresel ve sosyal etkileri odağına alan projeler, markaların sürdürülebilirlik yolculuğundaki kararlılığını ortaya koydu.

Yapı malzemesi: Roca Grup

İklim krizi, üretim modellerinden yatırım kararlarına, teknoloji geliştirmeden tüketici beklentilerine kadar tüm iş dünyasını yeniden şekillendiren küresel bir dönüşüm alanı. Bu dönüşümün öncü aktörlerinden biri olan Roca Grup, Financial Times ve Statista iş birliğiyle hazırlanan Europe’s Climate Leaders 2026 araştırmasında Avrupa’nın iklim liderleri arasında yer aldı. Avrupa genelinde değerlendirilen 600 şirket

arasında 242’nci sırada yer alan Roca Grup, Avrupa’daki banyo ürünleri üreticileri arasında ise en yüksek sırada konumlandı. Roca Grup’un sıralamadaki başarısının temelinde, 2019-2024 yılları arasında Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonlarında elde ettiği yüzde 48,1’lik mutlak azaltım bulunuyor. Europe’s Climate Leaders araştırması; şirketleri yalnızca taahhütleriyle değil; doğrulanabilir sürdürülebilirlik performanslarıyla değerlendiriyor.

Havalimanı: TAV Havalimanları

TAV Havalimanları tarafından işletilen Ohrid ve Almatı havalimanları ACI EUROPE Havalimanı Karbon Akreditasyonu (ACA) programına dâhil oldu. Böylece şirketin portföyündeki tüm havalimanları program kapsamında sertifikalandırılmış oldu. Milas-Bodrum, Tiflis, Üsküp ve Batum havalimanları ise ACA programındaki akreditasyon seviyelerini yükseltti. TAV Havalimanları İcra Kurulu Başkanı Serkan Kaptan “İşlettiğimiz tüm havalimanlarını 2030’a kadar karbon nötr, en geç 2050’de ise net sıfır emisyon hedefine ulaştırma hedefimiz doğrultusunda kararlılıkla

çalışıyoruz. Almatı ve Ohrid havalimanlarımızın da programa dâhil olmasıyla, portföyümüzdeki tüm havalimanları karbon emisyonlarının yönetimi ve azaltımını bağımsız olarak değerlendiren Havalimanı

Karbon Akreditasyonu (ACA) programı kapsamında sertifikalandırılmış oldu. Çevresel sorumluluğu operasyonel mükemmeliyet anlayışımızın ayrılmaz bir parçası olarak görüyoruz” dedi.

Turizm: Barceló Istanbul

Çevresel etkisini azaltmaya yönelik uygulamalarını uzun vadeli bir strateji olarak benimseyen Barceló Istanbul, sürdürülebilirlik alanındaki çalışmalarının karşılığını ödülle aldı. Beyoğlu Belediyesi tarafından bu yıl ikinci kez düzenlenen Beyoğlu Çevre Festivali kapsamında verilen ödül, otelin atık yönetimi konusundaki istikrarlı performansını ortaya koydu. Barceló Istanbul, festival kapsamında "Yatak Başı Ambalaj Atığı En Çok Toplayan Otel"

kategorisinde ödüle layık görüldü. Ödül değerlendirmesinde, otelin başarısının arkasındaki temel unsurun, tesisin detaylı ayrıştırma sistemi olarak gösterildi. Özellikle cam atıklar başta olmak üzere ambalaj atıklarının doğru şekilde ayrıştırılması ve düzenli olarak geri dönüşüm sistemine kazandırılması kriterleri öne çıktı. Bu kapsamda Barceló Istanbul'un yıl boyunca sürdürdüğü atık yönetimi uygulamaları, detaylı çalışma sistemiyle ödüle değer bulundu.

Sanayi: ASAŞ

Türkiye'nin lider sanayi kuruluşlarından ASAŞ, sürdürülebilir üretim ve dögüsel ekonomi hedefleri doğrultusunda önemli bir başarıya daha imza attı. EUREKA Lightweighting Technologies çağrısı kapsamında sunulan REFINAL - "Refining End-of-life Aluminium for FINAL High-Tech Applications and New Lifecycles" başlıklı proje desteklenmeye hak kazandı. REFINAL projesi kapsamında, kullanım ömrünü tamamlamış ve geri dönüştürülmüş alüminyum hurdalarının yüksek katma değerli uygulamalarda

yeniden kullanılabilmesini sağlayacak yenilikçi ve endüstriyel ölçekte uygulanabilir bir proses zinciri geliştirilmesi hedefleniyor. Böylece geri dönüştürülmüş alüminyumun performans ve kalite açısından daha ileri uygulamalarda değerlendirilmesinin önü açılacak. REFINAL projesi, alüminyum sektöründe daha çevreci ve rekabetçi üretim modellerinin geliştirilmesine katkı sunacak. ASAŞ Ar-Ge çalışmalarını sürdürmeye ve sanayinin dönüşümüne katkı sağlamaya devam ediyor.

İklimlendirme: Baymak

Baymak, yaklaşık bir yıllık çalışma sonucunda TÜV SÜD denetimiyle "Sıfır Atık Belgesi" (bronz seviye) almaya hak kazandı. Baymak, bu başarıyla birlikte sektörde belgeyi alan ilk şirket oldu. Baymak, ürün tedarik süreçlerinde karton kutu yerine katlanabilir plastik kutu kullanımı projesi ile atık azaltımını hedeflerken, tüm üretim ve yönetim süreçlerin de pet şişe ve karton bardak kullanımını

kaldırarak atık oluşumunu engelleyen somut adımlar atıyor. Ayrıca geri kazanımı mümkün olmayan evsel atıkların enerji elde edilerek değerlendirilmesi ile çevresel etkisi en aza indiriliyor. Atıkların azaltılmasına dikkat çeken Baymak Genel Müdürü Ülkü Özcan, "Önceliğimizi atık oluşumunu engellemek ve azaltmak olarak belirleyerek, tüm süreçlerimizi bu anlayışla şekillendiriyoruz" dedi.

Erdal Bahçivan
İstanbul Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

“Döngüsel ekonomide korunması gereken sermayedir”

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, Sıfır Atık Forumu 2026’da yaptığı konuşmada, döngüsel ekonomi ve sıfır atık yaklaşımına değindi.

İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, Sıfır Atık Forumu 2026 kapsamında “Sıfır Atık Perspektifiyle Sürdürülebilir Büyüme: Sanayinin Döngüsel Ekonomiye Geçişi” başlıklı ana oturumunda yaptığı konuşmada, sıfır atık yaklaşımının sanayi, kalkınma, rekabet gücü ve gelecek nesiller açısından taşıdığı stratejik öneme dikkat çekti.

Konuşmasında dünya ekonomisinin her yıl yaklaşık 100 milyar tonun üzerinde kaynak tükettiğine dikkat çeken Bahçivan, buna karşın bu kaynakların yalnızca küçük bir bölümünün ekonomik döngü içinde yeniden değerlendirilebildiğini belirtti. Nüfus artışı, kentleşme, enerji ve ham madde talebindeki yükselişin yeni bir üretim anlayışını zorunlu kıldığını dile getiren Bahçivan, “Bugün meselemiz yalnızca daha fazla üretmek değil; daha akıllı, daha verimli üretmektir. Daha az kaynak-

la daha fazla değeri, mümkünse hiç atık oluşturmadan üretmektir” dedi.

Sıfır atık yaklaşımının yalnızca bir çevre politikası olmadığını, bir kalkınma, üretim ve refah modeli ve bir medeniyet vizyonu olduğunu belirten Bahçivan “Döngüsel ekonomide, kaynaklar tükenen varlıklar değil korunması gereken sermayedir. Bir fabrikanın atığı başka bir fabrikanın ham maddesi olabilir. Bugünün atığı yarının kaynağı olabilir. Doğanın milyonlarca yıldır yaptığı şey de tam olarak budur” sözleriyle döngüsel ekonomi yaklaşımının temel felsefesini ortaya koydu. Konuşmasında İstanbul ve Anadolu’nun üretim, ticaret ve medeniyet birikimine de değinen Bahçivan, Türkiye’nin sürdürülebilirlik hikâyesinin köklü medeniyet birikimini çağın teknolojileriyle buluşturma iddiası taşıdığını söyledi. Bahçivan, ekonomik büyüme, toplumsal refah

ve çevresel sorumluluğun aynı vizyon içinde ele alınması gerektiğini belirterek, bugün atılan her adımın gelecek nesillere daha dirençli ve daha müreffeh bir dünya bırakma sorumluluğu taşıdığını ifade etti.

İSO’nun 23 bine yaklaşan üyesiyle Türkiye sanayi üretiminin yaklaşık üçte birini temsil ettiğini hatırlatan Bahçivan, yıllar içinde farklı sektörlerden çok sayıda üretim tesisini ziyaret ettiğini anlattı. Geçmişte sanayicilerle yapılan görüşmelerde daha çok enerji maliyetleri, finansmana erişim, ihracat pazarları, kur riski ve iş gücü maliyetlerinin konuşulduğunu belirten Bahçivan, bugün bu başlıklara suya erişim, karbon ayak izi, kaynak verimliliği, yeşil finansman ve sürdürülebilir tedarik zincirlerinin de eklendiğini söyledi. Bahçivan, İSO’nun sanayinin dönüşümüne destek olmayı temel amaçları arasında gördüklerini de belirtti.

İş dünyasının sürdürülebilirliği değerlendirildi

UN Global Compact Türkiye tarafından 17 Haziran'da Hilton İstanbul Bosphorus'ta düzenlenen etkinlik; iş dünyası, kamu, akademi, sivil toplum ve Birleşmiş Milletler temsilcilerini bir araya getirdi. Etkinlikte, Türkiye'den 250 şirket dahil olmak üzere küresel ölçekte 153 ülkeden 11.435 şirketin sürdürülebilirlik verilerine dayanan UN Global Compact Türkiye 2025 İlerleme Bildirimi Analizi'nin sonuçları paylaşıldı.

UN Global Compact Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı Güliz Öztürk'ün açılış konuşmasıyla başlayan etkinlikte, UN Global Compact CEO'su Sanda Ojiambo ve UN Global Compact Avustralya Genel Sekreteri Kate Dundas da video mesajlarıyla katılımcılara seslendi. Ardından Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu Direktörü

Ozan Duygulu tarafından raporun bulguları paylaşıldı.

Etkinlik kapsamında gerçekleştirilen ilk oturumda, raporun ortaya koyduğu veri temelli içgörüler doğrultusunda şirketlerin sürdürülebilirlik stratejileri, düzenleyici uyum süreçleri ve rekabet avantajı yaratma alanları ele alındı. HBR Türkiye Yazı İşleri Müdürü Beliz Kudat'ın moderatörlüğündeki oturuma TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Yeşil Dönüşüm Komisyonu Başkanı Onur Ünlü, İklim Değişikliği Başkanlığı İklim Finansmanı ve Teşvikler Dairesi Başkanı Mürsel Akbulut, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu Başkanlık Müşaviri Sevgi Kılıç Er ve UN Global Compact Türkiye Genel Sekreteri Melda Çele katıldı.

Güliz Öztürk
UN Global Compact Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı

“Bugün moda dünyasında yeni kavramı değişiyor”

Colin's'in genç tasarımcıları sürdürülebilir moda odağında desteklemek amacıyla düzenlediği 4. Denim Fikrim Tasarım Yarışması, “DenimNova” temasıyla sonuçlandı. Altı aylık süreç boyunca, 54 günlük eğitim ve atölye çalışmalarını

tamamlayan 10 finalist arasında ilk üç tasarım güçlü jüri değerlendirmeyle belirlendi. Yarışmanın birincisi Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nden Refika Asuman Çivici oldu. Colin's Yönetim Kurulu Başkanı Yavuz Eroğlu, “Bugün sadece iyi

ürün yetmiyor” diyerek, bu yarışmanın Türkiye'nin tasarım gücüne ve gençlerin yaratıcılığına yapılan bir yatırım olduğunu vurguladı.

Colin's Sürdürülebilirlik Komitesi Başkanı Ahmet Eroğlu ise Denim Fikrim Tasarım Yarışması'nı genç tasarımcı adaylarına alan açmak ve sürdürülebilir moda konusundaki farkındalıklarını güçlendirmek amacıyla 2022 yılında başlattıklarını belirterek, “Bu yıl DenimNova temasıyla gençlerin denimi yeniden düşünmelerini amaçladık. Var olanı dönüştürmelerini, sürdürülebilirliği tasarımın merkezine almalarını istedik. Çünkü bugün moda dünyasında yeni kavramı değişiyor. Yenilik artık yalnızca sıfırdan üretmek değil; bazen var olanı yeniden görmek, ona yeni bir enerji kazandırmak ve onu daha anlamlı bir geleceğin parçası yapmak da yeniliktir” dedi.

Onur ÜNLÜ
ESCON Enerji CEO'su

Şirketler için rekabet mimarisi: Sürdürülebilirlik

Sürdürülebilirlik, uzun süre çevresel duyarlılık, kurumsal itibar veya sosyal sorumluluk başlıklarıyla ele alındı. Bugün geldiğimiz noktada sürdürülebilirlik şirketlerin maliyet yapısını, ihracat kabiliyetini, tedarik zincirindeki konumunu ve uzun vadeli değerini doğrudan etkileyen stratejik bir yönetim alanına dönüşmüş durumda. İklim değişikliği, kaynak kıtlığı, karbon düzenlemeleri ve tüketici beklentilerindeki dönüşüm, iş dünyasının önüne gelen çok katmanlı bir değişim baskısı yaratıyor. Baskıyı yalnızca uyum yükümlülüğü olarak gören şirketler için süreç yorucu ilerliyor. Sürdürülebilirliği verimlilik, yenilikçilik ve rekabet gücü başlığı olarak ele alan şirketler, dönüşümü bir fırsat alanına çevirebiliyor.

Birleşmiş Milletler Çevre Programı'nın 2024 Emisyon Açığı Raporu'na göre Dünya, 1,5°C hedefiyle uyumlu bir patikaya dönebilmek için sera gazı emisyonlarını 2030'a kadar yüzde 42, 2035'e kadar ise yüzde 57 azaltmak zorunda. Rapor, küresel emisyonların 2023 yılında 57,1 milyar ton karbondioksit eş değeri ile rekor seviyeye ulaştığını ortaya koyuyor. Tablo, iş dünyası açısından net bir mesaj veriyor: Dönüşüm ertelenebilir bir gündem olmaktan çıkıp yönetilmesi gereken temel bir iş riski haline geldi.

Ölçmeden dönüşüm olmaz

Şirketler için sürdürülebilirlik yolculuğunun ilk adımı iyi niyet iletişimi sağlamanın ötesinde doğru ölçüm ve analizdir. Ölçülmeyen enerji tüketimi, karbon salımı, su kullanımı iyileştirilemez. Sürdürülebilirlik stratejisinin merkezinde veri disiplini yer almalıdır. Bugün artık bir şirketin yalnızca kendi tesisindeki performansı da yeterli görülüyor. Tedarik zinciri, lojistik, ham maddeler, ürün yaşam döngüsü ve müşteriye kadar uzanan değer zinciri giderek önem kazanıyor. Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonların yanında Kapsam 3 emisyonlarının da gündeme gelmesi, şirketleri geniş bir sorumluluk alanıyla karşı karşıya bırakıyor. Özellikle ihracat yapan sanayi şirketleri için kritik önemde. Avrupa Birliği'nin Sınırdan Karbon Düzenleme Mekanizması 1 Ocak 2026 itibarıyla uygulama dönemine geçti. Bu mekanizma, karbon yoğun üretim yapan sektörlerde yalnızca fiyat baskısı yaratmayacak; doğrulanabilirlik ve raporlama disiplini de ticaretin ayrılmaz bir parçası haline getirecek.

Sürdürülebilirlik denildiğinde ilk akla gelen başlık yenilenebilir enerji yatırımları oluyor. Yenilenebilir enerji, dönüşümün vazgeçilmez unsurlarından biridir. Sanayi açısından bakıldığında en hızlı, düşük riskli ve geri dönüşü yüksek

“
Enerji verimliliği yatırımları çoğu zaman teknoloji değişimi, proses optimizasyonu ve dijital izleme sistemleriyle birlikte yürüdüğü için operasyonel mükemmelliği destekler.”

olan alanlardan biri enerji verimliliğidir. Enerji verimliliği, aynı üretimi daha az enerjiyle yapmayı sağlar. Şirketin enerji maliyeti düşer, karbon emisyonu azalır, üretim süreçleri daha dengeli hale gelir. Enerji verimliliği yatırımları çoğu zaman teknoloji değişimi, proses optimizasyonu ve dijital izleme sistemleriyle birlikte yürüdüğü için operasyonel mükemmelliği destekler. Uluslararası Enerji Ajansı, 2024 yılında küresel enerji yoğunluğundaki iyileşmenin yalnızca %1 civarında kalacağını öngörüyor. Bu oran, 2010-2019 dönemindeki ortalamanın yaklaşık yarısı seviyesindedir. Dünya, enerji verimliliğinde ihtiyaç duyulan hızın oldukça gerisinde ilerliyor. Türkiye gibi enerji ithalatına bağımlı ülkeler için aynı zamanda büyük bir fırsat alanı.

Enerji verimliliği iklim politikası değil, enerji arz güvenliği açısından da stratejiktir. Kullanılmayan enerji, en temiz ve en ucuz enerji kaynağıdır. Bir fabrikanın buhar sisteminde, basınçlı hava hattında, soğutma grubunda, pompa sisteminde veya proses ısısında sağlayacağı her verimlilik kazanımı şirket bilançosuna ve ülkenin enerji ithalat faturasına olumlu katkı sağlar.

Yeşil dönüşümün finansmanı

Sürdürülebilirlik gündeminin şirketler üzerindeki en somut etkilerinden biri finansman tarafında görülüyor. Bankalar, yatırım fonları ve uluslararası finans kuruluşları artık yalnızca finansal sonuçlara bakmıyor. Şirketlerin çevresel ve sosyal riskleri nasıl yönettiği, karbon azaltım hedefleri, enerji performansı ve raporlama şeffaflığı da yatırım kararlarında daha fazla dikkate alınıyor. Yeni dönemde sürdürülebilirlik performansı güçlü olan şirketler daha uygun koşullarla finansmana erişebilirken dönüşüme hazırlıksız şirketler daha yüksek finansman maliyetiyle karşılaşabiliyor. Bu nedenle sürdürülebilirlik, yalnızca çevre birimlerinin veya kurumsal iletişim

departmanlarının konusu olarak ele alınamaz. Bu konu; finans, üretim, satın alma, insan kaynakları, satış ve üst yönetimin birlikte sahiplenmesi gereken bütünlük bir yönetim alanıdır. Şirketler açısından en sağlıklı yaklaşım, sürdürülebilirliği ayrı bir raporlama dosyası olarak görmek yerine iş modelinin içine yerleştirmektir. Enerji verimliliği hedefleri yatırım planlarına, kaynak verimliliği satın alma süreçlerine, sosyal etki başlıkları insan kaynakları politikalarına entegre edilmelidir.

Büyük şirketler ve çok uluslu alıcılar, kendi sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşabilmek için tedarikçilerinden veri, düşük karbon ayak izi ve güçlü uyum kapasitesi bekliyor. Bu durum KOBİ'ler için de yeni bir gerçeklik yaratıyor. Karbon verisi sunabilen ve sosyal standartlarını güçlendiren şirketler değer zincirinde güçlü konumlanacak. Türk sanayisi bu dönüşümde önemli avantajlara sahip. Güçlü üretim altyapısı ve Avrupa pazarına yakınlık önemli fırsatlar sunuyor. Fırsatın kalıcı rekabet avantajına dönüşmesi için şirketlerin sürdürülebilirlik kapasitesini geliştirmesi gerekiyor.

Kurumların rekabet gücü

Üç başlık öne çıkıyor. Birincisi, veri altyapısının kurulmasıdır. İkinci-

cisi, enerji ve kaynak verimliliği yatırımlarının hızlandırılmasıdır. Üçüncüsü ise sürdürülebilirlik hedeflerinin üst yönetim tarafından sahiplenilen somut performans göstergelerine dönüştürülmesidir. Sürdürülebilirlik artık geleceğe dönük iyi niyetli bir temenni değildir. Şirketlerin bugünkü rekabet gücünü, yarıncı finansman imkânlarını ve uzun vadeli varlığını belirleyen bir iş gündemidir. Başarılı olacak şirketler, sürdürülebilirliği raporlayanlar olmayacak. Ölçen, yatırım yapan, çalışanlarını dahil eden ve verimlilik kültürünü kurumsal hafızasının parçası haline getiren şirketler öne çıkacak.

Türk iş dünyası için sürdürülebilirlik, dışarıdan gelen bir baskı başlığı olarak görülmemelidir. Sürdürülebilirlik doğru yönetildiğinde; enerji maliyetlerini azaltan, finansmana erişimi güçlendiren ve şirket değerini artıran güçlü bir dönüşüm aracıdır. Önümüzdeki dönemde rekabetin dili daha fazla karbon, enerji, su, kaynak verimliliği ve sosyal etki üzerinden şekillenecek. Bu dili bugünden öğrenen ve iş modeline entegre eden şirketler, dönüşüme uyum sağlamakla kalmayıp dönüşümün yönünü belirleyecek.

Sıfır Atık Forumu yoğun katımla tamamlandı

Yaklaşık 7 bin katılımcının yer aldığı Sıfır Atık Forumu, dünyanın en kapsamlı sürdürülebilirlik buluşmalarından biri oldu.

Sıfır Atık Vakfı koordinasyonunda ve İstanbul Valiliği himayelerinde 5-7 Haziran'da düzenlenen Sıfır Atık Forumu, 183 ülkeden temsilcileri İstanbul'da buluşturdu. Yaklaşık

7 bin katılımcının yer aldığı etkinlik, dünyanın en kapsamlı sürdürülebilirlik buluşmalarından biri oldu. Ayrıca 183 ülkeden 120'yi aşkın bakan ile 200'ün üzerinde belediye başkanı bir araya geldi. "Antalya'ya Giden Yol: İklim Eylemi Olarak Sıfır Atık" temasıyla düzenlenen Forum, Türkiye'nin ev sahipliğinde gerçekleştirildi. COP31 İklim Zirvesi öncesinde sıfır atık ve iklim eylemi alanlarında küresel iş birliğini güçlendiren önemli bir buluşma noktası oldu.

Forum'un açılışında konuşan Birleşmiş Milletler Sıfır Atık Yüksek Düzeyli Şahsiyetler Danışma Kurulu Başkanı ve Sıfır Atık Vakfı Onursal Başkanı Sayın Emine Erdoğan "Bu güçlü uluslararası katılımın Sayın Cumhurbaşkanımızın 'Dünya beşten büyüktür çünkü insanlık beşten büyüktür.' mesajının somut bir tezahürü olduğunu düşünüyorum" dedi.

COP31 öncesi buluşma

Emine Erdoğan Sıfır Atık Forumu'nun COP31 İklim Zirvesi öncesinde önemli bir buluşma olduğunu belirterek, sıfır atığın iklim değişikliğiyle mücadelede farklı çözüm yollarını bir araya getiren dönüştürücü bir güç olduğunu vurguladı. Emine Erdoğan şu ifadeleri kullandı: "Bu yılki forumumuzun Türkiye'nin ev sahipliği yapacağı COP31 İklim Zirvesi'yle aynı döneme denk gelmesi, sıfır atığın iklim değişikliği mücadelesindeki stratejik değerini anlatmak açısından önemli bir fırsattır."

Sıfır Atık Vakfı Başkanı ve COP31 Yüksek Düzeyli İklim Şampiyonu Samed Ağırbaş ise, iklim değişikliği, kaynak kayıpları, gıda israfı, su stresi ve çevresel bozulmanın, herhangi bir ülkenin tek başına çözebileceği sorunlar olmadığını söyleyerek, "İçinde yaşadığımız çağ, insanlık tarihinin en büyük

üretim kapasitesine sahip olduğu kadar, en büyük tüketim baskılarını da beraberinde getiren bir dönemdir.” dedi.

Dünya liderleri İstanbul'da

Birleşmiş Milletler Habitat Genel Sekreter Yardımcısı ve İcra Direktörü Anaclaudia Rossbach, Sıfır Atık Forumu'nun küresel ölçekte önemli bir buluşma olduğunu belirterek organizasyondan dolayı Sıfır Atık Vakfı'nı tebrik etti. Rossbach, “Atık yönetiminin gündemimizde merkezi bir yer tutmaya devam etmesini sağlamak için ortaklarımızla çalışmaya devam edeceğiz.” dedi.

Foruma, Ürdün Prensesi Dana Firas, Zimbabve Cumhuriyeti First Lady'si Auxillia Mnangagwa, Burundi Cumhuriyeti First Lady'si Angeline Ndayishimiye, Birleşmiş Milletler Sıfır Atık Danışma Kurulu Başkan Yardımcısı Jose Manuel Moller ve Rusya Federasyonu Devlet Başkanı Yardımcısı ve İklim Özel Temsilcisi Ruslan Edelgeriev gibi uluslararası alanda önde gelen isimler katıldı.

Şehirler Günü Paneli

Forumun ikinci gününde düzenlenen Şehirler Günü Paneli, Sıfır Atık Vakfı Başkanı ve COP31 Yüksek Düzeyli İklim Şampiyonu Samed Ağırbaş'ın açılış konuş-

masıyla başladı. COP31 Antalya Zirvesi öncesinde gerçekleştirilen oturumda, şehirlerin iklim kriziyle mücadele ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerindeki öncü rolü ele alındı. Forumun ikinci gününde gerçekleştirilen Yüksek Düzeyli Tarım ve Orman Bakanları Oturumu, “Hasat Sonrası Kayıpların Azaltılması - Gıda Tedarik Zincirinde Verimliliğin Artırılması” temasıyla düzenlendi. Oturuma Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı başkanlık etti. Bakan Yumaklı, dünyada üretilen gıdanın üçte birinin israf edildiğini hatırlatarak, bunun küresel ekonomiye her yıl yaklaşık 1 trilyon dolarlık maliyet oluşturduğunu belirtti.

“Sıfır atık yaklaşımı”

Forum kapsamında düzenlenen “Sıfır Atık Geleceği İçin Onarım Hakkı” panelinde, yeniden kullanım ve döngüsel ekonomi konuları ele alındı. Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler, “Sıfır atık yaklaşımı, kaynak verimliliğini esas alan, çevreyi koruyan, ekonomik fayda üreten ve iklim değişikliğiyle mücadeleye somut katkılar sağlayan güçlü bir dönüşüm modelidir” dedi.

Ayrıca Sıfır Atık Forumu 2026'da yayımlanan Küresel İklim Eylemi Ortak Bildirisi, sıfır atık ve döngüsel ekonominin iklim

hedeflerine ulaşmadaki önemini vurguladı. Samed Ağırbaş ve Dan Ioschpe öncülüğünde hazırlanan bildiride, iklim eyleminin yönündeki ortak kararlılık teyit edildi. Sıfır atık ve döngüsel ekonomi çözümlerini iklim eyleminin merkezine taşımaya hedefleyen “İstanbul Sıfır Atık ve İklim Değişikliği Platformu” kamuoyuna tanıtıldı. Konuya ilişkin değerlendirmelerde bulunan Samed Ağırbaş, “İstanbul Sıfır Atık ve İklim Değişikliği Platformu da sıfır atık ve döngüsel ekonomi alanındaki küresel çözümleri ortak bir zeminde buluşturacaktır.” dedi.

Forumun misyonu

“Antalya'ya Giden Yol: İklim Eylemi” temalı Sıfır Atık Forumu Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Emine Erdoğan'ın da katıldığı gala programıyla sona erdi. Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan, “COP31 Taraflar Konferansı'na giden yolda Sıfır Atık Forumu'nun üstlendiği misyon çok değerli. Sıfır Atık Hareketi bugün gören küresel bir çevre seferberliğine dönüştü” dedi.

Sıfır Atık Forumu, üç gün süren oturumlar ve iş birlikleriyle tamamlanarak COP31 sürecinde küresel çevre gündemine yön veren önemli bir platform oldu.

MAKRO YEŞİL

Dilhan Hız

“Bugün plastiksiz bir hayat hayal etmek zor. Ama bundan sadece birkaç kuşak önce insanlar böyle bir hayat yaşıyordu. Aslında plastik de çevrenin düşmanı olarak doğmadı...”

Bu ayın öncelikli konusu plastik kirliliği.

İtiraf edeyim, bu başlığı ilk duyduğumda içimden “Yine mi plastik?” diye geçirdim. Çünkü plastik, sürdürülebilirlik dünyasının en çok konuşulan, en çok kampanyaya konu olan ve belki de en çok yorulan meselelerinden biri. Okyanuslarda yüzen atıkları gördük, plastik poşet yasaklarını tartıştık, mikroplastiklerin insan kanında bulunduğunu okuduk. Konuya dair haber akışı bitmek tükenmek bilmiyor.

Ama...

Plastik hakkında çok şey duyuyoruz. Buna karşılık plastikle ilişkimiz hakkında çok az düşünüyoruz. Çünkü plastik artık bir malzeme olmaktan çıktı. Modern hayatın görünmez altyapısından biri haline geldi. Sabah uyandığınız andan gece yatağa girdiğiniz ana kadar kaç plastik ürüne dokunduğunuzu saymayı deneyin. Dış fırçası, şampuan şişesi, kahve kapağı, telefon kılıfı, bilgisayar tuşları, kredi kartı, market ambalajları, su şişeleri... Daha kahvaltı bitmeden onlarca plastik ürünle temas etmiş oluyorsunuz.

İşin ilginç tarafı şu, bugün plastiksiz bir hayat hayal etmek zor. Ama bundan sadece birkaç kuşak önce insanlar böyle bir hayat yaşıyordu. Peki, arada ne değişti?

Plastiğin başarısını kabul etmek gerekiyor. Hafifti, dayanıklıydı, ucuzdu ve şekil verilebiliyordu. Camdan daha az kırılıyor, metalden daha düşük maliyet yaratıyordu. Gıda sektöründen otomotive, sağlıktan elektroniğe kadar sayısız alanda hayatı kolaylaştırdı. Aslında plastik çevrenin düşmanı olarak doğmadı. Tam tersine, sanayinin gözünde bir başarı hikâyesiydi. Sorun daha sonraları ortaya çıktı. Çünkü insanlık son derece dayanıklı bir malzemeyi, gide-

rek daha kısa ömürlü kullanım alanlarına yönlendirdi.

Bir su şişesi birkaç dakika kullanılıyor. Bir paketleme filmi birkaç saat. Bir plastik poşet ise çoğu zaman eve gidene kadar. Ama bu ürünlerin doğada kalma süreleri onlarca, hatta yüzlerce yılı bulabiliyor. Belki de tarihte ilk kez, yüzlerce yıl dayanabilecek bir malzemeyi birkaç dakikalık kullanım için üretiyoruz. Bunu yüksek sesle söylediğimizde kulağa biraz tuhaf geldiğinin farkındayım. Ama yaptığımız şey tam olarak bu.

Market arabası ve ülkemiz

Plastik kirliliğini konuşurken çoğu zaman gözümüzü denizlere çeviriyoruz. Oysa hikâye çoğu zaman markette başlıyor. Bir market arabasının içine bakın. Salatalık, peynir, deterjan vs. plastik içinde. Bazen satın aldığımız ürünlerden çok ambalaj taşıyoruz. Ürünü tüketmek birkaç gün, ambalajın çevredeki etkisi ise yıllarca sürebiliyor.

Elbette bazı ürünlerde gıda güvenliği, hijyen ve lojistik nedenleriyle ambalaj gerekli. Ancak ambalaj ürünü korumak için mi tasarlanıyor, yoksa rafta daha görünür olmak için mi? Çoğu zaman bu iki amaç karışıyor.

Türkiye plastik tartışmalarında genellikle tüketici tarafıyla gündeme geliyor. Poşet kullanımı, geri dönüşüm kutuları ya da atık toplama sistemleri konuşuluyor. Oysa Türkiye önemli bir plastik üreticisi. Ambalaj sanayi, petrokimya sektörü ve ihracat ekosistemi düşünüldüğünde bu ekonomik de bir mesele...

Bir yanda plastik atıkların yarattığı çevresel baskı var. Diğer yanda üretim, istihdam ve ekonomik değer. Dolayısıyla mesele çoğu zaman “Plastikten

Plastikten gerçekten vazgeçebilir miyiz?

vazgeçelim” kadar basit değil. Şunu sormak daha doğru olabilir:

Hangi plastik gerçekten gerekli, hangisi yalnızca alışkanlık?

Bu ayrımı yapmak sandığımızdan daha zor aslında.

Geri dönüşüm ve içimizdeki plastik

Plastik denince akla gelen ilk çözüm geri dönüşüm. Mavi kutular. Ayrıştırma sistemleri. Geri dönüştürülmüş ambalajlar. Ve tabii vicdan rahatlatan o tanıdık cümle: “Nasıl olsa geri dönüştürülüyor.”

Ama o iş o kadar basit değil. Çünkü tüm plastikler aynı şekilde geri dönüştürülemez. Toplama sistemleri farklı çalışıyor. Kalite kayıpları yaşanıyor. Bazı plastik türleri ekonomik olarak geri dönüşüm sürecine giremiyor. Daha önemlisi, nasıl geri dönüştüreceğimizi konuşurken, neden bu kadar çok plastik ürettiğimizi konuşmayı unutabiliyoruz.

Birkaç yıl önce plastik kirliliği denince çoğumuzun aklına deniz kaplumbağaları ya da okyanuslarda yüzen atık adaları geliyordu. Bugün ise bilim insanları mikroplastik parçacıklarının içme suyunda, havada, deniz canlılarında ve insan vücudunda tespit ediyor. Mikroplastikler artık içimizde. Felaket senaryoları üretmeye gerek yok. Plastik artık yalnızca bir atık yönetimi meselesi değil; halk sağlığı, tüketim kültürü ve üretim sistemleriyle ilgili bir konu. Sorun büyüdükçe disiplinler de karışıyor.

Sorun çöpte başlamıyor

Plastik kirliliğini çoğu zaman vatandaşın davranışları üzerinden tartışıyoruz ama kirlilik çöp kutusunda değil; tasarım masasında başlıyor. Bir ürünün nasıl paketleneyeceğine, kaç kat ambalaj kullanılacağına, raf ömrüne,

taşıma biçimine ve sunum şekline üretici karar veriyor. Bütün sorumluluğu tüketicinin omzuna yüklemek kolay ama eksik bir yaklaşım. Bir kişi plastik pipet kullanmayı bırakabilir. Ama milyonlarca ambalajı piyasaya süren sistem değişmiyorsa, ortaya çıkan etkinin sınırları da belli oluyor.

Şunu sormak istiyorum: Plastik gerçekten vazgeçilmez olduğu için mi kullanılıyor, yoksa alışkanlık olduğu için mi? Çünkü artık yalnızca geri dönüştürülebilir ambalajlar değil; yeniden kullanılabilir sistemler, depozito uygulamaları, yeniden doldurma modelleri ve ambalajsız satış yaklaşımları da konuşuluyor. Bazı şirketler bu konuda ciddi adımlar atıyor. Oyunun kurallarını belirleyen taraf çoğu zaman üreticiler. Bir şirket milyonlarca ambalaj üretiyorsa, bireysel tüketici tercihlerinden çok daha büyük bir etki alanına sahip. Bu nedenle plastik meselesinin çözümü yalnızca tüketicide değil; tasarımcıda, üreticide, perakendecide ve politika yapıcıda da aranmalı.

Plastik yarın sabah hayatımızdan çıkmayacak. Hastanelerde, elektronik cihazlarda, ulaşım sektöründe ve yenilenebilir enerji teknolojilerinde kritik roller üstlenmeye devam edecek. Sorun her plastik kullanımında değil. Sorun, nerede gerçekten gerekli olduğu ile nerede yalnızca alışkanlık haline geldiği arasındaki çizgiyi kaybetmiş olmamız. Belki de gelecekte “Plastiği nerede gerçekten kullanmak zorundayız?” sorusu öne çıkacak. Bence de bu soru son derece anlamlı. Evinizdeki çöp kutusuna bugün bir göz atın. İçindekilerin ne kadar gerçekten ürün, ne kadar ambalaj? Kaç tanesini bilinçli olarak satın aldınız? Kaç tanesi size ürünle birlikte geldi? Plastik kirliliği çoğu zaman markette, mutfakta ve kasa fişinin hemen ardından başlıyor. Sorun, tek kullanımlık bir hayatı kalıcı malzemeler üzerine kurmuş olmamız.

Şimdi düşünelim. Plastikten gerçekten vazgeçmek mi istiyoruz, yoksa sadece onun yarattığı sonuçlardan mı kurtulmak istiyoruz?

TSKB Kalkınma Günü Konferansı'nın üçüncüsünü düzenledi

TSKB, Kalkınma Günü Konferansı'nın üçüncüsünü "Hızlı Dönüşen Dünyada Kalkınma Rotasını Belirlemek" temasıyla İstanbul'da gerçekleştirdi.

Türkiye'nin ilk ve tek özel sermayeli kalkınma ve yatırım bankası Türkiye Sınai Kalkınma Bankası (TSKB), gelenekselleşen TSKB Kalkınma Günü konferansının üçüncüsünü gerçekleştirdi. Hızlı Dönüşen Dünyada Kalkınma Rotasını Belirlemek temasıyla 3 Haziran'da Swissôtel The Bosphorus İstanbul'da gerçekleşen konferansa Türkiye'den ve dünyadan alanında önde gelen konuşmacılar katıldı.

2024 yılından bu yana her yıl farklı bir temayla kalkınma gündemini ele alan konferansta bu yıl Küreselleşme ve Kalkınma Profesörü Ian Goldin, Doç. Dr. Canan Dağdeviren, Sanatçı Memo Akten gibi isimler yer aldı.

Açılıшта konuşan TSKB Genel Müdürü Ozan Uyar, "Geride bıraktığımız 76 yılda ulusal ve uluslararası iş ortaklıklarımız ve uzun soluklu projelerimizle giderek güçlendirdiğimiz köklü TSKB mirasını, bugün ülkemizin sürdürülebilir ve kapsayıcı stratejik kalkınma hedefleriyle birleştirerek TSKB etkisini büyültmeye

devam ediyoruz. Türkiye'nin üretim gücüne, üçüz dönüşümüne ve kapsayıcı kalkınma hedeflerinin hayata geçirilmesine kesintisiz desteğimizi büyütürken yenilenebilir enerji, dönüşel ekonomi, kadın ve genç istihdamı, sosyal yatırımlar, danışmanlık ve yenilikçi finansman modelleriyle sürdürülebilir kalkınmanın lokomotifini olmayı sürdürüyoruz" dedi.

Açılıшта TSKB Genel Müdürü Ozan Uyar ile konferansın medya partneri Ekonomi Gazetesi Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Gültaş katılımcılara hitap etti. Açılış konuşmalarının ardından Oxford Üniversitesi'nden Küreselleşme ve Kalkınma Profesörü Ian Goldin'in sunumuyla devam eden programda, MIT Media Lab'ten Doç. Dr. Canan Dağdeviren, TSKB Başekonomisti ve Direktörü Dr. Burcu Üntüvar, TSKB Genel Müdür Yardımcısı Hasan Hepkaya, Limak Yatırım Proje Finansman Direktörü Ebru Nur Yıldız, Özaltın Holding CFO Selin Refik, Beko R&D Kıdemli Direktörü Soner Kahraman, sanatçı

ve bilgisayar bilimci Memo Akten ile Ekonomi Gazetesi Koordinatörü Didem Eryar Ünlü'nün moderasyonunda gerçekleşen girişimcilik panelinde Werover Kurucu Otağı ve CEO'su Balca Yılmaz, Binclusive Kurucusu ve CEO'su Atakan Nalbant konuştu. Konferansın ardından düzenlenen kokteyilde Ferit Odman Quintet sahne aldı.

Ozan Uyar
TSKB Genel Müdürü

Oluklu mukavvanın ambalajdaki payı artacak

Abdullah Arslan
OMÜD Yönetim Kurulu Başkanı

Ambalaj sektörünün ilk meslek kuruluşu ve sürdürülebilir oluklu mukavva ambalajın temsilcisi olan OMÜD Oluklu Mukavva Sanayicileri Derneği, Sheraton Grand İstanbul Ataşehir’de düzenlediği Sempati Üyeleri Tanıtım Etkinliği ile sektör paydaşlarını buluşturdu. Yeni ürün ve hizmetlerin tanıtıldığı, iş birlikleri fırsatlarının değerlendirildiği etkinlikte; dernek üyeleri, sektörün önde gelen yöneticileri, fabrika ve üretim müdürleri, satın alma profesyonelleri ile sempati üyeleri bir araya geldi. Etkinliğe Türkiye’nin farklı şehirlerinden ve yurt dışından da katılım oldu.

Etkinliğin açılış konuşmasını yapan OMÜD Yönetim Kurulu Başkanı Abdullah Arslan, son 3 yıldır ülkemizin de dünyanın da ekonomik açıdan zorlu bir süreçten

geçtiğini söyleyerek aynı etkilerin 2026 yılında da yaşanmaya devam ettiğini belirtti. Jeopolitik gerilimlerin, yüksek enflasyonun, finansmana erişimdeki zorlukların, talepteki daralmanın, küresel ticaretteki yavaşlamanın herkesi etkilediğini kaydeden Arslan, “Bununla birlikte, süreç bizi karsızlık ya da düşük karla çalışmaya mecbur bıraktı. Ancak her fırsatta gururla ifade ettiğim bir gerçek var ki: Oluklu mukavva sektörü, Türkiye sanayisinin en dirençli, en hızlı adapte olan, en üretken alanlarından biri. Diğer taraftan türlü zorlukların yanında sektörümüzün sahip olduğu bazı avantajlar da var. Sürdürülebilirliğin yükselişte olduğu bu dönemde bizim ürünümüz daha çok ön plana çıkıyor, bu gelişmelerle birlikte ambalajın içinde kendi oranımızı artırabiliriz.”

“Zamanında Yanında” ile binlerce aileye destek

Boyner Vakfı ve UNICEF Türkiye, Türkiye genelinde ebeveyn destek sistemlerini güçlendirmeyi ve çocuklar için güvenli, besleyici ve koruyucu ortamları teşvik etmeyi amaçlayan ‘Zamanında Yanında’ projesini başlattı. Proje, çocukların aile, okul ve dijital ortamda korunmasına destek olmayı hedefliyor. Bu kapsamda, UNICEF desteğiyle farklı illerde kurulan 18 merkez ve 16 mobil ekip, uzman sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte çalışarak binlerce ebeveyn, bakım veren ve çocuğa ulaşacak.

Proje çalışmaları aracılığıyla ailelere ebeveynlik becerileri, çocuk gelişimi, akran zorbalığının önlenmesi, dijital güvenlik ve çocuk koruma konularında danışmanlık ve rehberlik desteği sağlanacak.

Toplantıda konuşan Boyner Vakfı Başkanı ve Boyner Grup Yönetim Kurulu Üyesi Ümit Boyner, “Biz

bugün buraya sadece bir projeyi duyurmaya değil, çocuklarımızın elini vaktinde tutacak bir güvenlik ağını, yani ‘Zamanında Yanında’ modelini kurmaya geldik. İş dünyası ve STK’ları da bu masanın etrafında, daha güvenli ve eşitlikçi yarımlar için sorumluluk almaya, destek olmaya çağırıyoruz. Bu yüzden daha çok ortak akla ihtiyacımız var. Bu proje aynı zamanda ev içindeki

cinsiyet eşitsizliğini kırmak iletişim ve destek mekanizmalarını güçlendirmek açısından da önem taşıyor. Ebeveynlik bir ekip işidir. Bu program ev içindeki sorumluluğu paylaşan, ortak ebeveynlik yapan babaları da o ekibe dahil etmek için tasarlandı. Çünkü biliyoruz ki, her iki ebeveyn sürece aynı güçle dahil olduğunda çocuklarımız hayata çok daha güçlü hazırlanıyor.”

Holdinglelerin çevreci yatırımları

Şirketlerin finansal başarı tanımları yeniden şekilleniyor. Bu yeni dönemde iş dünyası için kurallar tamamen değişti. Eskiden başarı basitti: Üret, sat, kâr et ve büyü. Bugün ise sadece üretmek yetmiyor; üretirken eksiltmemek, kirletmemek, hatta mümkünse doğaya hakkını geri vermek gerekiyor. Sürdürülebilirlik; risk yönetimi, kaynak verimliliği, marka değeri ve küresel pazarda rekabetçi kalabilmenin, yani doğrudan şirket stratejisinin ve varoluşunun ta kendisi haline geldi. İşte şirketlerin çevreci yatırımları...

Verusa Holding

Verusa Holding'in temel ilkeleri kurumsal yönetim, iş etiği ve kurumsal sorumluluk kültürüne dayanıyor. Yapılan yatırımlarda ve desteklenen tüm projelerde eşitlik, şeffaflık, çevre duyarlılığı ve sosyal sorumluluk ilkeleri gözetilerek tüm paydaşlar için sürdürülebilir değer yaratılması hedefleniyor. Grup şirketlerinin en önemli hedefi, sahip olunan doğal kaynakların sınırsız olmadığı bilinciyle, tüm faaliyetlerinde çevresel sürdürülebilirliği ön planda tutmak. Yatırımlarda insanın, toplumun ve çevrenin korunması esas alınmakta; verimli ve yaratıcı iş modelleri geliştirilerek gelecek nesillerin beklentileri çevre dostu ve katma değerli ürünlerle karşılanması hedefleniyor. Verusa Holding ve bünyesinde bulunan tüm grup şirketleri, kalite odaklı bir yaklaşımla hizmet verirken çevreye ve topluma karşı sorumluluklarının bilinciyle faaliyetlerini sürdürüyor. Ulusal ve uluslararası mevzuatlar

çerçevesinde, faaliyetlerden kaynaklanan çevresel risklerin ve etkilerin azaltılması hedefleniyor. Bu kapsamda ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Standardı, yürütülen çalışmalara rehberlik ediyor. Çevre politikasından sorumlu Sürdürülebilirlik Komitesi ile çevre yönetim ekipleri yılda en az bir kez toplanarak çevre politikası ve uygulamaları gözden geçiriyor. Alınan

kararlar ve süreçler hakkında Yönetim Kurulu düzenli olarak bilgilendiriliyor. Çevre Politikası kapsamında, her yıl güncel performans kamuoyu ile paylaşılıyor. Sürdürülebilirlik raporlaması sürecinde öncelikli konuların belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen paydaş analizi sayesinde, çevresel konularda paydaşların görüş ve beklentileri de dikkate alınıyor.

Pasifik Holding

Pasifik Holding işlerini Türkiye'nin 2053 net sıfır emisyon hedefiyle uyumlu şekilde yürütüyor. Şirket, iklim değişikliğiyle mücadele, enerji verimliliği, kaynakların etkin kullanımı ve düşük karbonlu ekonomi hedefleri doğrultusunda kısa, orta ve uzun vadeli yol haritaları oluşturuyor. Gayrimenkul, lojistik, enerji ve teknoloji gibi farklı sektörlerde faaliyet gösteren Pasifik Holding, sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen yatırımlarına devam ediyor. Çevresel etkilerin azaltılmasını önceliklendiren şirket, operasyonel süreçlerinde yenilikçi uygulamalara yer verirken, sürdürülebilir büyüme yaklaşımını tüm iş alanlarına entegre ediyor. Lojistik alanında gerçekleştirilen yatırımlar, karbon emisyonlarının azaltılmasına katkı sağlayan çözümler üzerine şekilleniyor. Özellikle demir yolu taşımacılığına yapılan yatırımlar

sayesinde daha düşük karbon salımına sahip taşımacılık modellerinin yaygınlaştırılması hedefleniyor. Şirketin sürdürülebilir taşımacılık alanındaki çalışmaları Yeşil Lojistik Belgesi ile de destekleniyor. Enerji alanındaki yatırımların önemli bir bölümü yenilenebilir enerji kaynaklarına odaklanıyor. Temiz enerji üretimini destekleyen projeler geliştiren Pasifik Holding, enerji

dönüşümüne katkı sağlayacak uygulamaları hayata geçiriyor. Bunun yanı sıra pelet üretimiyle atık orman ürünlerini ekonomiye kazandırarak döngüsel ekonomi anlayışını destekliyor. Bu yaklaşım sayesinde atık miktarının azaltılmasına ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının artırılmasına katkı sunuluyor.

Ünlü Yatırım Holding

ÜNLÜ & Co sürdürülebilirliğe bütüncül bir bakış açısıyla yaklaşıyor, işin, insanın, toplumun ve çevrenin değerini birlikte ele alıyor. Çünkü biliyor ki sürdürülebilir değer ancak birlikte yaratılıyor. ÜNLÜ & Co GRI uyumlu 2024 Sürdürülebilirlik Raporu'na göre holding, çalışanların sürekli gelişimini desteklemek ve iş süreçlerine katkı sağlamak amacıyla toplam 10.423 saat eğitim verdi. Yönetim Kurulu kadın üye oranı %38, kadın çalışan oranı %62 oldu. Yüzde 30 Kulübü'nün "Şirketlerin Yönetim Kurullarında ve Üst Düzey Pozisyonlarında Kadınların Temsilinin Artırılması" Bildirgesi'ni oluşturan ve imzalayan ilk 7 şirket arasında yer aldı. Çevresel etkilerin yönetimine dair farkındalığı artırmak amacıyla çalışanlara düzenli olarak e-posta bilgilendirmeleri yapıldı, toplantılar gerçekleştirildi. Ayrıca israfı önlemek için kaynak kullanım

alanlarında çalışanları teşvik edecek hatırlatıcı görseller ve notlar kullanıldı. Emisyon yönetimi uygulamaları çerçevesinde Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonları hesaplandı, Kapsam 3 emisyonlarının hesaplanmasına yönelik metodolojinin belirlenmesi ve bu doğrultuda pilot hesaplamaların gerçekleştirilmesi için adımlar atıldı. SKA 13:

İklim Eylemi'ne katkı sunuldu. 2024 yılında da faaliyet gösterilen ofis alanlarındaki su tüketimi sürdürülebilirlik perspektifiyle düzenli olarak takip edildi. Atık yönetimi kapsamında, atıkların kaynağında ayrıştırılması ve geri kazanım süreçlerinin güçlendirilmesi amacıyla dış paydaşlarla olası iş birlikleri değerlendirildi.

Tera Yatırım Teknoloji Holding

Tera Yatırım Teknoloji Holding'in sürdürülebilirlik anlayışının temelinde "Kazandırırız Kazanırız" felsefesi yer alıyor. Holding, sürdürülebilirliği çevreyi korumak olarak değil, paydaşlarla birlikte büyüme yaklaşımı olarak görüyor. 2025 yılında çevreci yatırımlar kapsamında güneş enerjisi santralleri ve dijital atık dönüşüm platformları gibi projeleri hayata geçirdi. "Yeşil Teknoloji, Temiz

Gelecek" vizyonu doğrultusunda iklim değişikliğiyle mücadele, döngüsel ekonomi ve doğal kaynakların korunması önceliklendirdi. Yenilenebilir enerji alanında Denizli'deki Horizon Garden AVM çatısına kurulan 3.069 kWp gücündeki GES ile AVM'nin enerji ihtiyacının önemli bir kısmı temiz enerjiden karşılandı ve karbon salımı azaltıldı. Elektrikli mobilite ve enerji depolama alanında ise elektrikli araç şarj altyapısı

genişletildi ve batarya tabanlı enerji depolama çözümleriyle şebeke verimliliğine katkı sağlandı. Sanayide Yeşil Dönüşüm kapsamında, Finlandiya merkezli Sampo-Rosenlew bünyesinde daha düşük yakıt tüketimi ve yüksek emisyon standartlarına sahip yeni nesil biçerdöverlerin üretimine odaklandı. Ayrıca üretim süreçlerinde enerji verimliliğini artırmaya yönelik modernizasyon çalışmaları yürütüldü. Holding ve iştirakleri, çevre yönetimi alanındaki uygulamalarını uluslararası standartlar doğrultusunda yürütüyor. Bu kapsamda çevresel performansın izlenmesi ve sürekli iyileştirilmesi amacıyla ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi standartları esas alınıyor. Atık yönetimi alanında ise Horizon Garden AVM ve holding merkez ofisi, atıkların etkin şekilde yönetilmesine yönelik uygulamalarıyla Sıfır Atık Belgesi almaya hak kazandı.

Nurol Holding

Nurol Holding 2024 Sürdürülebilirlik Raporu'na göre holding sürdürülebilirlik hedefleri doğrultusunda karbon ayak izi ölçüm ve raporlama süreçlerini daha şeffaf, izlenebilir ve standart hale getirmek amacıyla dijital dönüşüm çalışmalarını sürdürdü. Bu kapsamda, GHG Protokolü ve ISO 14064-1:2018 standardına uygun olarak Enerjisa Üretim tarafından geliştirilen QuickCarbon yazılımı kullanılmaya başlandı. Holding ve raporlama kapsamındaki iştiraklerin karbon ayak izi emisyonları bu platform üzerinden düzenli olarak hesaplanarak raporlandı. Böylece emisyon verilerinin etkin şekilde takip edilmesi ve sürdürülebilirlik performansının daha sağlıklı yönetilmesi sağlandı. Nurol Holding, sera gazı emisyonlarını TS EN ISO 14064-1:2019 standardına uygun şekilde hesaplayarak karbon ayak izini düzenli olarak izlemeye devam etti. Bu kapsamda Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonları hesaplanırken, Kapsam

3 emisyonlarının belirlenmesine yönelik çalışmalar da başlatıldı. Tedarik zinciri, hizmet alımları, çalışan seyahatleri ve diğer dolaylı emisyon kaynaklarına ilişkin veri toplama süreçleri için gerekli altyapı oluşturuldu. Enerji verimliliği çalışmaları ise ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi kapsamında yürütüldü. Sahadaki geleneksel aydınlatmalar LED armatürlerle değiştirilirken, klima

ve ısıtıcıların yalnızca mesai saatlerinde çalışmasını sağlayan zaman ayarlı sisteme geçildi. Bu uygulamalar sayesinde gereksiz enerji tüketiminin önüne geçilerek operasyonel verimliliğin artırılması hedeflendi. Aynı zamanda enerji maliyetlerinin azaltılmasına katkı sağlanırken, sera gazı emisyonlarının düşürülmesine yönelik çalışmalara da destek verildi.

Lydia Holding

Lydia Holding, çevresel sürdürülebilirlik yaklaşımıyla faaliyetlerinde doğal kaynakların verimli kullanımını ve çevresel etkilerin azaltılmasını hedefliyor. Holding enerji verimliliği, kaynak yönetimi ve sürdürülebilir yapılaşma alanlarında çalışmalar yürütüyor. Enerji verimliliği kapsamında, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını artırarak karbon ayak izini azaltmayı amaçlıyor. Doğal kaynakların korunmasında ise yer altı ve yer üstü kaynakların sürdürülebilir şekilde değerlendirilmesine yönelik çevre dostu teknolojiler ve yöntemler uyguluyor. Gayrimenkul projelerinde ise yeşil bina yaklaşımını benimseyerek enerji verimli ve doğayla uyumlu yaşam alanları geliştirmeye odaklanıyor. Lydia Holding, sosyal sürdürülebilirlik yaklaşımıyla toplumun yaşam kalitesini artırmayı ve toplumsal fayda sağlamayı hedefliyor. Faaliyetlerini sağlık, eğitim ve iş gücü alanlarında değer üretme odağında sürdürüyor. Toplum sağlığı ve

refahı kapsamında, sağlık sektöründeki çalışmalarıyla bireylerin yaşam kalitesinin artırılmasına katkı sunuyor. Eğitim ve farkındalık alanında, medya faaliyetleri aracılığıyla bilgiye erişimi destekleyerek sürdürülebilirlik konularında toplumsal bilinç oluşturuyor. Lydia Holding, ekonomik sürdürülebilirlik yaklaşımıyla uzun vadeli değer yaratıyor. Tüm

faaliyetlerinde inovasyon, teknoloji ve sorumlu yatırım anlayışını ön planda tutuyor. İnovasyon ve teknoloji alanında, yaptığı yatırımlar ve iş birlikleriyle sürdürülebilir çözümler geliştirmeye odaklanıyor. Sorumlu yatırımlar kapsamında ise tüm iş süreçlerinde etik değerler ve şeffaflık ilkelerine uygun hareket ederek uzun vadeli ve istikrarlı değer yaratıyor.

ODE Yalıtım'dan Çorlu'da GES hamlesi

ODE Yalıtım, Eskişehir tesislerinde aktif olarak kullandığı çatı tipi güneş enerji santrallerinin ardından, Çorlu üretim tesisinde kurduğu güneş enerji santralini (GES) devreye alarak yenilenebilir enerji yatırımlarını bir adım ileri taşıdı. Çorlu fabrikasında devreye alınan GES ile yıllık 2.69 milyon kWh elektrik üretecek. 2.340 kWp kurulu güce sahip santral sayesinde yılda 1.939 ton karbon emisyonu engellenirken, sağlanan katkı 35.721 ağaca eş değer olacak. Çorlu tesisinin çatılarına kurulan ve toplam 3.744 adet en son teknoloji ile üretilen panelden oluşan sistem sayesinde, üretimde kullanılan enerji yenilenebilir kaynaklarla desteklenirken; Çorlu ve Eskişehir'deki GES yatırımlarının toplam etkisiyle şirket, elektrik ihtiyacının yaklaşık yüzde 50'sini kendi yenilenebilir kaynaklarından karşılayan bir üretim yapısına ilerliyor. Toplam 2340 kWp /

1800 kWe kurulu güce sahip olan santral ile yıllık 2.693.400 kWh elektrik üretimi hedefleniyor. Cam yünü üretimi gibi yüksek enerji tüketimine sahip ağır sanayi faaliyetleri dikkate alındığında, bu yatırım ODE Yalıtım'ın enerji dönüşümü açısından önemli bir adım olarak değerlendiriliyor.

ODE Yalıtım Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ozan Turan, "Yüksek enerji tüketimine sahip

bir üretim alanında faaliyet göstermemize rağmen, enerji ihtiyacımızın bir bölümünü kendi kaynaklarımızdan karşılamak hem çevresel etkilerimizi azaltmak hem de uzun vadeli operasyonel verimliliğimizi güçlendirmek açısından kritik önem taşıyor. Önümüzdeki dönemde de yenilenebilir enerji yatırımlarımızı artırarak bu alandaki dönüşümümüzü sürdürmeyi hedefliyoruz" dedi.

Anadolu Sigorta'nın Tarım ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü iş birliğiyle hayata geçirdiği "Ormanın Gözleri" projesi, Proje, CSR (Corporate Social Responsibility) Excellence Awards kapsamında

Anadolu Sigorta'nın "Ormanın Gözleri" projesine üç ödül

Sürdürülebilirlik, İnovasyon ve Toplumla Bağlılık kategorilerinde ödül kazandı. Anadolu Sigorta Kurumsal İletişim, Sürdürülebilirlik ve Afet Yönetimi Koordinatörü Berna Ergünten "Teknoloji ve sürdürülebilirlik odağında geliştirdiğimiz Ormanın Gözleri projesi, şirketimizin çevre ve doğa koruma alanındaki çalışmalarının en güçlü örneklerinden biri olarak öne çıkıyor. Bu projemizle elde ettiğimiz başarımızın CSR Excellence Awards'ta tescillenmesinden büyük memnuniyet duyuyorum. Ormanın Gözleri projesi, 2026 yılında devreye alınacak 4 yeni yapay zekâ destekli yangın gözetleme kulesi ve 2 yeni gözetleme sistemi ile daha da genişleyecek" dedi.

2022 yılında başlatılan "Ormanın Gözleri" projesi, yangın riski yüksek bölgelerde kurulan yeni nesil gözetleme kuleleri ve yapay zekâ destekli sistemler aracılığıyla erken tespit ve hızlı müdahale imkânı sağlıyor. Proje kapsamında farklı illerde hayata geçirilen kuleler sayesinde geniş ormanlık alanlar kesintisiz olarak izlenirken, bugüne kadar çok sayıda yangın büyümeden kontrol altına alındı. Kuleler yalnızca yangın gözetimiyle sınırlı kalmayıp yaban hayatının izlenmesi ve iletişim altyapısının güçlendirilmesi gibi çok boyutlu katkılar da sunuyor. Bu yönüyle proje, teknoloji temelli doğa koruma uygulamaları arasında öne çıkan bütüncül bir model niteliği taşıyor.

Business World

GLOBAL

BUSINESS WORLD GLOBAL DERGİSİ DİJİTAL DÜNYADA DA YANINIZDA!

İş dünyası ve finans gündemini ele alıyor, ekonomi haberleri, şirket analizleri, yatırım ve sektör gelişmelerini sunmaya devam ediyoruz. Cep telefonunuzdan QR kodlarını okutarak, online platformlardan bize ulaşabilir ve Business World Global'i takip edebilirsiniz.

INSTAGRAM
PROFİLİ

LINKEDIN
HESABI

BUSINESS
WORLD GLOBAL
WEB SİTESİ

Paraf Premium'la hayat size özel

Ayda
36.000
TL'ye varan
kazanç fırsatı

Yurt içi ve
yurt dışı
restoranlarda
%20'ye
varan indirim,
otellerde
%5 indirim

Yurt dışı
çıkış harcı
hediye

Dünya çapında
1.800'den
fazla
lounge
ücretsiz

Her
harcamanıza
%1
ParafPara

ParafParalar
3 kat
daha değerli

Benzersiz ve kendinizi özel hissettiren ayrıcalıkların metal kart şıklığıyla tamamlandığı Paraf Premium, her yerde sizinle.

Kart ücreti ilk harcamadan bir yıl sonra alınmaktadır.